

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణాలు

రంభ నాట్యభుగిమ (బేలారు)

భావ : శ్రీ. గోపాలకృష్ణన్ — మద్రాసు.

అరవన

పాఠశాల: పి. కేశవ—మృదంగం

సంపత్కర చందా
రూ. 12-0-0
విడిపత్రిక 4 అ.

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్రవారపత్రిక

సంపుటము 50
సంచిక 41
13.6-56

Founder : K. NAGESWARA RAO

దుర్ముఖ జ్యేష్ఠ సుద్ధ పంచమి బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం : "చదువులరాణి"

చిత్రకారుడు : మంత్రినాది మేకటరామయ్య.

గుడిపీడుకోలు—పి. గణపతిశాస్త్రి	8
అరుణవలయం—ఎడ్వర్డ్. వాలెస్	6
సూర్యుని—	11
పగ్గర్ పాంచాలి (సీరియల్)—విభూతిభూషణ్ శాస్త్రి	13
కథ సుఖాంతము—"జ్యోతి"	22
సింహ—	30
నరికి నరి—పంతుల కృష్ణారావు	37
వియ్యంజీర్చిన కయ్య—జి. 'రామకృష్ణ'	40
జనితాలోకం—ఇల్లిందల నరస్వమి దేవి	42
మృత్యుంజయుడు—'విరించి'	44
దైవలీల—మండ రామారావు	46
సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర (సీరియల్)—జూల్స్ వెర్న్	51
పిల్లల స్వంతభిరుద్—జానకీరాణి	54

గమనిక.

ఆంధ్రపత్రిక మ్యాగిజిన్ ప్రతినిధి శ్రీ శ్రీకృష్ణ అమరకా,
యూరిస్ డేకాలలో పర్యటనకై వెళ్లారు. కనుక కొన్ని వారాల
పాటు మ్యాగిజిన్ లేఖ ఆపివేస్తున్నాము. తిరిగి ఆయనరాకతో
ఆ కీర్తిక యథాప్రకారం ప్రకటిస్తాము.

తుది వీడుకోలు

66 రాత్రి ప్రభుమయానుం గడిచిపోయింది." అన్నా దానందుడు ప్రకాంత గర్భస్వరంతో.

ఆ రాత్రి పళ్లె కుకీల గ్రామంలో పాల కృత్తి కనెంలో నిట్టూర్పులైతూ విదనకుండా నిశ్చల నిల్చున్నాడు. నిలబడిన భిక్షుక సంఘము, కుకీల జానపదులు ఆ మాటలు విని నిశ్చలంగా నిట్టూర్పులు విడిచారు.

కామనెంబులే భిక్షుకులందరి కళ్లగుండులలోను కన్నీటి బిందువులు నిలిచాయి. కొంద రాత్రినిగ్రహం అవలంబించి ఆ కన్నీటి బిందువులకు కంపపై దిగజారకుండా నిలబడించుకొన్నాడు మరొకరికి కంటిగా ప్రయత్నించినా అది సాధ్యంకాదేను. కాదు బిందువులు నెమ్మది నెమ్మదిగా వారి కెక్కిళ్లపై దిగజారాయి.

ఆ సంగతి తెలిసినా నిక ఆ విషయంలో ఆత్మనిగ్రహం గుప్పాధ్యమై బొయినప్పటికీ సామాన్యభిక్షుకుల విధంగా ఆధ్వర్య

పరిపాపంలో ఆధ్వర్యం ఏమి ఉంది? అయినా అటు పిమ్మట అనందు డెంతో ధైర్యం అవలంబించి అలాగే ఆకాశంలో నిక్షేపాలపై పు మోస్తూ నిలచున్నాడు.

క్రమక్రమంగా రాత్రి గెండ్లోయనుం కూడా గడిచిపోయింది. దోహిగి కిక్కిరిస్తూ నిలిచిపోయింది. మోహిగి కిక్కిరిస్తూ నిలిచిపోయింది. ఆ కిక్కిరింపులలో ఆకాశంలో చిరకాలంగా తన జీవితంలో ప్రవేశించిన నిలిచి తిథ్యాగతి నేపురి ప్యూజ్యోతి కూడా అంతర్గతమై బొగలజ్జమోసి అనిపించింది. ఆ విషయం తెలుసుకునేసరికి అనందుని కెక్కిళ్లపై వడి వడి కన్నీటి బిందువులు ప్రవహించాయి.

కుకీల గ్రామం దేవుడిగానే బుద్ధిశక్తుని జ్ఞానాస్పర్శల బాగా కీలించి పోయింది. ఆయన శేత్రాలలో ఎన్నడూ లేని బడలిక ప్రారంభమైనది. ఒకనాటి కథారకరక అనందుని తన సన్నిధికి పిలిచి, ప్రకాంతంగా ఇలా అన్నాడు:

"అనందా! నీటి రాత్రి మూడుగంటలకు అవసానముయింప జానా పరినిర్వాణం

జరుగనున్నది. నా కీక విశ్రాంతిపరమం అన్నది."

అనందుని కా మాట మహాశనిపాతంలా వినిపింది. అయితే గౌరవనీయ దేవునిని ఆశీర్వాదాలుగా పీదార్పిత అనంతరం వార్త భిక్షువు అవలంబించినవలసిన ధర్మాలు, నియమాలు మొదలయినవన్నీ సంగ్రహంగా ఉపదేశించాడు.

అటు పిమ్మట అనందుడు గౌరవముగా ఆ శ్రీకామ సారముగా హీరగ్యవలీ నదీ తీరంలో గుబురులు గుబురులుగా పెరిగిన పాలతిరుగులల లతా నికుంజంలో మెట్టపై తిరుపరపుష్పశయ్య విర్పాలు శ్రీకామ. బుద్ధుడాయ్యుడై ఉత్తరాభిముఖంగా తయారించి నిశ్చలధ్యానవిషయలో నిమగ్నుడైనాడు.

ఆ వార్త క్రమక్రమంగా భిక్షువులందరికీ తెలిసింది. వెంటనే వారంతా హీరగ్యవలీ నది దాటి పాలనెంబుల ప్రవేశించారు. గౌరములుగా నికుంజ శయ్యకనలి

వారిగా, తోడునీడ గామములుకుంటున్నాడు. అయితే ఆ గుడిగ కాలం అంతా ఆతని కష్టమౌతూ క్షుణ్ణమై పోయింది.

అంతలోనే ఉపాసకులు దానంబుని పన్నుధికవచ్చి ఎంతో దీనంగా తలవాల్చి నిలచున్నాడు.

అనందు డిరివిస్తూ భరి చూచి జ్ఞానార్థంగా బొమముడి విరిచాడు. ఉపాసకులు చిరకాలంనీటి తీరగామనీకి వనవిసురుతూ తోడునీడలా వెలువంటి నిరీగే ఉపాసక భిక్షువు. ఆతడు నాటిరాత్రి కూడా పినాగ్రుని పార్శ్వంలో నిలబడి నెమ్మది నెమ్మదిగా వీడని విశ్రాంతి నిలచున్నాడు. కాని గౌరము డిరి చాలించి విశ్రాంతి వలసిందని ఆశించాడు.

ఉపాసకులు మన పద గూ ముగిసి చే వరకు ఒక్క క్షణమై నా విమలకుండా గౌరమునపుని పార్శ్వంలో నిలబడి, చెను చారా అచార్య శక్తుని పరిచివచ్చి చేసి పన్ను పాఠలయ పాఠశాలలోని సందేశా ఉబలాట పడాడు. కాని ఆతనిలో ఫలించలేదు. ఆతనివ్యాకయం కరిగిపోయింది. ఆ విషయం మే అనందుని తెలియజేశాడు.

అనందు డిరివిస్తూ పన్నుధికనల్ల ఉపాసకులు నీటి వృత్తిలోంచి అంతా ఆయనకు తెలియజేశాడు. గౌరములు దొక చిరు నవ్వునవ్వి నెమ్మదిగా ఇలా గన్నాడు!

"అనందా! ముషిరస్వరంలో దేవతలందరూ నా పరినిర్వాణాధ్యయనానందం నిరీక్షిస్తూ నాకోసమే ఆకాశంలో బాగులుచిర్చి నిలచున్నాడు. ఉపాసకులు వీరనమోచి వారందరూ ఆ వీరన తమ కడుగా ఉన్నదనీ, బుద్ధ నేపురి తినివిడిగా సందర్శించడాని కోక విశ్రాంతి ఏర్పడినదనీ పరిపరవిధాలుగా నుతన ప లాడుకొంటున్నాడు. అందువల్ల నే నే నుపాసకునికి విశ్రాంతినివలసిందని ఆశించాడు. అంతే గాని ఈ విషయంలో ఆతనివల్ల జరిగిన అపచారమేమీ లేదు!" అన్నాడు.

అనందు డాక్టర్యవిప్లవరీత శేత్రాలలో ఆకాశంతో కలయమోచాడు. ఆతని చిరగ్రుణ్ణువుల కెక్కడా ముషిరస్వర శక్తి రిలు కనిపించలేదు! అయినా కొంతసేపటి వరకు అలాగే బుద్ధశక్తుని పుత్రు చూచి, పరి నయంగా జయసదగ్గర నెలవులికిపోని, నిలి

ప్రాచీన గాథాలహరి

చూరంలో నీరస నిశ్చలతూర్తల నిలచున్నాడు.

ఎక్కడా అక్కడైన సవ్యధిజ్ఞానా విసజ్జడం లేదు. సమ్యక్సంబుధుని శిరస్సు కైపున, పాదాలకైపున నిశ్చలంగా నిలిచిన పాలతిరుగులు గెండు తడకద్దప్పితో ఆయన ముఖం పై పే తిలకిస్తున్నట్లు స్పృశించాయి. ఆ నిరీక్షనీకే వేళలో అప్పవప్పకు పాలతిరువులనుండి, అరిలనుండి రాతే పుత్రుల సవ్యధి మూర్తిమే విస్తవంగా వినిపిస్తున్నది. అంతలోనే విశాల నీలాకాశంలో ఒక తారకరాశి సహిత చిహ్నకవలిక మెరిసింది. వెంటనే ఆ వెలుగు నిశ్చలంగా ప్రవహించే హీరగ్యవలిలో ప్రతిఫలించింది.

ఆ సమయంలో అనందుని కొక్కడూగా బుద్ధదేవుని పన్నుధిని గడిచిపోయిన అనంది నాయక బాలన్నీ క్షుణ్ణమవుచున్నాయి. అది డెంతో కాలంనీటి గౌరమునికి అంతే

పి. గణపతి శాస్త్రి

★ తుదివిడుకొలు ★

ఉపావణుని కా విషయంతా తెలియ జేశాడు. ఉపావణుడా వా ర్రని ఒక్క పెద్ద నిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు. దానితో అతని హృదయం బాగా తేలికపడింది.

అంతలో ఆనందుని నేతలు తిరిగి తార కలవైపు తిరిగాయి. అతడొక దీర్ఘ నిశ్వాసం విడిచిపెట్టి ఆ పక్క నున్నవారికి కూడా వివరించినట్లుగా— “దృష్టియ యామంకూడా గడిచిపోయింది!” అన్నాడు. ఆ మాట వినగానే విశ్రాంతి పొందిన దృష్టిలన్నీ పాలవృక్ష లతావికంజ మధ్య ప్రళయంలో పర్వపుష్పశయ్యపై పవళించిన బుద్ధజేవుని ముఖంపై పు ప్రసరించాయి.

ఆకాశంలో తారకాన్ని నిశ్చలనేత్రాలతో ఆదృశ్యపేరికెక్కినట్లు మెరిశాయి మాధో యామంకూడా కొంతవరకు గడిచిపోయింది. అంతలో సుధాద్రుడనే భీష్మ వానందుని సమీపానికి వచ్చి నిలుచున్నాడు. ఆనందు డతనిని చూచి చాలాకాలమైంది. సుధాద్రుడు దూరప్రయాణంచేసి బాగా అలసిపోయి జట్టున్నాడు. ఆనందుడతనిని బాగా పరిశీలనగా చూచి నిర్ఘాంతిపోయి నెమ్మదిగా ఇలా గడిగాడు.

“సుధాద్ర! ఎక్కడినుంచి ఈరాక!”

“నేకాలనించి!”

“తిథాగతులను సందర్శించడానికేనా?”

“అవును! అందుకోసమే మున్ముందుగా తమనన్నిధికి వచ్చాను.”

“అయ్యో! వేళ మించిపోయింది. నాయనా! తిథాగతుల పరినిర్వాణ సమయానికి ఒక రెండుగడియలు మాత్రమే ఉంది!”

“అర్హతేనా! నాకది తెలియకపోలేదు! ఈదీనుని కింతవరకు తిథాగతుల ముఖతః ధర్మదీక్ష స్వీకరించేభాగ్యం కలగలేదు! ఆ మహాద్భవం కలిగించవలసిందని అర్థించడానికేమీ సన్నిధికి వచ్చాను! నా కీవరం ఆనుక్రమించండి!”

“ఈ చివరిక్షణంలో కూడా వారికి శ్రమ కలిగించడం ధర్మంకాదు నాయనా! మహాభి నిష్క్రమణక్షణంనుంచి ఈ క్షణండాకా ఆయన ఆహారాత్రాలు నిద్రాహారాలు తీసుకొని మన అందరిమీద అపార కరుణా మృతం వర్షించారు ఇటీవల అస్వస్థులై చిక్కికాల్యమైపోయారు. ఇప్పుడు దొక్క క్షణంపాటు ప్రశాంతంగా మానముద్ర వహించారు! నామాటవిను నాయనా! వారికి మానభంగం కలిగించటం వ్యాయంకాదు!”

కాని సుధాద్రుడు తనపట్టు విడవలేదు. అలాగే అతి దీపస్వరంతో “కాళ్ళా వేళ్ళా పడి బ్రతిమాలుడం మొదలు పెట్టాడు.

అంతలో ఒక అరగడియ గడిచిపోయింది.

ఇంక మిగిలిన దొక అరగడియ మాత్రమే! సుధాద్రుడికి లాభంలేదని చాపచుట్టగా ఆనం దుని కాళ్ళపైపెట్టాడు. ఆనందుడు తన కంఠ స్వరం బాగా తగ్గించి—

“నాయనా! సుధాద్ర! నన్నిక నిర్వృంధించు! ఏమైనానీ! నీవీసమయంలో తిథా గతులను సందర్శించడానికి వీలులేదు!” అన్నాడు.

సుధాద్రు డొకక్షణకాలం నిశ్చలంగా ఎంతో జాలిగా ఆనందునివైపు చూచి గర్భద స్వరంతో ఒక పెద్దనిట్టూర్పు విడిచిపెట్టాడు.

“అర్హతా! శతకోటి జన్మలక్రమా వాకిక స్వయంగా తిథాగతుల సన్నిధిని ధర్మదీక్ష స్వీకరించే మహాభాగ్యం కలగదుగదా!”

“అవును! సుధాద్ర! నాకది తెలియక పోలేదు! ఆయితే సమయం మించిపోయిన తరవాత మనమేమి చెయ్యగలం చెప్ప! నాయనా!”

“అంతేనా? మీకీ దీనునివైపు కరుణ కలగదా!”

“కరుణింపవలసినవారా సమ్యక్సంబద్ధులు గాని నేనెంతవాణ్ణి సుధాద్ర!”

“ఈ క్షణంలో కరుణించి అనుమతించ వలసినవారికీ మీరేగదా!”

“కావచ్చును! కాని చేశమించిపోయింది! నాయనా!”

ఆమాట వినగానే సుధాద్రుని ముఖం వికరమై వెలవెలగోయింది. గొంతు తడి ఆరి పోయింది. తిరిగి ఒక నిట్టూర్పు విడిచి పెట్టాడు.

అంతలో పాలవృక్షాల నడుమనుండి అమృతమాధుర్యం తోడికినలా జేబిలువాకిటి వివరించింది. గౌతమబుద్ధుడు క్షణస్వరంతో నెమ్మదిగా “ఆనందా!” అని పిలిచాడు.

ఆనందు డా నిలుపు వింటూనే ఒక్క అంగలో బుద్ధజేవుని కిర్యామిపానికి వెళ్లి నిలుచున్నాడు.

“ఆనందా! ఆ గచ్చిననానెవరు?”

ఉపావణ సుధాద్రుడు. స్వయంగా మీ ముఖతః ధర్మదీక్ష స్వీకరించవలెననీ, దర్శనం ఇప్పించవలసినదనీ నిర్వృంధిస్తున్నాడు. ఆయితే ఇది సమచింతనయంకాదనీ—

“అయ్యో! అలాగా! నాయనా! వెంటనే లోపలికి తోడుకురారేకపోయినానా! ఎంతవని చేశావు! తొందరగా లోపలికి తోడుకురా!”

ఆనందుడు గురుజేవుని అజ్ఞ వింటూనే వెంటనే సుధాద్రునక్కడికి తీసుకువచ్చాడు. తరవాత వారిద్దరినీ అక్కడవిడిచి లతా వికంజవ్యావరంలో నిలబెట్టాడు. ఆయితే అతని నేతలు రెండూ గౌతమజేవునివై పే తిలకిస్తున్నాయి.

అస్పృశ్య ఉదయించిన చంద్రవంక వెలుగులో సాంతిభావం అంతా ఆలనికొక చల్లని

అందానిక, ముఖవర్చస్సుకు.

రాజు అగరు పత్తులు (REGD)
 మీ యింటియందు నవకోమల పరిమళం
 మహాభవ జేయను.
 Use **RAJA AGARBATHI** MANYAM & CO.
 Use **RAJA Soap Powder** & **RAJA TOOTH PASTE**

Use **RAJA KASTURI SOAP** for luxury Bath, **RAJA BAR SOAP** for easy washing.
MANYAM & CO.,
 Raja Snow Buildings, Bangalore-3 Branches: Bombay, Madras, Madurai.

తథాగత నిర్వాణం

చిత్రకావ్యము: దశిక కామయింగేశ్వరకావ్య.

పాలవెల్లిలా స్ఫురించింది. చిహ్నవస్తువులు చిలక రిన్నా ఆచార్యదేవుడు సుభద్రునిపై పెంతో ఆపాద్యంగా చూస్తున్నాడు. మధ్య మధ్యన చల్లనిమాటలతో ఆతని కష్టాంగ ధర్మదీక్ష అనుగ్రహిస్తున్నాడు. క్రమ క్రమంగా ఆచార్యదేవుని చిరునవ్వులు వెన్నెల వెలుగులలో కలిసిపోతున్నాయి.

సుభద్రుడు ధర్మదీక్ష స్వీకరించి తిరిగి విమంజద్యారందగిరికి వచ్చాడు. ఆతని ముఖంలో ఒక్కనిమేషంవరకు ఆనంద సాగరం తాండవించింది!

ఆనందునిపాదాలకు మోకరిలి "అర్హతా! మీదయిల్లనే నాకు సాక్షాత్తుగా తథాగతుల ముఖానికి ధర్మదీక్ష స్వీకరించే మహాభాగ్యం కలిగింది! ఇక నా జన్మ తరించింది! అయితే ఈ తుదిగడియలో కూడా ఆకరణామూర్తిని, మిమ్మల్ని ఎంతైనా క్రమపెట్టాను. నన్ను మన్నించండి!" అన్నాడు. ఆతనిముఖం

అంత కన్నీటితో తడిసిపోయింది. అనంతరం సుభద్రుడు నెమ్మదిగా అనుగులు వేసుకుంటూ భిక్షు సంఘంలో ప్రవేశించాడు. తదేకదృష్టితో తథాగతుని ముఖం వైపు తిరిగిస్తూ నిలుచున్నాడు.

ఆనమయంలో ఆనందునికి గౌతమదేవుని అపార కరుణాస్వరూపం అంత ఒక్క మారుగా చూర్ణింపించినట్లయింది!

బుద్ధదేవుడివల కలిగిన అస్వాస్థ్యం వల్ల ఊపిరి కూడా విడవలేనంతగా చిక్కి శిల్పమెపోయాడు. తుది గడియలో ఒక్క తుణుకుపాటు ప్రకాంతి మానముద్దవహించి పర్వపుష్పశయ్యపై విశ్రాంతిపరచుకొని సంతోషించాడు. అవిధంగా రెండు యామాల కాలం గడిచిపోయింది. అంతలోనే సుభద్రుడు షక్కడికి వచ్చాడు. ఆనందుడికి ఆచార్యదేవునికి క్రమకలిగినదండ భాగ్యం కాదని అనుకున్నాడు. అయినా ఆ చతుర్ముఖంలో

కూడా సుభద్రుని కంఠో ఆపాద్యంగా ధర్మదీక్ష అనుగ్రహించాడు. ఆనమయంలో ఆ ముఖంలో కొంచెమైనా అలసట గాని, విసుగుదల గాని పొడచూపలేదు. ఎంతటి శిష్యవాత్సల్యము! ఎంతటి మహాకరుణ! చీక చెతిస్యంలో తొణికిసలాడే ఆ మహా కృపా మూర్తి స్మృతిజ్యోతి తిరిగి ఈ భూతలంపై మెరుయడుకదా!

అవిధంగా ఆక్షణంలో ఆనందుని మృత్యు యంలో ఎన్నెన్నో అర్చనాభావపరంపరలు దృఢించాయి. ఆనందుడొకసారి ఆచార్యదేవుని సన్నిధికి వెళ్లి ఆయనపాదాల్లోకి సారి స్పృశింపవలెనని అనుకున్నాడు. కాని దానివల్ల గౌతమదేవుని విశ్రాంతికి భంగం కలగగలవోమనని భయం వేసింది. అందువల్ల వెంటనే ఆ సంకల్పం విరమించాడు.

(56-వ పేజీ చూడండి)

“నాటకానికి కూడా రమ్మన్నాడుగా. తరవాతి ఇంటికి వెళదాం రమ్మంటాడు. నువ్వు ఒప్పుకుంటావనుకో. అప్పుడు ఇంట్లో నాకర్థమే ఉంటుంది. నాకు మార్గం అలవాటు బాగా తోలును.”

“అయితే ఏం చేయ్యమంటావు?” ఛాలియా అడిగింది. “కుపాకి సురిపెటి పెట్టుకోమనింటావా?”

“అదికాదు నా ఉద్దేశం. నువ్వు ఏం చేయాలన్నాడేను. అదిని ఇంటికి వెళ్లి ఆతిథ్యం స్వీకరించి నీదానం పెట్టివేయమే. కొంచెం అతిగాట్టి నవ్వించి కవివించి వదిలేయ అతిశయ అమాయత్వం తలపెడతాడేమనని భయపడకు. నేను కూడా ఆ యింటోనే దాకి ఉంటాను. ఎదన్నా జరిగితే నేను అడ్డుపడతాను,” అని చెప్పాడు బార్నెట్.

ఛాలియా తలవంచుకుని చెబుచాను చేతుల్లో పట్టుకుని తిప్పుతోంది “అతిథుల నాకర్థమే పంపించివేయకపోతే?” అని అడిగింది.

“ఆ విషయంలో నీ కనుమానం అవసరం. ఇంతకంటే మంచి అవకాశం దొండోను.”

ఛాలియా అంగీకరించిలేదు.

“ఏమో ఇంతో నాకు అయోమయంగా ఉంది. నువ్వు చెప్పినట్లు నేను చిక్కులో పడవచ్చుగానీ, చిన్న చిన్న దొంగతనాలంటేనే నాకు భయం.

“ఏడిసి నీయింది” బార్నెట్ వికల్పంగా. “బోలెడు పెట్టు ఒక్కవారిగా వచ్చివున్నామంటే ఉపాయం, అదే అంటావేమిటి? నీదాని టాలీకుల నిమిషాలు నామాదిరిగా నువ్వు అందరికీ తెలిసి దానివిగాను ఏమిటి నీ అధ్యంతరం?”

ఛాలియా కొంచెంసేపు తలవచ్చి ఆలోచించింది. “నీరే అలాగే చేస్తాను,” అని అంగీకరించింది.

ఛాలియా రెడరాంబునుంకి బయలుదేరి గృహోత్సాహంగా వెళ్లింది. తను పనిచేసే బ్యాంకి మీదగానే దారి. ఆ ప్రాంతం దాటి బయట తరవాతిగాని టాక్సీని పిలిచి దారి కొమ్మను ముప్పగించలేదు బ్రబబాన్ మానీ ఏమెనా అనుమానపడవచ్చు. రిజెంట్ హిల్స్లోని జనప్రవాహంలో కలిసి ఆమె నిశ్చలంగా ఉండి ఇంతలో ఆమె బులంబూది ఎవరినో చెయ్యిపడింది. ఉలికిపడి వెనుదిరిగి చూసింది.

“ఛాలియా!”

“జాక్ లియర్ హాక్!” ఆమె గొంతు కొంచెం వణికింది. జాక్ ముఖం ఎర్రబడింది.

“నీతో ఒక్కముక్క మాట్లాడిపోవాలని వచ్చాను. ఈ అవకాశం కోసం వారం

రోజు రిచ్చించి చూస్తున్నాను,” అని త్వరితంగా అన్నాడు.

“నేను బ్రబబాన్ బ్యాంకిలో పనిచేస్తున్నానని నీకు తెలుసా? ఎవరు చెప్పాడు?” జాక్ సంకేపించాడు.

“ఇన్ స్పెక్టర్ హాక్ చెప్పాడు.” ఛాలియా పెరువులపై చిరునవ్వు వికసించింది. అది చూసి “హాక్ అంత చెప్తాడేం కాదు. నిన్ను గురించి అతిశయం చేసుకుంటున్నాడన్నాడు,” అన్నాడు.

“చెప్పినా చెప్పకపోయినా నాకేం భయంలేదు. సరేగానీ నేను వెళ్ళాలి. త్వర పని ఉంది” అన్నది ఛాలియా.

జాక్ ఆమె చెయ్యి గట్టిగా పట్టుకున్నాడు.

“ఛాలియా! ఆపని ఎందుకు చేశావో

చెప్పతూ? నిన్నెవరు పోల్స్ పించావో చెప్పతూ?”

ఆమె మందహాసం చేసింది.

“ఈమాదిరి మనుషులతో నువ్వు సందరించడానికేదో కారణం ఉండాలి. చెప్పతూ?”

“ఏమాదిరి మనుషులతో?” ఛాలియా ప్రశ్నించింది.

“నువ్వు ఆ రెస్టారంటులోంచి రావడం చూశాను. ఫ్లష్ బార్నెట్ అనే వ్యక్తి పచ్చికొంగు మిలీమీటర్ రాయ్ అతని తోడు దొంగ. ఈ ఇద్దరూ కైలులో ఉండి వచ్చిన వారే.”

“అయితే?” ఛాలియా అడిగింది.

“వాళ్ళని సూర్య నీకు తెలిసే వాళ్ళతో తిరుగుతున్నావా?”

“నీకలా తెలిసింది వాళ్ళని సూర్య?”

The advertisement is for 'Dralle Talc Powder'. It features a black and white photograph of a woman with dark hair, wearing a dark sari, smiling and posing next to a large, cylindrical tin of the product. The tin is labeled 'Dralle Talc Powder'. Above the woman, there is a speech bubble containing the text 'మనోహర పరిమళము..'. To the right of the woman, there are two five-pointed stars. At the bottom of the advertisement, there is a decorative banner with the text 'డాల్ టాల్కమ్ పౌడర్'. Below the banner, there is a line of text: 'ఆంధ్ర విజయవాడ: M/S. పి. ఆర్. ప్రెస్ విజయవాడ, విజయవాడ.'

నన్నెందుకిలా పేటాడుకున్నావు? నువ్వు, పార్ కలిసి నన్ను వెంబడిస్తున్నారా? అని భారీయా నిర్భయంగా అడిగింది.

జాక ఈమాటలకు నిర్భయంతో జవాబు ఇచ్చాడు. "భారీయా! నువ్వు చాలా తెలివైన జానివి. నీలాంటి యువతి ఆనీయలతో కలిసి తిరగడం దేనికి? నీ విషయంలో నేను జోకర్లం చేసుకోవడమే కాదుగాని, నీకు చెతమైన సహాయం చెయ్యాలని ఉంది. వాళ్ళ పికిటిలో నువ్వు ఉండిపోవడానికి కారణమైన పని ఏదైనా నువ్వు చేసి ఉంటే నేను నిన్ను తప్పించగలను."

ఆమె 'నుడే బై' చెప్పి తొందరగా వెళ్ళిపోయింది. అతడు తెల్లం మొహం వేసుకుని నిలబడి పోయాడు.

ఆమె పికాడిరీ వరకూ నడిచి అక్కడోక టాక్సి ఎక్కింది. మేరిఫోన్లో డౌలో ఆమె కొత్తగా అడ్డెసు తీసుకున్న బసకు వెళ్ళింది. మూడో అంతస్తులో ఉన్న తన గదికి తిట్ట ఎక్కిచేరింది. ఆమె గది అందంగా అలంకరించబడి ఉంది. చెత్తనొక్కగానే ఒక్కత్రీ వచ్చింది. ఏడున్నరకి బదునివిషయం దనగా తనకొక కారు అతనవరమనీ, ఆ సమయానికి ఒక కారు సిద్ధంగా ఉందనీ ఆమెకు ఆజ్ఞాపించింది.

మిస్ డ్రమండ్ జీతం వారానికి నాలుగు పాల్లు మాత్రమే!

16. మార్ట్ హత్య

"ఓ, వచ్చావే! ఆహా! ఎంత అందంగా ఉన్నావు! అద్భుతంగా ఉన్నావు!" అంటూ ఫెలిక్స్ మార్ట్ భారీయాను ఆహ్వానించాడు.

ఆమె వెండుచేతులూ తన చేతుల్లో తీసుకుని లోపలికి తీసుకువెళ్ళాడు.

"చాలా బాగున్నావు. నిన్ను అసలు రిట్టికార్డ్ బనకు, తీసుకెళ్ళడానికి అనుమానించాను. కానీ నా అనుమానం పటాపంచలు

చేశావు. సిగరెట్ కావాలా?" మార్ట్ అడిగాడు.

సిగరెట్ తీసుకుని వెలిగించి "నేను ఏదో చవకబాబు దుస్తులు వేసుకుని వస్తాననుకున్నారా?" అని భారీయా అడిగింది.

"అవును. అలాగే అనుకున్నాను. ఇది వరకు చాలసార్లు అనుభవమైంది," అంటూ మార్ట్ పడకకుర్చీలో కూలబడ్డాడు.

"అయితే అందమైన యువకులను ఆహ్వానించడం మీకు అలవాటేనన్నమాట," భారీయా ముక్కోకుర్చీలో కూర్చుని అర్థవిమాలిత నేత్రాలతో అతని కేసి చూస్తూ అడిగింది.

"నేను స్త్రీలపై విమలభక్తికిగే వయస్సులో లేనే. అయినా, నువ్వు ఆత్మరంగంగా, అద్వితీయంగా ఉన్నావు."

ఫెలిక్స్ మార్ట్ కూడా అందంగా తయారయి ఉన్నాడు. కానీ అతని వాణాజుదనమంతా అనుమానించ దగినదిగానే ఉంది.

"ముందు భోజనానికి వెడదాము. తరవాత నాటకానికి వెడదాము. ఆ తరవాత" మార్ట్ కొంచెం సందేహిస్తూ "మళ్ళీ కాస్త విషయానిదాము" అన్నాడు.

"నాకు ఆ పప్పుడు ఆకలికాదు," అని భారీయా జవాబిచ్చింది.

"పోనీ, కానీ ఫలాలు తినవచ్చు."

"అప్పటికి రెస్టరాంటులన్నీ కట్టిపెట్టారా!"

"ఎందుకూ, ఇక్కడికే వచ్చి ఫలహారం కానిదాం. ఆ తరవాత నిన్ను నా కారులో నీ బసకు తీసుకువెడతాను."

"అక్కరేదు. నేనొక కారు తెచ్చాను."

మార్ట్ ఆమె కారు తెచ్చుకున్నదని విని ఆశ్చర్యపడ్డాడు. తరువాత అట్టహాసంగా నవ్వాడు. "అసాధ్యురాలివే మొత్తానికి," అన్నాడు.

నాటకం అయినతరవాత వారిద్దరూ తిరిగి వచ్చారు. ఆమె లోపలికి రావడానికి సందేహించింది. కానీ ఆమె సందేహాలన్నీ తీసి

మార్ట్ తన వాగ్దాటితో చెవరగొట్టేశాడు. రాత్రి పదకొండున్నర అయింది. మార్ట్ వాకర్ల నెవర్నీ పిలవలేదు. తనే భోజన పదార్థాలన్నీ బల్బువీధి అమర్చుకున్నాడు.

"నేనిప్పుడేమీ తినలేను. ఇంటికి వెళ్ళిపోతాను," భారీయా అంది.

"అవును అప్పుడేనా? నీతో మీ యజమాని గూర్చి మాట్లాడాలి. నీకు ఆ బ్యాంకిలో ఏ సహాయం కొనాలన్నా నేను చేయించగలను" అంటూ మార్ట్ ఆమె కుర్చీ నెలక నా ఉన్న భోజనపుష్కరం తీసుకోవడానికి వచ్చాడు. అక్కడిదాకా వచ్చి ఆమెమీదికి వచ్చాడు. ఆమె అతనిపట్టు తిప్పించుకోకపోతే ముద్దు పెట్టుకునేవాడే.

"ఇక నేను వెళ్ళిపోతాను" భారీయా మళ్ళీ అన్నది.

"మరేం ఫరవాలేదు. కూర్చో."

ఆమె నాలుగవనగా అతనికేసి చాలసేపు చూసింది. చాతావుగా వెనక్కి అడుగు వేసి తిలుపునగిరికి వెళ్ళి తెరవనోయింది. కానీ తిలుపుతాళం వేసివుంది.

"తిలుపు తెరవనం మంచిదనుకుంటాను మిస్టర్ మార్ట్!" అని తొణుగురు వెలుగులేని నిశ్చలస్వరంతో భారీయా అడిగింది.

"ఉహూ. అదేం వందరు. భారీయా! నువ్వు మంచిదానివిగదూ! నామాటనిని ఇలారా" అని మార్ట్ ఇకిలించాడు.

"నేను మంచిదాన్నని నీ అభిప్రాయమన్నమాట. ఆ అభిప్రాయం చెప్పగిల్లడం వాకిష్టం లేదు. తిలుపు తెలుస్తూ వేదా?"

అని భారీయా రెట్టించింది.

"తప్పుకుండా."

మార్ట్ లేచాడు. కేబుల్ తాళం చెవి తీయడంకోసమన్నట్లుగా చెయ్యి పెట్టుకుని తిలుపునగిరిగా వచ్చాడు. భారీయా ఏమిరుపాటుగా ఉన్న ఆ క్షణంలోనే అతడు ఆమెమీద పడ్డాడు చేతులతో ఆమెను బంధించాడు. మార్ట్ బలిష్ఠంగా ఉన్నాడు. ఆమెకుంటే చాలా పాడుకు. అతని చేతులు ఉక్కు పటకర్లలాగా ఆమెను నలిపి వేశాయి.

"వదిలిపెట్టు" అని భారీయా ఇంకా నిశ్చలంగానే అన్నది. ఆమె భయపడితనూచన ఎక్కడా కొనరాలేదు.

ఆమె మెత్తబడుతున్నట్లు అతడు గ్రహించాడు. జయించానని భావించాడు.

ఆయాసంగా ఊపిరి పిలుస్తూ ఆమెను వదిలిపెట్టాడు.

"అయితే, ముందు ఏమన్నా తింటాను" భారీయా అలా అనడం అతనికి కొండెక్కినంతపనైంది.

"అదీ, అలా ఉండాలి మంచివిల్ల అంటే. నేను చెప్పలా నువ్వు మంచిదానివని... ఏమిటది?" మార్ట్ ఇల్లెగెట్టు అరిచాడు.

దేశసౌభాగ్యానికి జాతీయ ప్రోత్సాహము ఎంతో అవసరం

అలాగే ఆంధ్రాభ్యుదయానికి ఆంధ్ర సంస్థలను ఆంధ్రులు ప్రోత్సహించుటకూడా చాలా అవసరం.

ఎల్ల వేళలా విజయోద్యమ రక్షణకు వలయు సమస్తమందులను సరసమైన ధరలకు విక్రయించు ఏకైక

ఆంధ్ర సంస్థ

స్వామి సన్స్

మందుల వ్యాపారులు

అలీద్ గోడ్డు,

హైదరాబాదు, (దక్కన్.)

ఫోన్: 5498

భారీయా నెమ్మదిగా బల్బవద్దకు వెళ్ళి తన వెతిసంబీ తెరిచింది. ఆమె రుమాల కోసం సంబీ తీసోందిని మార్ భావించాడు. కాని రుమాల కొరలు పిస్తోలు బయటకు వచ్చింది.

“చాచే న్నెయ్. అడంగుకు? తీసెయ్” మార్ అరిచాడు.

“ముందు తలుపు తియ్యి” భారీయా శాంత స్వరంతో అన్నది.

నిలువునా కంపిస్తూ మార్ తాళం తీసి తలుపు తెరిచాడు.

ఆమె వెళ్ళిపోగానే మార్ తలుపు వేసుకుని, ఇంకొక వణుకుతూనే మెల్లెక్కిపడక గదిలోకి వెళ్ళిపోయాడు.

ఫ్లవ్ బార్నెట్ ఒకమూల చీకట్లో నక్కి ఉన్నాడు. ఇల్లంతా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. మార్ గదిలోంచి ఏ విధమైన శబ్దం బయటికి రావడం లేదు. గదిపైగా కిటికీలోంచి కొద్దిగా వెలుగురు మాత్రం బయటికి కనిపిస్తోంది.

బార్నెట్ నెమ్మదిగా పిల్లిలాగపాకుతూ తలుపువద్దకు వెళ్ళి చెవి ఒగ్గి విన్నాడు. లోపల మార్ తనలా తాను చూట్టాడుకుంటున్నట్లు వినిపించింది. అతడేం చేస్తున్నాడో చూడాలనిపించింది. సడవలో ఒక బల్బు ఉన్నది. అది తీసుకువచ్చి నైస్ ఎత్తుగా ఉన్న కిటికీవద్దవెట్టి, ఎక్కి చూశాడు. మార్ చాలా ఆందోళనతో అటూ ఇటూ పచ్చాడు చేస్తున్నాడు. ఇంతలో బార్నెట్ ను ఏదో కెబ్బం వినిపించింది. ఎవరో తివాచీ మీద నడుస్తున్న అతికిడి అయింది బల్బు దిగి మెట్లవరకూ నడిచాడు కింది హాల్ లో చీకటిగా ఉంది మెటమీద ఎవరో నుంచున్నట్లు, కనిపించలేదు గాని అనిపించింది. మగవాడిో. స్త్రీయో తెలియలేదు. తెలుసుకోవడానికి అతడు ఆగలేదు. బార్నెట్ సడవ అవతలి చివరకు వెళ్ళిపోయి, అక్కడ పొంచి, చూశాడు. కాని ఎవరూ పైకిరాలేదు మల్లీ బార్నెట్ పాకుకుంటూ వచ్చాడు. మార్ గదితలుపు బలవంతాన తెరిచినా లాభం లేదని ఊహున్నాడు.

అతడిదివరకే ఇల్లంతా ఒకసారి పరిశీలించాడు. అందుచేత లైబ్రరరీలో ఉన్న ఇవసపెట్రెను తెరిచి చూడడం మంచిదని నిశ్చయించుకున్నాడు.

ఇవసపెట్రె తెరిచి సుమారు రెండుగంటల సేపు అంతా వెదికాడు. అయితే అతడు ఆశించిన పెద్ద మొత్త మేమీ దొరకలేదు. అప్పటికి రాత్రి చాలా అయిపోయింది. ఇక అక్కడే తిచ్చాడడం మంచిది కాదనుకున్నాడు దొరికినదింతా కలిపి ఒక చిన్న మూటకట్టి జేబులో వేసుకున్నాడు. మెల్లెక్కి పైకి వెళ్ళాడు. మార్ గది నిశ్శబ్దంగా ఉంది. దీపం వెలుగుమాత్రం ఇంకొకటి ఉంది.

మెట్లు దిగి కిందికి వెళ్ళాడు. హాల్ లోంచి వెళ్ళి ఒకచోట విడిచిన తన బూట్లు, ఓవర్ కోటు, బోపీ తీసుకున్నాడు. తరవాత దొడ్డి వెళ్ళు తలుపు తీసుకుని, బయటి ఆవరణలోకి వచ్చాడు. తోటగోలు తెరిచి బయటికి వెళ్ళబోతున్నాడు. ఇంతలో ఎవరో అతన్ని తాకారు. బార్నెట్ గిరుక్కున వెనక్కి తిరిగాడు.

“ఫ్లవ్! నీతో మాట్లాడాలి. నేను ఇన్ స్పెక్టర్ పార్ ని, జ్ఞాపకం ఉందా?” అని ఒక కంకిం వినిపించింది.

“హర్!” అని బార్నెట్ విభ్రాంతుడైనాడు. వెంటనే అతని పట్టు విడిపించుకుని గోలు లోంచి దూసుకుని పారిపోయాడు. కాని బయట అతినికోసం కామకుని ఉన్న ముగ్గురు పోలీసులు అతన్ని పట్టుకున్నారు. వారితన్ని దగ్గిలో ఉన్న పోలీసు స్టేషనుకు నడిపించుకుపోయారు.

ఈలాగా పార్ తన ఆస్వేషణ తాను సాగించాడు. ఒకడిటెక్టివును సహాయంకోసం

వెంటజెట్టుకుని హాల్ లో ప్రవేశించాడు. మెల్లెక్కి మార్ గదివద్దకు వెళ్ళాడు.

“ఈ ఒక్క గదిలో తప్ప ఇంకెక్కడా ఎవరూ లేరేలే ఉండి,” అంటూ తలుపు తట్టాడు.

సమాధానంలేదు.

“నువ్వు వెళ్ళి నాకర్ల నెవరినయినా తేపు”, అని పార్ ఆజ్ఞాపించాడు. అతని సహాయకుడు ఇల్లంతా తిరిగివచ్చి ఎక్కడా నాకర్లు లేరని చెప్పాడు.

“ఇక్కడెవరో ఉన్నారే” అంటూ టార్పిలైలువేసి నడవలూ చూశాడు. అక్కడ బల్బు కనిపించింది. ఒక్క ఉడుటున దానిమీదికి లంఘించి నైనున్న కిటికీలోంచి, గదిలోకి దృష్టి సారించాడు.

“ఎవరో నిద్రవోతున్నారు. ఏయ్. లే. నిశ్చే. ఏయ్”, అని అరిచాడు. కాని జవాబు రాలేదు.

(50-వ పేజీ చూడండి)

మీరు ఎప్పుడు రుచి చూడని చాలా

మంచికాఫీ...

స్టేన్స్ ప్యూర్ కెఫీ ఫ్యూర్ కాఫీ మీకు కోరిక గది. విలము

నాణ్యతగాక ఎక్కో కప్పుం కాఫీకూక నియ్యకు ప్రతి ప్యాకేజీపై 7 రుపు వేత దూని మరీ కొనండి. పాటలేని నాణ్యతకు అదే మిగ్గారంటే దాని తాదాదనము వెదకుండా గారి దొరనపు 1/2 పా. 1 పా. 3 పా. 7 పా. 14 పా. & 10 పానుం జేప్పులలో ప్యాక చేయబడినది.

నేనే ఒకటిన్ను కొనండి. ఎర్రతెలిర్ ఫ్యూర్ కాఫీనే కోరండి.

ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్, కయంబత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా

దీర్ఘిబ్యాటరు: కమ్మూరు కావ మడుగు కృష్ణయ్యగారి & సన్ జన రల్ మర్చంట్స్, కమ్మూరు పో. నెం. 46. దీర్ఘిబ్యాటరు, ఆహోని మెకప్పు ఎం. హెచ్ గుప్తా & కంపెనీ జనరల్ మర్చంట్స్, పోట్లపాళ్ళు నెం. 3. ఆహోని.

స్టేన్స్ ఎట్ట లేబిల్ ఫ్యూర్ కాఫీ ప్రతి యొక్కరు కొనదగు చక్కని కాఫీ

815 4000

మన జాతికి జాతకచక్రం

జర్మనీ జాతీయ క్రిడ

త్రివిధ భారత కాంగ్రెసుసంఘ సమావేశం జూన్ 2, 8, 10 తేదీలలో జరిగింది. వాటియ అంతర్జాతీయ పరిస్థితులను ఈ సభలలో చర్చించి వివిధ తీర్మానాలు చేశారు.

దేశంలో కావలసిన దౌర్జన్యప్రవృత్తులను, ప్రాంతీయ దుర్భిమానాలను ప్రధాని శ్రీ నెహ్రూ విశేషంగా విమర్శించారు. అనేక కాలకౌద్దీ మానవులు దానవులుగా ప్రకర్షించడం అతీనీదం, మనదేశం పేరు ప్రతిష్ఠలకు భంగకరము అని ఆయన అన్నారు. ఈ భారతీని అణచివేయడానికి కాంగ్రెసు నెహ్రూదేదని స్పష్టపరిచారు. ఈ లక్షణాలు దేశానికి శ్రేయస్కరమైనవి కావన్నాడు.

రెండవ పందెపు ప్రజాభివృద్ధి, శ్రీ

కొక్కిరక్కాస్రమ-పుస్తకం రు. 5/-
మా అభిమాన సినిమారలు

20 ఫోటోలు రు. 2/- 100 ఫోటోలు రు. 8/-
PARADIS AGENCY, Choolai, Madras.

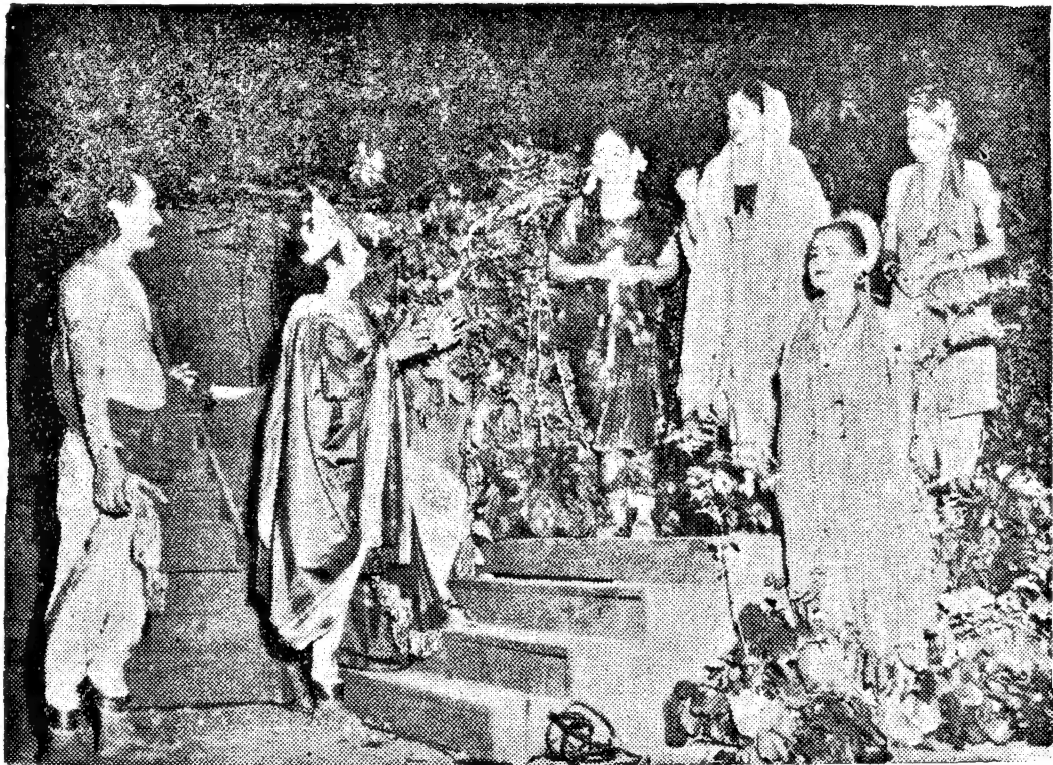
నెహ్రూ 'మనజాతికి జాతకచక్రం' వంటి దని అభివర్ణించారు. "మన బుద్ధులు, దుర్బుద్ధులు, దీక్ష, పట్టుదల, విశ్మయ, అనైతికత, ఆత్మవిశ్వాసం, వంటివే ఈచక్రంలో గ్రహాలు. ఇదేమన ప్రజాభివృద్ధి ఫలాలను మనవి, ఇచ్చేవి." అని శ్రీ నెహ్రూ అన్నారు. సోషలిజం సమాజ స్థాపన లక్ష్యం సంగతి ప్రస్తావించి, తీర్మానాలు, కరతాళ ధ్వనులు, ఆపైన కావనాలు చేసి నంత మాత్రాన, పరిశ్రమలను జాతీయం చేసి నంత మాత్రాన ఈలక్ష్యం సిద్ధించదన్నారు. దేశభక్తులకి అతపరమైన వస్తు సంపద సంతా మనదేశంలోనే సమృద్ధిగా ఉత్పత్తి చేసుకోగలగాలి. ఇక, దేశభక్తులకి ఆటంకాలుగా ఉన్న వాటిలో ముఖ్యమైనది. రూపాయనోటు హద్దుగా, అయ్యకొట్టడం కాదు. ఆ ప్రతిష్టకరమైన దౌర్జన్యవర్ధకులే అని ప్రధాని చెప్పారు.

పందెపు ప్రజాభివృద్ధి ద్వారా దేశభక్తులకి అక్షయపాదపథ ప్రజలంతా సహకరించాలని

ఒకసారి లండన్ లో జరిగిన ఒక ఫుట్ బాల్ పోటీలో ఇంగ్లాండు జర్మనీని 8-1 గోలులతో ఓడించింది. ఆ రోజువారే ఒక నిండు జరిగింది. అక్కడ ఇంగ్లాండ్ జట్టు నాయకుడు బిల్లీ రెట్ టో జర్మన్లట్టు ప్రతినిధి మాట్లాడుతూ, "ఫుట్ బాల్ నా జాతీయ క్రిడ ఇందులో కనక మేము విమర్శిస్తున్నాం. ఓడించింట్లే, అద్భుతంగా ఉండేది మాకు మంచి నేరూ వచ్చేది." అన్నాడు.

బిల్లీ రెట్ ఒక్క క్రీడం ఆలోచించి "అయితే కావచ్చు కాని, 'మా జాతీయ క్రిడ'లో మాత్రం మాదేశం విమర్శిస్తున్నారనుకూర్చు ఓడించింది. తెలుసుగా అన్నారు.

(బిల్లీ రెట్ రెండుపోటీల పడంలా ప్రపంచ యుద్ధాల సంగతి వ్యవహరించాడని తెప్పకర్తలేదు.

భారత ఆకాశవాణికాని ఢిల్లీ రాలకటోరావనంలో ఏర్పాటుచేసిన వేసవి నాటకోత్సవాల్లో - భానుని "స్వప్న వానవత్తము", (హిందీ అనువాదం) కు 28 నుంచి 31 వాకా ప్రతి రోజూ ప్రదర్శించారు. అందులో ఒక దృశ్యం.

దశాంత పద్ధతికింద భారత ప్రభుత్వం జారీ చేయనున్న కొత్త నాణాలు. ఒక్కొక్క నాణెంపైవున్న అంకె నయాపైసలలో దాని విలువ తెలుపుతుంది. మధ్య వరుసలో వున్నది రూపాయి నాణెం; దానిముందు వెనుకల న్యూపాం.

విజ్ఞప్తి చేస్తూ పథకం ఒక తీర్మానం చేశారు. రాష్ట్రాలలో ఆల్ట్రాసంఖ్యలో వర్గాల రక్షణ కోసం జారీ చేసే నాణెం విలువ ఆరు నూతన నాణెం మాదిరిగా ఉండాలి. గానీ పలు పోయింగ్ల వైఖరిని ఉండాలి, గానీ జాతీయ కాంగ్రెసు వాగుల ఉన్న మాన్సి బలపరుస్తూ తీర్మానించారు. కాశ్మీరు భారతదేశ అంతర్భాగమని కాశ్మీరు రాజ్యాంగ పరిమితిని నిర్ణయించి తీసుకునేది ప్రభుత్వమే మరో తీర్మానం చేశారు. మనీలా, లాగ్ దారు మాటలు ఇందులో కోర్కెల చేసుకోవడాన్ని నిరసించారు.

న యా పై సా

పైసాలని చప్పున చెప్పవచ్చు.

ఎడిషన్ల ఖరీదు రూపాయలతో ఒక పండు ఖరీదంతే!

ఇది 1956 జూన్ 10. ఇప్పుడైతే రెండు మూడు నిమిషాలు తిప్పలుపడతే, ఒకపండు వెల ఒక అణా, ఏదో రెండు పై పదివమ్మి డీలని చెప్పగలం. ఏదాది తిరిగి మళ్ళా జార్ తిరిగివచ్చేవాడే! పండుజల పది

పైసాలని చప్పున చెప్పవచ్చు.

విజ్ఞానంలో దివ్యమార్కం వ్యవహారాలు సులభం కావడానికి వర్తక వాణిజ్యాలలో వడ్డీలు, బాండ్ల వంటివి లాభ వసూలు, జమాఖర్చులు మొదలైనవన్నీ సులభంగా, త్వరత్వంగా తెక్కికట్టడానికి విలుగా మన ప్రభుత్వం ఈ కొత్త పద్ధతిలో రూపాయిలూ, అర్బులూ వాడాలూ

న యా పై సా

పైసాలా తయారుచేస్తున్నారు. ఈ కొత్త నాణాల లెక్కలకి పదోవిక్రమించారు. ఎక్కలరాని చిన్నపిల్లరికి, మర్రిపోయిన పిద్దపిల్లలకికూడా ఇది సంతోషంకలిగిస్తుంది.

ప్రపంచం మొత్తంమీద నాణాలు అమలవుతున్న నేకాలు 140 వరకు ఉన్నాయి. వాటిలో 105 దేశాలలో దళాంశపద్ధతి నాణాలు వెలువడినవి ఉన్నాయి.

రూపాయని మారు భాగాలు చేసే ఈ కొత్తపద్ధతి 1967 ఏప్రిల్ 1 న తేదీన అమలులోకి వస్తుంది. రూపాయల నోట్లన్నీ మామూలుగానే ఉంటాయి. వచ్చే మార్చి చిల్లరదబ్బులదగ్గరే. ఈ మార్చి డెయ్యాలన్న అలాగన 90 ఏళ్ళక్రితం బయల్దేరింది.

ఈనాటికి తెలిసింది. దమ్మిడిలు అనేవాటికి ఇంకపైన అసలు చోటుఉండదు. రూపాయకి-నూరు పైసాలు ఇస్తారన్నమాట. ఇప్పుడు మనకి అర్థణా, అణా, బేత పావలా, అర్ధరూపాయ కాసులు వున్నాయి. కొత్తపైసా లెక్కప్రకారం అర్థణా, అణా, బేత కాసులు పోతాయి. ఒక పైసా కాసు, రెండు పైసాలకాసు, తిరవాతి బిడు అనేన. పదిపైసాల బిళ్ల, తయారుచేస్తారు. తరువాతది పావలా. దానికి ఆ పేరే ఉంటుందికాని, దానిమీద నూరింట్ల నాలుగోవంతు 25 పైసాలు అని అచ్చు

కొడతారు. తరువాతది 50 పైసాలకాసు అంటే అర్ధరూపాయన్నమాట. అఖరన రూపాయబిళ్ల ఉంటుంది ఇవే దళాంశపద్ధతి నాణాలు. ఇప్పుడు మోముడిలోఉన్న మూడు దమ్మిడిల నాణెం 'కానీ'ని పైసా అని చాలామంది వ్యవహరిస్తారు. ఇది రూపాయలో అరవైనాణాగో వంతు. దీనికి ఇప్పుడు కొత్త లెక్కప్రకారం రూపాయలో మరోవంతుగా రాబోయే నాణానికి తేడా తెలియడంకోసం ఈ కొత్త నాణానికి "నయాపైసా" (కొత్తపైసా) అని పేరు పెట్టారు. దానిమీద అలాగనే వ్రాస్తారు. ఈ నాణాలకు అందరూ భాగా అలవాటుపడ్డాక ఈ 'నయా' అనే బిరుదుని తీసేసి పైసా అని మాత్రమే ఉంచుతారు. దీనికి మూడేళ్లు పనుతుండనుకుంటున్నారు.

1967 ఏప్రిల్ 1 న ఖజానానుంచి వచ్చేరి ఒక పైసా, రెండు పైసాలు, బిడు, పది పైసా నాణాలు మాత్రమే. పావలా (25 పైసాలు) అర్ధరూపాయ (50) బిలువలో మార్చేమీ ఉండదు కాబట్టి వాటిని కొన్నాళ్లు అలాగే ఉంచుతారు.

కొత్తనాణాలకు 'బొమ్మ'వైపున అకోక ప్రంభం ఉంటుంది. దానికి ఒకపక్కని 'భారత్' అని దీపనాగరి లిపిలోను, మరో పక్క 'ఇండియా' అని ఇంగ్లీషులోనూ వ్రాస్తారు. 'బొమ్మ'వైపున ఆయా నాణాలు రూపాయలో ఎన్నోవంతో వ్రాస్తారు. దానికి ఎన్ని పైసాలో అంకే వేస్తారు. పావలా ఉండనుకోండి దానిమీద 'రూపాయలో నాలుగోవంతు' (యన్వేకా సవా భాగ్) అని వ్రాస్తారు. 25 అని పెద్ద అంకేవేసి దానికింద 'నయా పైసే' అని వ్రాస్తారు.

నయాపైసా కాసుని కంచుతో తయారు

చేస్తారు. రెండు, బిడు, పది పైసా కాసుల్ని రాగినికెల్ కలిపి తయారుచేస్తారు. 25 పైసాల (పావలా) 50 పైసాల (అర్ధ రూపాయ) కాసుల్ని, రూపాయ బిళ్లను, కల్లీలేని నికెల్ లోహంతో తయారుచేస్తారు. ఇంక, ఇప్పుడున్న అర్థణా, అణా, బేత లకు ఈ నయాపైసా లెక్కప్రకారం విలువి ఒకంతట లేదు కాబట్టి వాటి స్థానంలో కొత్తగా ఒక పైసా, రెండు, బిడు, పది పైసా కాసుల్ని ప్రవేశపెడతారన్నమాట.

తొంభే ఏళ్లనాడు తలపెట్టిన ఈ కార్యం ఈనాటికి ఆచరణలోకి వస్తుంది. ఇప్పటికైనా, ఇదేమీ ఆలస్యం అనుకోవక్కరలేదు. మనదేశం పారిశ్రామిక, వాణిజ్యరంగాలలో ఇప్పుడే అభివృద్ధి చెందుతోంది. లెక్కలకి ప్రేయంతోలు, మొసలెనవి. ఇంకానాణాలు ముద్రించేయంతోలు విరివిగా తయారు కావటం లేదు. ఇదే ఇంకొక పనిచేసేల్సి తరువాతి అమలు జరిపి ఉంటే, ఈ తిరహాయంతాలన్నీ, కొత్తరి తయారుచేసుకోవడం తదనుగుణములైన మార్పులు అనేకం ప్రవేశపెట్టడం అవసరమయ్యేది. ఇప్పుడు ఆ అవసరశ్రమ, ఖర్చు కూడా తప్పాయి.

ఈపద్ధతి చాలామంచిదని గుర్తించినా, అమలు జరపని దేశాలలో చాలావ ఒకటి. దానికి కారణం ఈ లెక్కలు కట్టేయంతోలు పాపక్షిరింగులు పెన్నెల లెక్కలకి పిలుగా భారీమైన తయారీ ఉండవచ్చే. మనకి మాత్రం, కొత్తపద్ధతి అవలంబించడానికి బొత్తిగా అంత జాప్యం కాలేదు. నిజానికి తేసరియైన తరుణం. దివ్య మానంలో కాలనూనంలోనూ తులనానంలో కూడా క్లిష్టమైన ఇప్పటి పద్ధతులు తొలగించి, సులువైన దిశాంశ పద్ధతిని ప్రవేశపెట్టాలని ప్రభుత్వం నిశ్చయించింది. వచ్చే 15 ఏళ్ళలో ఈ కార్యక్రమాన్ని దశలవారిగా అమలు జరుపుతారు

దాంపత్య రహస్యములు

ఇది పటములతో 284 పుటలు గలది. వెల రూ. 2/- కామకళా లేక కొక్కొక్కము. పటములతో వెల రూ. 1/- బొమ్మఖర్చు ప్రత్యేకం. D.S. మిత్రా & Co., 26 (BEAT) బిలు, సూకారుపేట, మద్రాసు-1.

284 తక పక

కే. టి. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య గారి "మేల్మాయిల్ మందు"

(వశంపములో ప్రఖ్యాతిగాంచిన మేహ, కుష్టురోగ నివారిణి భయంకరమైన మేహవ్యాధివల్ల కష్టపడు పోరలకు పుంజుకొమ్మ అద్భుత వంటిది మేహరోగ నివారణ మానె, లేహ్యము)

నల్లమేహ, ఎఱ్ఱమేహ, పొడలు, మేహరణములు, తిమ్మర్లు, మతిమాంద్యము, కుష్టములు, పితృకారికము, చూతక వ్యాధులు, వాతము, గుల్మము, తెలుపు, ఉష్ణం, గ్రంథి, కాట్లవేరులు మంటలు, రక్తవిహారం, గడ్డి, దురద, వీర్యనిష్ఠం, మూలవ్యాధి, మలవిద్యము మొదలైన అన్ని విధముల దుర్బితు వ్యాధులను ఆతి సులభముగా పోగొట్టును.

40 రోజులు (1 మండలము) మానె. లేహ్యము 6-0-0 తపాల్ బర్లు పేటు వివరములకు కేట్లాగులో చూడవచ్చును.

K. T. కృష్ణమూర్తి ఆచార్య డి. సన్యు, 5/22, మేల్మాయిల్ పోస్టు (N. A. Dt.)

23

నౌలకం ప్రారంభమైంది. ఇతరులు కాని, ఇతిరప్రపంచం కాని ఏమీలేదు. అప్పు, వాడి కెదురుగా నీలమణి వాణ్ణా జట్టు మాత్రమే ఉన్నది! సంజెపహోయే ముందు వాయలీనంవీడి 'యమున కల్యాణి' అలపించాడు. అతడు చాలా ఘటికుడైన వాయలీన విద్యార్థుడు. పల్లెటూరి కుర్ర వాళ్లు ఇంత చక్కని వాద్యాన్ని ఇదివర కెన్నడూ విని యేరుగరు. ఉదాసకరుణ స్వనం ఉన్నట్టుండి హృదయాన్ని ఎక్కడికో తీసుకువెళ్తుంది.... వాన్నే వసారాలో కూర్చుని ఇంకా యెవో రాసుకుంటూనే ఉండి ఉంటాడు... అక్క వద్దామని ఉబలాటపడినా రారేకపోయింది. జరిదున్నులు ధరించి, గ్యాసులైట్లు వేలాడుతున్న నభా సరికి రాజు, మంత్రులు రావటం ప్రారంభం కాగానే ఇలాంటిది వాన్నకి చూడటానికి లేకపోయింది కదా అని అనిపించింది. ఊళ్లోవాళ్లందరూ వచ్చారు. తమ పీఠిలో రాసివార్తంటూ లేదు. వాన్న ఇంకా ఎందు కని...? నాటకం సాగిపోతోంది గలగలా. ఇదివరకు ఇక్కడి పిల్లలంతా ఈ నాటకం చెయ్యటం చూశాడు అప్పు, కాని అదెక్కడో! ఇదెక్కడో! ఈ దున్నులు! ఈ రంగులు! ఈ మొహాలు...!

“సరిగా కనపడుతున్నదిటా నీకు?” అని చూతూతూగా వెనకనుంచి అడిగా రెవరో! వాళ్ల వాన్న యెప్పుడోచ్చి వెనకాల కూర్చున్నాడో-అప్పుయేరుగడు. “వాన్నా! అక్క. వచ్చిందా? వాసా లడ్డంకట్టి ప చొట-అడవాళి చొటలో కూర్చుం దను కంటా...” అన్నాడు.

మంత్రీ కుట్ర మూలం గా రాజు కావ్యాన్ని కోల్పోయి, కార్య పిల్లలతో

అడవికి వెళుతున్నప్పుడు వాయలీనంవీడ విషాదగీతం విన్నించింది. రాజు ఆప్పు డివాకరుణరసం ఉట్టిపడేట్లు ఒప్పించేందుకు, కార్య, పిల్లల చేతులు పట్టుకుని ఒకొక్క అడుగే వేస్తూ ఆగటం మొదలెట్టాడు. మల్లీ మలో అడుగు ముందుకు వేసేవాడు. వాస్తవ జగత్తులో నిజంగా అరణ్యాలకు బయలు దేరిన రాజు కేవలం మతిసరిగా లేకపోలే తప్పు ఇంతిమంది మొదలు ఇలా వడవడు. వచ్చున బంటు అయిన సేనానాయకుడు కోపంతో-మూర్ఖురంగికం పె ఆస్వాదం గా వణకటం మొదలెట్టాడు. అప్పు రెప్పవాల్య కుండా తన్నుయ్యడే చూస్తూ విస్తుపోతున్నాడు. ఇలాంటిది వాడెన్నడూ చూసి ఎరుగడు.

తర్వాత రాజు ఎక్కడికి వెళ్లాడో, రాణి ఎక్కడికి వెళ్లిందో... కారడవిలో రాజు కుమారుడు అజయుడు, రాజకుమారి ఇందు లేఖ-ఇద్దరూ తిరుగుతున్నారు. వాళ్ల మొహం, చూసేవాళ్లెవరూ లేరు. దారి చూపిస్తూ వెంటపెట్టుకు వెళ్లేవాళ్లూ లేరు. తమ్ముడికి పట్టు ఏమైనా తీసుకువెళ్తామని కొంచెం దూరం వెళ్లిన ఇందులేఖ తిరిగిరాలేదు. అజయుడు అక్కోసం అడవి అంతా వెతు కుతూ తిరుగుతున్నాడు. తర్వాత చూతూ త్రుగా వడివెళ్తున్న అక్కోశం కంటపడింది- ఆకలికి ఆగలేక ఏ విషఫలమో తినేసరికి చచ్చిపోయింది. తర్వాత అజయుని ఏడుపు పాట! ... ‘ఎటకేగితో ప్రేయసోదరీ! అంటూ... ఇంతవరకూ తప్పయ్యడే అలాగే

చూస్తున్నాడు అప్పు. ఇంక ఆపుకోలేక నెక్కి నెక్కి ఏడ్వటం మొదలెట్టాడు.

కలింగరాజు విచిత్రకేతుల కత్తి యుద్ధం ఎంత అద్భుతం గా ఉంది! పోతాయి. (వేలాడుతున్న లైట్లు పప్పు-పప్పు అయి పోతాయి లేదా దగ్గరగావున్న ఏదో రాష్ట్ర ప్రేక్షకుడి కళ్లయినా ఎగిరిపోతాయిని ‘లైట్లు జాగ్రత్త, లైట్లు జాగ్రత్త!’ అని కేకలు బయలుపేరాయి. కాని అద్భుతం ఆ యుద్ధకాలే! ఏమీపోలేదు. ఎలా వున్న! అలానే వున్నాయి అన్నీ! నెబాష్ విచిత్ర కేతు!...

మధ్యలో కోర్కొవిస్తు, తబలిస్తు, వంత పాటగాళ్లు కలసి చాలాసేపు పాటల, దయ పుల కన్నీపట్టారు. ఆ సమయంలో తండ్రి అప్పుని పిలిచి, ‘నిద్రవస్తోందా? యింటికి పోదామా?’ అని అడిగాడు. నిద్రా! వెనక నిద్ర! ఏమయివావర ఇంటికి వెళ్లిదెప్పుకో లేదు అప్పు. తండ్రి బయటికి పిలిచి, ‘ఈ అర్థరా దగ్గర వెళ్తుకో. ఏమన్నా కొనుక్కుని తిను, నేను ఇంటికి వెళుతున్నాను’ అని చెప్పి, అర్థరా ఇచ్చివేశాడు. ఒక కాసిపట్టి తమలపాకువీడా కొనుక్కుని వేసుకుందామనిపించింది వాడికి. ఆ దుక్కొం దగ్గర జనం గుమికూడి ఉంటుని చూసే, దగ్గరకు వెళ్లి చూసి నిర్భాంతపోయాడు. సేనా పతి, విచిత్రకేతు.

అతడిమట్లా రథోత్సవంలో మూగిపట్టు మూగారు జనం. ఇది మరి ఆశ్చర్యం! రాజ కుమారుడు అజయుడు ఎక్కడినుంచోవచ్చి, విచిత్రకేతుబుజంవీడ చెయ్యివేసి, “ఒక కాసిపట్టి తమలపాకువీడా కొనివెళ్తుకోకోరాదా?” అని అడుగుతున్నాడు. రాజ కుమారునివీడ సేనాపతికి భక్తివిశ్వాసా లన్నట్లు నిదర్శనాలేని కన్నీంటుంటేడు. ఆ చెయ్యి విడిదించి, పోతేసి, “పో, నేనేడి డెప్పులుపోగువేసుకునికూర్చోలేదు. అప్పుడూ

జరిగిన కథ:—

నిశ్చిందిపురం బెంగళలోని మారుమూల కుగ్రామం. ఆ ఊళ్లో చిటికిపోయిన మధ్య తరగతి నంసారి హరిహరరాయ్. అతని భార్య సర్వజయ. కూతురు దుర్గ. హరిహరరాయ్ వెళ్ళయిన తరవాత కొంతకాలం దేశాలు పట్టిపోయి, శాస్త్రాలు, కావ్యాలు చదివి పండితుడై, పదేశ్వరీ తిరిగివచ్చి కావరంపెట్టాడు. దుర్గ పుట్టిన చాలవళ్ళకి అతనికి కొడుకు పుట్టాడు. వాడిపేరు అపూ. ఇంట్లో ఎప్పుడుచూసినా 'ఇవాళ ఎలా గడుస్తుందిరా భగవంతుడా' అనే చింతే. కాని పిల్లల కిదేం పట్టింది? దుర్గకి ఒక్కనిమిషం ఇంట్లో కాలు నిలవదు. ఎప్పుడూ ఏ తోటలోనో, ఏ చెట్టుకిందనో ఆడుకుంటూ ఉంటుంది. అపూ ఎప్పుడూ ఊహలోకంలోనే గడుపుతాడు. వాడికి ప్రతిదీ కొత్తే. ప్రతిదీవంతే. వాడి జీవితపరిధిలోకివచ్చే ప్రతి సాధారణవిషయమూ అసాధారణమైనదిగా, అద్భుతమైనదిగా వాడికి కనిపిస్తుంది. ఒకరోజున అపూను బళ్ళోనేశారు. చదువుచెప్పడంకంటే, బడిలోనే ఒకపక్కనఉన్న చిల్లర కొట్టుపని చూసుకోవడం, కొట్టుకు వచ్చేపోయేవారితో కబుర్లుచెప్పడమే పంతులుగారికి అలవాటైంది. కొట్లోకివచ్చేగ్రామస్థుల కబుర్లు వింటూ అపూ ఏమో ఆలోచనల్లో తేలిపోతూ ఉండేవాడు. పంతులు ఎప్పుడైనా ప్రారంభించినా ఆ మాటలు వాడికి అర్థంఅయ్యేవికావు. అర్థంకాని ఆ శబ్ద సముదాయం వెనక వాడికి ఏమో చిత్రచిత్రమైన రమణీయలోకాలు, దేశకాలభాధితంకాని ప్రపంచాలు కనిపించేవి. పెద్దవాడైన తరవాత దారికనుక్కుని అక్కడికి వెళ్ళాలని 'వాడు నిశ్చయించుకున్నాడు. దుర్గకి మంచినంబంధం ఏదన్నా చెయ్యాలని తల్లి ఆవేదన. అన్ని వీధనంసారాల్లో లాగానే, ఈ నంసారిలోకూడా ప్రతివారూ ఎప్పుడో ఏదో అదృష్టం కలిసివచ్చి తమ రు ఉద్ధరిస్తుందని ఆశపడేవారు. కాని ఆ అదృష్టం అచేది ఎప్పుడూ వారికి ఎడం ఎడంగానే ఉంటావచ్చింది.

ప థ ర పా ం చా లి

పట్టు మీరిద్దరూ కుదుకుంటూ నన్నే చూస్తున్నారా? అని అడిగాడు. "కొనిపెట్టావా? కోరేదా? నీకు నేనెప్పుడూ ఏమీ పెట్టలేదా?" అన్నాడు మళ్ళీ రాజకుమారుడు. విచిత్రకేతుచెయ్యి విదిలించుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

అపూ యితే ఉంటుంది. చక్కగా చూడమచ్చటగా ఉంటాడు. చక్కటి గొంతుకూడాను. అపూ ముగ్గుడై ఆ కుర్రవాడికి సీ మాస్తా నుంచున్నాడు. కుల్లరించుచూపుని నుచూ అనిపిస్తోంది. చటుక్కున ఏ ఆకర్షణవల్లనో సాహసించి ముందుకువచ్చాడు. కొంచెం సిగ్గుపడుతూ "తమలపాకువీడా వేసుకుంటావా?" అని అడిగాడు. అజయ్యడు కొంచెం విస్తుపోయాడు. "నవ్వుకొనివెడతావా? ఏదీ తెచ్చిపెట్టు మరి!" అన్నాడు, ఇద్దరికీ నేస్తమయింది. నేస్తం అనటం పొరపాటు. అపూ ముగ్గుడు, తన్మయిడూ అయినాడు. ఈ రాజపుత్రుడైన అజయ్యణ్ణి తానిన్నాళ్ళ నుంచీ భావనాపీఠిలో పరిశీలించాడు. తనతల్లి చెప్పిన వందలకొలది కథలవ్వారా, చిన్నప్పటి కలలన్నీ ముచ్చటగా రూపకల్పన చెయ్యటంతో—వాడిపాదం ఈ మూర్తిని చూడటాని క్కీ తహతహపడు

తోంది—ఈ రూపు, ఈ కళ్ళు, ఈ ముఖం, ఈ కంఠమే! సరిగ్గా తాను కోరుకున్నట్లే! "మీ యిల్లక్కడ తిమ్మదూ? కాకు ఎవరిల్లోనో? భోజనం ఏర్పాటుచేశారు. వాళ్ళింట్లో భోజనాలు ప్రార్థనాటూంటాయి. మీ యింట్లో ఎవరు భోజనం చేస్తున్నారు?" అని అడిగాడు అజయ్యడు.

సంతోషంతో అపూ ఒక్క గరిపాడిచింది. "మాయింటికి భోజనానికి వచ్చిన అతడు ఇవాళిక్కడ తలలా వాయిస్తున్నాడు భాయీ! రేపటినుంచి నవ్వురా, నేను వచ్చి పిలుచుకుని వెడతాను. ఆ తలలావాయిచే అతడు నువ్విదివరకు భోజనం చేస్తున్న ఇంటికి వెడతాడులే" అన్నాడు.

ఇద్దరూ కాసేపు అటూఇటూ తిరిగక "నేను నడతానినా తిమ్మదూ! చివరి సీనులో నా పాట ఒకటి ఉంది. నా పార్లు ఎలాఉంది నీకు?" అని అడిగాడు అజయ్యడు.

తెల్లవారకట్ట నాటకం అయిపోయాక అపూ ఇంటికి వచ్చాడు. ఇంటికి వచ్చాక "నాటకం ఎలాఉందిరా అపూ?" అని అడిగింది వాళ్ళ అక్క.

నిర్మానుష్యంగా ఉన్న కీకారణ్యంలో రాజకుమారి ఇందులేఖ ఏమన్నదో గుర్తుకు

వచ్చింది వాడికి. ఏదో మైకం క్రమిస్తున్నట్లుంది వాడికి. పట్టలేని సంతోషంతో— "రేపట్నుంచీ అజయ్యకి నేనం నేనాడే ఆ అబ్బాయి మన ఇంటికి భోజనానికి వస్తాడు అమ్మా!" అని చెప్పాడు.

"ఇద్దరూ వస్తారా? ఇద్దరికీ ఎక్కడ నుంచి?" అన్నది తల్లి.

"అనాచూ, కొడు. ఒకడు నల్లిపోతాడు. అజయ్యడు మాత్రమే వస్తాడు" అన్నాడు అపూ.

"ఎలాంటి నాటకంరా అపూ! ఇలాంటిది యెప్పుడూ చూడలేదు. ఆ రాజకుమార్తె వచ్చిపోయినపుడు పొడ్డిపాట ఎంత బాగుందిరా?" అన్నది దుర్గ. రాత్రి నిద్రలో ఎక్కడినుంచో నాటకంలో పాటలు విని పిస్తూన్నట్లు ఆలాపనగానే ఉంది వాడికి. తెల్లవారి కొంచెం ప్రాదైక్కాక మెళుకువ వచ్చింది వాడికి. తెల్లవారుగూమున పట్టింది నిద్ర. అంత మంచినద్ర పట్టలేదు. మరుగు మరుగైన ఎండ్ కళ్ళలోకివచ్చి పాడుస్తోంది. కళ్ళు మంటపుట్టి నీళ్ళుకొరాయి. కాని వాడిచెవుల్లో యింకా ఆ నాటక సంగీతం వినిపిస్తున్నట్లే ఉంది—ఇంకా నాటకందగ్గర కూర్చుని ఉన్నట్లు. నీలాటిరేవుకి పిచ్చాపాటి మాట్లాడుకుంటూ నడుతున్న ఆహార్యమి చూస్తూంటే వారిలో ఒకామె ధీరావతిగాను, మరో

కావడక తింజదేశపు మహారాజుగారు, ఇంకొక ఆమె రాజకుమారుడు అజయూని తల్లి వసుమతి గారు అపూ మనసుకి తోచింది. అక్క మాటాడే ప్రతిమాటలోనూ, కాళ్ళూ చేతుల కదలికల్లోనూ రాజకుమార్తె ఇందు లేఖ రూపులేఖలు అచ్చునట్టివట్టు కన్పించిన గాయి. నిన్న ఇందులేఖవేదం వేసుకున్న వారు తనకు బాగానే నచ్చారు కౌని, రాజకుమార్తె ఇందులేఖ తన ఊహాప్రకారం అచ్చుగా అక్కలాగా అంతంత కళ్ళు, అంత అందమైన ముఖం, అలాంటి తలకట్టు, అలాంటి రంగూ కలదే అయివుంటుంది.

ఇందులేఖ తన పూజనీయ మధురిమతో ఆ కాలంలో అప్పుడు అలా జీవయాత్ర ముగించాక—మళ్ళీ ఇప్పుడు తన అక్క రూపంలో ఇలా పుట్టి ఉంటుంది అంచేతనే నిన్న ఇందులేఖ మాటల్లో, నడకల్లో అక్క రూపు అలా కొట్టవచ్చినట్లు కన్పించింది. కారణవిలో ఆ రాజపుత్రి ఎంతో ఆశ్చర్యంతో తిమ్మిజ్జి కావించుకుని కూర్చున్నప్పుడు, వాడికి పళ్ళు తెచ్చి పెడదామని ఒంటరిగా వెళ్ళి ఆ డెవిలో దారితిప్పిపోయినప్పుడు అపూ మనసుకి అక్క 'మాకాల్ పండు' కోసం వెళ్ళిననాటి సంఘటన చిటుక్కున స్ఫురించింది.

మధ్యాహ్నం అపూనెళ్ళి ఆ జయ జీ భోజనానికి పిలుచుకువచ్చాడు. వాళ్ళమ్మ ఇద్దరికీ ఒక పండ్లినే అన్నంపెట్టి, అజయూడ్ని సురించిన భోగల్లా తేలుసుకోవటం మొదలెట్టింది. అతడు బ్రాహ్మణ కుర్రవాడు. అతడికి 'నా' అన్న వాళ్ళెవరూ లేరు. వేలవిడిచిన ఒక పింతిలి పెంచింది. ఆమెకూడా బోయింది. ఏడాదినుంచి ఆ భాగోతులతో కలిసి తిరుగుతున్నాడు. సర్వ జయ్యకి ఆ కుర్రవాడేమీద చాలా ఆశ్చర్య పుట్టకొచ్చింది. వద్దన్న కొద్దీ వడ్డించి, బల కలిగించేసి తినిపించింది. పదార్థాలు ఆటే మేమీ లేకపోయినా, ఆ కుర్రవాడెంతో కృపిగా భోంచేశాడు. తర్వాత మర్నా "అమ్మా! నిన్న నాటకంలో వాళ్ళ అక్క తప్పిపోయినప్పుడు పోసినపాట పాడి మనస్ మీసారి!" అని తల్లి చెవిలో ఊదించి.

అజయూడు గొంతు నవరీంచుకుని పాడాడు. అపూ ముగ్ధుడైపోయాడు. సర్వ జయ్యకు కళ్ళు చెమ్మగిలాయి. పాపం! తల్లి నేని పిల్లవాడు! తర్వాత ఆ కుర్రవాడు ఎంతో పాట పాడాడు. "నాయంత్రం పేలాలు చేస్తాను. నువ్వుతప్పకుండా వచ్చి తిని వెళ్ళు నాయనా. సిగ్గుపడటోకు నీయివ్వం వచ్చినప్పుడల్లా ఇక్కడికి వస్తూ పోతూ ఉండు - మీ స్వంతయిల్లలాగానే-ఏం?" అన్నది సర్వజయ.

భలే బాగుంది, నాన్నా!

అవును, ఈ ఏర్పాటు సంకోషముగా ఉన్నాడు. వారి కండ్రి వర్ణవృద్ధా జాస్పన్స్ బేబీ పౌడరు కొనుగ్గు. అది పెత్తగా, చల్లగా ఉండి ఆ రేఖ వర్ణమునకు ఎంతో హాయి నిచ్చును!

Johnson's

జాస్పన్స్ బేబీ పౌడరు

ఉచితము.

ఏర్పాటు సంరక్షణను గురించిన ఉచిత యంగ్లిషు పుస్తకము కావాలని వ్రాయండి. దీనితో కలిగి కలెక్షనకు ఉపయోగపడే విషయములు ఎన్నో ఉన్నాయి.

జాస్పన్స్ & జాస్పన్స్

సి. ఓ. బాక్స్ 1976, దిస్ట్రీక్ట్ మెంట్ 22 హెచ్
బొంబాయి

పథేర్ పాంచాలి

అతూ అతడి పంటపెట్టుకుని ఏటిబద్ధకు ఓకాయకే వెళ్ళాడు. అక్కడ అజయ్యడు- "తమ్ముడా, నీది చాలా తియ్యని కంటంలా ఉంది. ఒక పాట ఏదైనా పాడరాదా?" అని అడిగాడు. అరిచి ముందు పాడి, తన గొప్ప వెండించుకోవాలని అతూ చాలా ఆధిలాపపడాడు. కాని మళ్ళీ నాటకాల్లో వేసాలువేసే అంతటి వాడిదగ్గర తాను పాడటా, అని భయంకూడా వేసింది. ఏటి బద్ధున బూరుగు చెట్టుకింద, కాలిబాటకీ కౌస్తదూరంగా, వెదురు గుబురు చాటుకు పోయి కూర్చున్నా రిద్దరూ. అతూ ఎలా అయితే యేం సిగ్గును ప్రోసివేసుకుని ఒక పాట పాడాడు - అది చాతురాయ గేయ

ఓజ్జుల యావనం
ఆమె రూపంలోను
శక్త్యుత్సాహంలోను
తొణికిసలాడుతున్నది
దీనికంతాకారణం ఆమె సేవిస్తున్న
బైల్ బిన్స్
(వికేత కారిడీ కూడా)

అనలైజర్ బైల్ బిన్స్ వైద్యుల ఆమోదియి వున్నది, ఇది అగ్రవైద్యకమైవది, మీ ఆరోగ్యానికి భావపాంశ్యానికి హానికరమైన హరివ్యాంధు అన్ని తరీ కరంకోమంది బైల్ బిన్స్ పూర్తిగా తొలిగి పోయి. బైల్ బిన్స్ కేవలం వికేత పాదపం మూతమేకాదు. ఎందుకంటే అది అత్యధిన్ని యాక్యత వంబంకమైన మంద్యాన్ని పోగొట్టకాదు. మీకు ఇతరీకంగో సాహజ్యం, లావణ్యం, అజ్ఞం యావనం, శక్త్యుత్సాహం చేకూర్చగల కొవల బైల్ బిన్స్ తో అవనంగా ఉన్నాయి. ఇప్పుడే నియమంగా బైల్ బిన్స్ ను వేచివడం ప్రారంభించి ఎంతో మెచ్చుకు పాంపా దించండి.

మీకు పొందిన అనలైజర్
బైల్ బిన్స్

ఇవోకాదో వాగ్రతగా పరిశీలించి ముందు మేవారి అందరివద్దాంబిస్తాయి.

మద్రాసు సౌత్ ఎజంట్లు: దాదా & కంపెనీ, పార్కు రోడ్, మద్రాసు-8.

సంపుటిలోది - తగ్గడి పాడుతూంటే తాను విని రా ను కున్నది. అజయ్యడు విన్న పోయాడు.

"నీదింత మంచి కంటం, నువ్వెప్పుడూ ఏదీ పాడవు ఎంచేత తమ్ముడా? ఏదీ ఇంకో కటి పాడు" అన్నాడు. అతూ ఉబ్బిపోయి ఇంకోకటి అందుకున్నాడు. అది వాళ్ళిక్క ఎక్కడో - నేర్చుకువచ్చి పాడుతూండేది. ఆ ఫటితి బాగుండడంవల్ల చాన్ని అక్కడగర నేర్చుకున్నాడు. ఇంట్లో యే వ రూ లేనప్పుడు-అప్పుడప్పుడు- వాళ్ళిద్దరూకలిసి పాడుతూ ఉంటా రా పాట.

పాట పూర్తిఅతగానే అజయ్యడు అతూని తెగపాగాడాడు. "ఇంచక్కని కంటం ఉన్న వాడిని ఏభాగోతుల జట్టులో చేరివా నెలకు పదిపాసు రూపాయలు చులాగా. ఇస్తారు, నేచెపుతున్నాగా! -దీనికితోడు ఇంకొంచెం కచ్చపడి నేర్చుకున్నావంటే" అన్నాడు.

ఇంట్లో యేవరూ లేనప్పుడు అక్క యెదుట పాడేటప్పుడు, "అక్కా! నాగొంతు ఎలా ఉంది? పాటవస్తుందా నాకు?" అని యెన్నిసార్లు అడిగేవాడు. అక్క వాడిని ప్రోత్సహిస్తూనే ఉండేది యెప్పటికప్పుడు. కాని అక్క ప్రోత్సాహం ఎంత ఆరాజనక మైనదయితే యేం-ఇవారే ఒక సంగీతపాఠశాలకు అందులోనూ నాటకాల్లో వేసాలువేసి పతకాలుపొంది చేరు మ్రోగిన ఒక నటుడు ఇలా పోగిడేసరికి ఆ ఆనందంలో ఎంజనాలు చెప్పాలో తోచ లేదు వాడికి.

"నీ యీపాట నాకు నేర్పవూ?" అని అడిగాడు. తిర్యాక ఇద్దిరూ కలిసి ఆపాట పాడారు మళ్ళీ:

చాలానేపు అయిపోయింది. నదిలో పడ వలు రంయరంయన సాగిపోతున్నాయి. నది బద్ధున నీళ్ళి అంచున ఎవరో కేటికోసమో వెదుకుతూ తిరుగుతున్నాడు. "వాడేమిటి వెతుకుతున్నాడు?" అని అడిగాడు అజయ్యడు. "వాడు కప్పపిల్లలకోసం వెతుకు తున్నాడులే" అన్నాడు అతూ. తిర్యాక మళ్ళీ - "నువ్వు మాదిగర ఎందుకు ఉండి పోకూడదు భాయీ? ఎక్కడికీ వెళ్ళకు ఏం ఉంటావా?" అని అడిగాడు.

ఇంత చక్కటి కళ్ళు ఇంతచక్కని కంటం అయినా వాడిముందు తాను ఆ రంజకుమారు డైన అజయ్యడే! ఏ అడవిలోనో తిరుగుతూ తిరుగుతూ చారితప్పిపోయిన అందకాడైన రాజకుమారుడు మా రాత్రుగా తారనిలినట్లు- స్నేహమయింది-ఇద్దిరూ ఏవో చిరకాలపు స్నేహితులైనట్లు... అలాంటివాడ్ని ఎలా విడిచిపెట్టటం మరి!

అజయ్యడు కూడా మనస్సు విప్పి చాలా నంగతులు చెప్పాడు. ఇలాంటి నేస్తం ఎప్పుడూ దొరకలేదు అతగా దించుమించు వలభైరూపాయలు కూడపెట్టాడు. ఇంకాస్త పెద్దవాడు కాగానే ఈ జట్టును వదిలిపెట్టేస్తాడు. యజమాని చచ్చేట్లు కొడ తాట్లు. అంచేత అసంతోష పాతి సమాజంలో చేరుతాడట. అక్కడేలే చాలా గుళం. గోజూ రాత్రిళ్ళు పూరియా అవ పెడతాడ తినటానికి. తినకపోతే దానికి బదులు మూడణాలు బలెం ఇస్తారు. ఈ జట్టు వదిలే కాక మళ్ళీ అతూవాళ్ళ ఇంటికి వచ్చి, అప్పుడిక్కడే కొన్నాళ్ళుంటాడు. ఇంక కానేపటికి ప్రాధుప్రంభుతుందనిగా, "పవ, తమ్ముడా! ఇవారే ఇప్పుడే ప్రారంభిస్తారు. పెందరాళే పోదాం. పరశురామగర్వ భంగం కనుక వేస్తే నే వందులో 'నీయతి' వేపం వేస్తాను అందులో నాకెంత మంచి పాట ఉందో చూడు" అన్నా డజయ్యడు.

మరో మూడు నాటకాలు పడాయి. ఊళ్ళో సెవరినోటవిన్నా నాటకాల సంగి లే పాలలలో పనులు చేసుకునేవాళ్ళు, పడ వలు లోగోవాళ్ళు, గొడ్డను కాచేవాళ్ళ దగ్గి ర్నూంచి అందరూ ఆ నాటకాల్లో విన్న కొత్తపాటలే పాడుతూండేవాళ్ళు. ఊళ్ళో యువతులు ఆ నాటకాల్లోని పుర్రాల్లని ఇంటికి పిలిపించుకుని, తమకు బాగున్న పాటలు పు ర మ యి ం చి పాడించుకునే వాళ్ళు అతూ ఇంకో నాలుగయిదు పాటలు నేర్చుకున్నాడు. ఒక గోజూన అతూ అజయ్యడి వెంట వాళ్ళి విడిదికి వెళ్ళాడు. అప్పుడు ఆ నాటకంలో వాళ్ళంతా మూగి, వాడినొక పాటపాడమని పట్టుపట్టారు. అక్కడి వాళ్ళంతా అతూ బాగా పాడతాడని అజయ్యడు చెప్పగా విన్నారు. అడగా అడగా అతూ తన విద్య వెండించుకోటానికి ఓ పాటపాడాడు. అంతా కలిసి వాడ్ని తమ యజమానిదిగరకు పట్టుకు పోయారు. అక్కడకూడా వాడ్నిక పాట పాడవలసి వచ్చింది. ఆ యజమాని పెద్దబాగ్ర అదీ, నలగా ఉంటాడు. నాటకంలో వంత పాడు తొంటాడు. అతూ పాట విని, "ఇలా రా ఆబ్బాయ్! మాసమాజంలో చేరుతావా?" అని అడిగాడు. అతూ హృదయం ఆనందంతో అయిందితలయింది. మిగిలిన వాళ్ళు కూడా "నిన్ను మా సమాజంలోకి తీసుకుంటాం, రా" అంటూ మట్టు మట్టారు. అతూ ఉద్దేశంకూడా అప్పుడే చేరిపోదామని! నాటకసమాజంలో వేపం వేయటమే జీవితానికి పరమావధి. ఈ సంగతి తన కిన్నాళ్ళనుంచీ ఎందుకు తెలియలేదో అదే ఆశ్చర్యం! అతూ అజయ్యణి చాటుగా పిలిచి, "సరేకాని భాయీ! నేనేప్పుడే చేరుతా ననుకో, నాకేం వేపం ఇస్తారే?"

ముఖ్యంగా చూచుట...

“హేజ్ లైన్ స్నో” ను కొనుగోవు చేసిన
 నీలపు యానికార్స్ చిత్రముగల వెండిరంగు
 అల్మామినమ్ మాత గట్టిగా విగించబడి
 చుండుటను, అప్పుడు అది అచ్చమైన
 “హేజ్ లైన్ స్నో” అని నే నెరుగుదును.

“HAZELINE SNOW”
 (TRADE MARK)
 “హేజ్ లైన్ స్నో” (తైరూర్)

బర్లిన్ వెల్కమ్ ఆండ్ కం. (ఇండియా) లి., పి.ఓ. బాక్సు 290, బొంబాయి

అని అడిగాడు. “ప్రస్తుతం చెలికత్తె-గిరికత్తె లేదా ఏదైనా కుర్రవాళ్ళ పేరులు ఇస్తాడు. తర్వాత బాగా తరిగిపోతాయి అయినాక—” అన్నాడు అజయ్యడు.

చెలికత్తె మొదలైన చిల్లర వేమలెయ్యటం అప్పు కిష్టంలేదు. తాను జరిపాగా నెలకొని పెట్టుకుని, కత్తిపుచ్చకుని యంత్రం చేసి నేనాధిపతి వేషం చెయ్యాలి. తాను పెద్దయ్యాక నాటకాల్లో చేరుతాడు; అదే జీవితానికి ధ్రువలక్ష్యం! అజయ్యడు నల్ల రాయలూ ఉన్న ఒక కుర్రాణ్ణి చూపిస్తూ రహస్యంగా—“అదుగో మాతావా వాణ్ణి వాడిపేరు ‘విప్రులేరి.’ నేను ఉబ్బు లిచ్చి అగ్గిపెట్టే కొనుక్కుని తిలకించి తెలుకుని పడకుంటూ ఉంటాను. చుట్టూ వెలిగించుకుంటానని అగ్గిపెట్టే అడిగి తీసుకుంటాడు. మళ్ళీ ఇవ్వడు. వాడు రాత్రిళ్ళు భయం వేస్తుంది, అగ్గిపెట్టే ఇచ్చేయ్యమని అడుగుతుంటాను. చీకట్లో నుండే పీచుపీచుమంటూ ఉంటుంది. అంతే ఆరోజున నేను ఇవ్వమని అడిగితే శంకపాద కొట్టాడు బాగా ఆభీషయం చేస్తాడని చెప్పి యజమానికి వాడంటే చాలా యివం. కాని వాడిమొగు యేం మాట్లాడానో విన్నాను” అని చెప్పాడు రహస్యంగా అజయ్యడు.

తర్వాత అయిదు నోజులకి నాటకాన్ని అయినాక, వాళ్ళు అక్కడినుంచి ప్రయాణ మే నాడు. అజయ్యడు వాళ్ళింట్లో కుర్రవాడిలాగానే భగ్నవాతూండేవాడు. ఈ నాలుగునోజుల్లో అతడు అప్పు కొక పోదగునిలా అయ్యాడు. కొంచెం ఇంచుమించుగా అప్పు యాడునాడే. అతడికి అత్యంత లెవరూ లేరని తెలియటంకో సర్వజయ అజయ్యడ్ని అప్పుని చూసిస్తే చూసింది. దురకూడా అతణ్ణి తన తమ్ముడి లాగానే చూసింది. అతిథిదిగ్గిర పాటలు వేర్చుకుంది, ఎన్నో కథలు చెప్పింది, తమ అత్యంత సంగతులు చెప్పింది. ముగ్గురూ కలిపి వాళ్ళి వడివాడిట్లోనే అడుగు వేసాళ్ళు.

అప్పుందిగ్గిర అతణ్ణి బలశంకంచేసి తినిపించే వాళ్ళు. నాటకాల్లో ఉండేవాడు, ఏం తింటాడో, ఎక్కడ పడకుంటాడో అడిగే దిక్కులేరు. ఇల్లా వాటి, అపేక్ష-అంతః కరణల స్వర్ణ పుటినప్పట్నుంచీ నోచుకుని యెరుగకు పాపం. ఇక్కడ తిలవనితలం పుగా అపేక్ష - అంతఃకరణలు దివిమాడి ఉంతో చిట్టకున్న వాటిని వదిలివెళ్ళే లేక పోయాడు.

చెక్కుమందు తాను కన్నపడి కూడబెట్టు కున్న ఉబ్బుల్లోంచి అయిదురూపాయలు తీసి సర్వజయకి ఇవ్వబోయాడు. కాస్త సిగ్గుపడుతూ—“ఈ అయిదు రూపాయలూ పెట్టి అక్క పెల్లికి ఏదైనా మంచివిడ్డ ఒకటి కొని—” అని చెప్పాడు.

“వద్దు నాయనా! వద్దు నువ్వే నూట అన్నావు, అంతేచాలు. ఉబ్బు ఇవ్వ నట్లులేదు. నీ కంటి అవసరం ఉంటుంది ఉబ్బుతో! పెల్లిచేసుకుని ఓ ఇంటివాడివి కావాలి—” అన్నది సర్వజయ

అయినా అజయ్యడు విడిచిపెట్టలేదు. చివరికి ఎంతో నచ్చచెప్పినవాడట ఇవ్వటం మానుకున్నాడు.

తర్వాత వాళ్ళ ఇంట్లో వాళ్ళింట్లోనూ గుమ్మం దాటి కొంతదూరం వెళ్ళేవరకూ వెంటచచ్చి వాగడంపాడు “అక్క పెల్లికి నాకు ఉత్తరం రాయటం మాత్రం మరిచిపోవ”డని వెళ్ళే పుకు మరీ మరీ చెప్పివెళ్ళాడు.

తుమికిచేట నీడల్లోంచి ఆ కుర్రవాడి సుకుమరరూపం పొదిలచాలున అద్భుత్య మయిపోగానే - చిట్టకున్న సర్వజయకి- ‘పాపం, బరి పసిగింద. ఈ యాడులోనే పొట్టకూటి సంపాదనకై బయలుదేరాల్సి వచ్చింది! మా అప్పు కూడా ఇలా బయలు దేరివలసివచ్చిపట్టుంటే—అమ్మో!’ అనిపించింది.....

24

హరిహరుడు మొదట్లో కాకేనంచి వచ్చి పప్పుడు ‘అతిథి భిక్షవత్తు చాలాఉజ్వ లంగా ఉంటుంది అంత చిగువుకున్నవాడు ఈ మట్టుపక్క-తెక్కడా లేడు’ అను కున్నారనిదూ. అందరూ అతిథి చిగువును పొగిడేవాళ్ళు. ఇకా నేనో ఒకటి వెయ్యక మానదు అనుకునేవాళ్ళు. ఎవళ్ళో వచ్చి తన భర్తకి గొప్ప ఉద్యోగం కల్పిస్తారని సర్వజయ కూడా అనుకుంటూ ఉండేది. ఆ ఉద్యోగం ఇచ్చే దెవడు అన్న విషయంలో ఆమె ఊహ మంచుకప్పిన సముద్రగర్భంలా అస్పష్టంగా ఉండేది. కాని నెలలకి నెలలు,

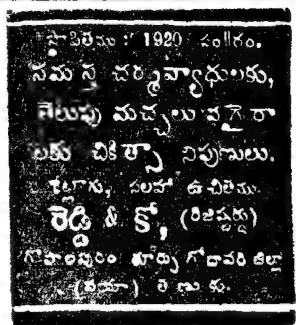
ఏకే యెట్లు—ఎన్నో గడిచిపోయాయి కొని అర్ధరాత్రి జరిపాగాలు ధరించి, గుర్రాలమీదక్కి, తన భర్తను అన్వేషపండి తునిగా నియమించుకున్నాడు అధికార ప్రతాలు చేరిపుచ్చుకుని ఎవరూ రాలేను. అరవీ కళ్ళలోని దైత్యు దైతమా ఇంద్ర వాళోతో రత్నఖచిత - ఆకాశాన్ని తన నటింబ వాల్చేటూ చెయ్యలేదు. పైగా పాత పడి, పుచ్చుపడుతున్న తమ ఇంటికిటికిలూ, తలపులూ ద్వారబంధాలూ ఇంకా పుచ్చి పోపాగాయి. వెన్నుగాడి కూలిపడేందుకు సిద్ధమవుతోంది. మొదట్లో ఉన్నంత ఇదిగా నేనా లే దివ్వడు. అయినా ఆమె మాత్రం ఆళి వదిలకోలేదు. హరిహరుడూడా దేశాలమీదికి వెళ్ళి వచ్చినప్పట్లా ‘అంతా ఏర్పాటునైతే, కొంచెం వ్యవధిమాత్రం పడుతుంది. అద్భుతం తిరిగినట్లే—’ అని ఏదో ఆశాజనకంగా చెబుతూఉండేవాడు. కాని ఏదీ తిరిగితేగా!

జీవితం మధుమయం అంటూని కిక్కి పోతువు - ఆమె ధుర్యమంత చాలావరకు ఊహించుకున్నదీ - కలగాంచినదీ అయి ఉంటుంది స్వప్నం మిథ్య అయితే కానియే ఊహల్లో వాస్తవత అణుమాత్ర మైనా లేకపోతే పోనీయే. అన్నప్పట్లా వాటికి సార్వత్రిక ఉండకపోవచ్చు. అయితే యేం, జీవితంలో తమకు ఉడ్డో లంగా సిరి ఏదో వచ్చిపడితే సరి! దాని ఉనికి ఊహించుకుందా ఉంటే సరి! సార్వత్రిక, లాభాల కేవలమే! స్వల్పాలి స్వల్పాలి!

హరిహరుడింట్లోంచి వెళ్ళి రెండుమూడు నెలలయింది ఇంట్లో భిక్షుకివెల్పా - అదీ చాలా నోజుల్లోంచి ఏమీ పంపలేదు. దుర్గి సుస్తీ ఎక్కువవుతోంది. తింటూ ఉంటుంది. సుస్తీ చెస్తూ ఉంటుంది. రెండు నోజులు మళ్ళీ కాస్త ఉసులుగా ఉన్నట్లే ఉండి, మళ్ళీ పడక పెడుతూ ఉంటుంది

సర్వజయ కూతురి పెల్లివిషయమే భర్తను యెప్పుడూ ఒత్తిడిచేస్తూ ఉండేది. అతిథిచేత సరేంమని తిండి రాజ్యశ్వర బాబుకి రెండుమూడు ఉత్తరాలు రాయం చింది. ఇంకా ఆ ఆశమాత్రం వదిలకో లేదు. “నీకేమైనా పిచ్చా యేంకి అవన్నీ గొప్పవారైకి చెందిన వ్యవహారాలు. రాజ్య శ్వరబాబు వచ్చి మనల్ని అడుగుతాడా!” అనేవాడు హరిహరుడు. అయినా సర్వ జయమాత్రం విడిచిపెట్టలేదు. “వాయండి ఇంకొక ఉత్తరం వ్రాసి చూడండి, నీరేనక, వచ్చిందేకదా!” అనేది సర్వజయం.

రెండు మూడు నెలలు గడిచేవి. ఉత్తర మేమీ వచ్చేదికాదు. మళ్ళీ ఓ ఉత్తరం రాయండిని భర్తని వేధించుకు తీసేది.

ఈసారి హరిహరడు ఇంట్లోంచి వెళ్లే ముందు “ఇహ ఈసారి ఈ ఊరునుంచి నుకాం యెత్తి వెళ్లిపోయే ఏర్పాట్లేదో గట్టిగా చేసుకుని మరీవస్తాను” అని చెప్పి వెళ్ళాడు.

వీధిలో ఒక పెడగా చక్కగా అతికి ముగ్గులు పెట్టిన మూడు నాలుగు గదుల ఇల్లు - చక్కని పశువులపాకలో ఒక పాడిగోడ, పాడిచెవు, గడమంచె నిండా చిట్లు, తివుడు బస్తాలు, గాడినిండా భావ్యం! పచ్చని చేల మీదుగా మెల్లలాకి పోతే గాలి, వింతవాస వల్ని వెనజుకుంటుండటం! కోయిలలు, గోరు వంకలు మొదలైన పక్షుల కిలాకిలారావాలు. అతూ ప్రాద్దున్నే తేచి, కుండనిండా పిండిన నురుగుతో ఉన్న పాలు గ్లాసునిండా తెచ్చుకుని, వేడివేడి ఫలారంచేసి, ఆ పాలు త్రాగి చదువుకోటానికి కూర్చుంటాడు. దుర్గ కిహ మలేరియా ఉండదు. అందరూ వచ్చి తాము ఫలానా అని తెలుసుకుని, మర్యాద చేస్తారు. పాదధూరి స్వీకరిస్తారు. పెడవాళ్ళే దేవుడితో ఎవరూ నిర్లక్ష్యంగా చూడరు—

ఇలా ఊరికి పగలు-రాత్రి అని లేకుండా పర్యవయ యెప్పుడూ కలులు కంటూ ఉంటుంది. ఇక్కడికి ఇప్పుడిహ ఏదో ఒకటి కలసిరాక మానదు—అని మనసుకి ఎవరో చెపుతున్నట్లు తోచేది.

అయితే ఇన్నాళ్లనుంచి ఎందుకు కలిసి రాలేదు? ఇప్పుడే యెందుకు కలిసిరాలింది? చిన్నప్పుడు బామచెట్టు ములగ చెట్ల క్రింద తిరుగుతూ గడవి నవాడినుంచి—కన్నె నోములు నోచే రోజులలో మాదా తన మనస్సులో గూడుకట్టుకున్న వాంఛ—లక్ష్మీ దేవి పారాణికాళ్ళ గుర్తుతో మెల్ల అంతా కలకలలాడే ఆ త్రవారింటికి కొప్పురానికి వెళ్ళాలనే. ఇలా కూలిపోయేందుకు నిర్ధంగా ఉన్న పాతికొంప, ఈ వెదుళ్ళి అడవి—ఎవరు కోరుకున్నారు?

దుర్గ ఎక్కడినుంచో చిన్న కందదుంప ఒకటి పట్టుకువచ్చి వంటయింట్లో మొండి కత్తి కూర్చునేది. “అదేమిటే దుర్గా? ఇవాళేలా తింటావు అన్నం? నిన్న పాయంతిం కూడా తిగిలింజికదా జ్వరం!” అనేది తల్లి “ఎతే అయిందిలే అమ్మా! కాన గట్టిగా చలి వేసివంత మాత్రాన అదీ జ్వరం వచ్చినట్లేనా యేం! ఈ దుంప కాస్తా కూరవండి, రెండు మెతుకులు పెట్టు ఇవాళే అమ్మా!” అనేది దుర్గ.

“ఘో. ఒంటికి ఏదయినా వచ్చినప్పుడు నీకు మరి ఏదైనా తివాలని ఒకటే రంధి, ఇవాళ, కేపు కాస్త ఉసులుగా ఉండనీ. ఎల్లుండి అలాగే పెడతాను” అన్నది తల్లి. ఎంతో బ్రతిమాలగా, బ్రతిమాలగా దుర్గ

ఆ దుంప తిసుకెల్లి అవతల వెళ్ళేసింది. కావేపు కదలకుండా కూర్చుని, తనలో తాను—“ఇవాళ చాలా తేలిగా ఉంది, ఇంక జ్వరంరాదు నాకు. మధ్యాహ్నం రెండు ఉడక పెట్టిన ఉర్లగడ్డలు, రొట్టెలు తింటాను—” అనుకునేది. కావేపటికల్లా ఆవ లింతలు ప్రారంభమయ్యేవి. ఇది జ్వరం వచ్చే మాదన అని తెలుసు దుర్గకి. అయినా “ఆవ లింతలు వస్తే వచ్చాయి, ఎన్నిసార్లు రాలేదు! ఇహ జ్వరం మాత్రం రాదు” అని మనస్సును సమాధాన పరుచుకునేది. క్రమంగా చలి యొక్క కైఎండలాకి పోయి కూర్చుందామనిపించేది. ఎండలాకి వెళ్లటాన్ని నిర్లహించుకుని, “చలి వెయ్యటం మామూలు శారీరకధర్మం. జ్వరం రావటానికి దీనికి సంబంధం యేముందిలే! అనుకునేది.

కాని ఎంత సమాధానపరచుకున్నా ప్రయోజనం ఉండేది కాదు. ఎండ ఎక్కు తున్నకొద్దీ జ్వరం ఎక్కువయ్యేది. తల్లి ఎక్కడ చూసిపోతుందో అని చాటుగా ఎండపొడ ఉన్నచోటికి పోయి కూర్చునేది. ‘జ్వరం, జ్వరం అనుకుంటూ ఉండటంవల్ల ఇలా ఉంది కాని, అసలిది నిజమైన జ్వరం కాదు,’ అనిపించేది మనస్సుకి.

పాడుడుపట్టిన మొండిగోడమీదికిపోయేది కరకరలాడే యెండ. అనే ధ్యాసగా కూర్చోకుండా ఉంటే జ్వరం దానంతటదే పోతుం

దని దుర్గ నమ్మకం. అతూని పిలిచి, “కావేపు నాదగ్గర కూర్చోరా, కథలు చెప్పుకుందాం” అనేది.

నిరుడు-ఒక రోజున జోరుగా వరం మరి సెనవాటిరాత్రి, అతూ సలహాప్రకారం తెలవారగట్ల తాటిపండు ఎత్తుకు వద్దామని సతూవాళ్ళ తోటలాకి వెడుతూంటే చటూ క్కున అరికాళ్ళనిండా ముట్లు గ్రుచ్చుకున్నాయి. అనొప్పికి అక్కడే ఆగి, వెనక్కి ఓ అడుగు వేసేసరికి ఆరెండోకారికి కూడా గ్రుచ్చుకున్నాయి.

మర్నాడు ప్రాద్దున చూస్తే ఆ వరుసవరుస అంతా ముళ్ళే. రాత్రిళ్ళు వాళ్ళు వచ్చి తాటి పళ్ళు రాలితే ఎక్కడ ఎత్తుకుపోతారో అని సతూ తుమ్ముమండలు కొట్టాడు ఆ స్థలం నిండా.

మరొకరోజున ఇంకొక విచిత్ర సంఘటన.

ఎక్కడినుంచో ఒక ముసలి బెంగాలీ సాయెబు-రంగు రంగుల అద్దాలు ఆమర్చిన సీనాకేకు పెట్టే ఒకటి తీసుకువచ్చి అందులో బొమ్మలాడించి చూపిందటం మొదలెట్టాడు. ఆ వీధిన జీవన్మర్యాదగారి ఇంటి ముంగిలిలో చూపిస్తున్నాడు. దుర్గ ప్రక్కనే నుంచుని ఉంది. దగ్గర డబ్బులేవు. అందరూ కానీ కానీ ఇచ్చి గొట్టంలోంచి ఏమిటో చూస్తున్నారు.

ముసలి సాయెబు డబ్బా వాయిస్తూ రాగ

దువ్వెనలోకి వూడినమ్మలకంటే, తలపైఉండట మేలుగదా

కేశవర్ధనితో

కేశములు రాలుల నిలువండి. వ్యాధి ప్రసవము వల్ల, ఊడించినచో జీవ తైలాలకుబడులు, కేశవర్ధనితో మీ కేశములను పోషించండి తలలోదురదను, చుండును అరికట్టి. ఆకాలం లో నెరియుటను మాన్పించండి.

కేశవర్ధనితో కేశములు పునర్జీవం పొందనివ్వండి. మహావనకు, కుశవతు పాంపూ వాడండి.

కేశవర్ధని అ. 14; పాంపూ అ 14 పోనేడి అదనం. అన్నిచోట్లా లభింపను.

కేశవర్ధని ప్రాడర్పు, కోయంబిత్తూరు.

నేషనల్ నేచు & సర్వీస్ (నదరకా) లిమిటెడ్, ఇకింగ్ హాంపేట బెజవాడ.

No 1.

భారతీని 'కాశ్యప' చూడర బాబూ! గంగా చూడను చూడర బాబూ! అంటూ పాడుతున్నాడు. ఒక్కొక్కరే చూడటం అయిపోయి, ఆ గొట్టం ముందుంచి చూపు ఇటు (తప్పుగానే) ఎంతో అసంతోషం. "ఏం కనబడింది అందులోకి అన్నీ నిజమేనా?" అని అడిగింది.

ఉండ! వాల్చెన్ని అద్భుతాలు చూడారో అన్నీ చెప్పలేకపోయాళ్ళు. ఏమిటి అనన్నీ!

ఒక్కొక్కరే అందరూ చూసి వెళ్లి పోతున్నారు. దుర్గమాదా వెడదా మని నిబయలు చేసింది. "చూస్తూనే ఉన్నావా? నువ్వు చూడలేదు?" అని అడిగాడు ముసలి పాయబు. దుర్గ తలతిప్పతూ "ఉహూ! నా దగ్గర ఉన్నట్లే" అన్నది.

"రా, రా అమ్మాయీ! చూసి వెళ్లు. ఉబ్బు లివ్వడంతో" అన్నా ఉరితడు.

దుర్గ ఇంత ముఖంచేతుకుని ఆ పెట్టె దగ్గరకు వచ్చింది, కాని ధైర్యంచేసి, ముఖం తీసికట్టి ఆ గొట్టం ముందు పెట్టలేదు. "ఈ గొట్టంలోంచి చూడాలి అమ్మాయీ!" అన్నా ఉరితడు.

దుర్గ ముఖమిది పడుకున్న జాటును రెండు చేతుల్లో వెనక్కి తీసుకుని, ఎంతో ఆనందంగా చూసింది. తిర్యగ్గతి ఓ పది నిమిషాల పాటు తాను చూసింది చెప్పలేకపోయింది. నిజమైన మనుష్యులు బామ్మల్లో ఎలా కనిపించాడు! ఎంత మంది దొరలు, దొరసానులు, ఇళ్ళు, మేడలు, ఊళ్ళు, నదులు కొండలు, యుద్ధాలు అటన్నీ చెప్పలేదు తాను. ఎన్నో అద్భుతాలు చూసింది తాను!

తిమ్మడికికూడా చూసించాలని మహా అనుకుంది. ఎన్ని సార్లో వెళ్లింది, కాని ఆ అట మళ్ళీ ఉన్నా! యెప్పుడూ రాలేదు.

కలుగు ఇంకా సొంతం అవకముందే దుర్గ అర్రతీతర కింక కూర్చోలేకపోయేది. లేచి లోపలికి వెళ్లి జోంతికప్పుకుని వదులు చేసి. ఈ మధ్య తిండి ఉల్లో ఉండటం లేదు. అప్పుని వెలికి పట్టకోవల్సి వస్తోంది. పుస్తకాల దిప్తరం చెదలుపట్టేసితికి వచ్చింది. ప్రాద్దున్నే లేచి ఇన్ని గోరీలు తీసుకుని

ఉరిమిద బయట చేరినవాడు, మళ్ళీ పాదు వడితెలిమిగానే వచ్చాక ఇవా తిండివేళకి ఇంటికెరావటం!—మరి బాత్రిగా భయం లేకుండా తయారయ్యావు. ఇదంతా గుంట పెట్టి గంటనాయించివేసి! ఈసారి మీ నాన్న ఇంటికెరానీ, నీ సంగతంతా చెప్పి నిన్ను—అని తల్లి కూకలేసింది.

అప్పు హడలిపోతూ దిప్తరం దగ్గరేసుకు కూర్చునేవాడు. పుస్తకాలు చుట్టూ పయమ పునేవాడు. "కాస్త కవిరి ఇయ్యి అమ్మా! సిరాలో కలుపుకుంటాను" అనేవాడు తల్లితో.

తిర్యగ్గతి ఇవా కూర్చుని రాసి రాసి, అద తీసుకువెళ్ళి ఎంతో పెట్టేవాడు ఎండిన తిర్యగ్గతి కవిరికివేసి సిరా తిర్యగ్గతిలాడు తూండేది. అప్పు మహా సంతోషంతో దానికేసి చూస్తూ 'తేపట్టుంచీ ఇంకా కాస్త కవిరి కలుపుకుంటాను. అర! ఎంత తిర్యగ్గతిలాడుతోందో!' అనుకు నే వాడు. తిర్యగ్గతి మళ్ళీ రాసి, యెండలో పెట్టి, నిన్ను రాసిందానికి, ఇవాళ రాసిందానికి తిర్యగ్గతిలో యెంత తేడా ఉంటుందో గ మని న్నూ కూర్చుని, 'కేవల; ఇంకా కాస్త కలిపితే సరి!' అనుకు నేవాడు.

ఒక్కోసారి తల్లి దగ్గర పంపబడ్డాడు. "అబ్బాయికి రాతలో పసలేదు కాని, కవిరి మాత్రం సుద్దలు సుద్దలు కావాలి. తియ్యదన్ను కవిరి ఏనుసుకున్నావో!..." అన్నది పట్టుబడిపోయి తెలమొహం వేస్తూ "కవిరి తేంకే సిరా యెల్లో తయారవుతుండేమిటి? నేనయితే ఇవా ఉరికి—"

"అవ్వ. కవిరి తేంకే సిరా అవుతుందా? కేకంలో ఇంక ఏ పిల్లలూ రాసుకోవటం లేదు కాబోలు. వాళ్ళం పరికోసం కోజూ దుకాణాల్లో వేర్లకి వేర్లు కవిరి అమ్మ తున్నారా! పో—నువ్వు—"

అప్పు అదేవనిగా కూర్చుని ఓ పుస్తకంలో నాటకం రాసున్నాడు. పుస్తకం అంతా చాలా భాగం చాతతో నిండి పోయింది. మంత్రి విశ్వాసపూరుకతవల్ల రాజ రాజ్యం వదిలి అడవికిపోతాడు. రాజ పుత్రుడు నీలంబుడు, రాజపుత్రి అంబ అడవిలో దొంగలచేతుల్లో పడతారు ఘోర యుద్ధం అవుతుంది. తిర్యగ్గతి రాజపుత్రిక కనం యేటికప్పుడ కనిపిస్తుంది. నాటకంలో సర్వ ఆనే పాత్రలోని ప్రారత్వం పూర్తిగా వదిలిం కాకపోయినా, ఆ పాత్రకే మరణ శిక్ష విధించబడుతుంది. నాటకంలో చివర వారసుని. వర్షప్రభావంవల్ల అంబ తిరిగి బ్రతకటం. విశ్వాసపాత్రుడైన నేనాపతి తప్పక తల్లితో అమెకి వివాహం జరిగిందంటే—

మొదలైన సంఘటనలనుబట్టి! (తెలంగాణలో ఇక్కడ అడవి నాటకానికి దీని పాత్రలపేర్లు మార్పు లేవు, మిగిలినవేళ, సంఘటనలు ఒకటే అని, దానికిది మక్కికి మక్కి కాపీ అని అనేవాళ్ళు ఒక్కసంగతి మరిచిపోతున్నారవకతప్పుడు—గతంలో ఏ పాత్రలూ తిర్యగ్గతి వేళ్ళతో నిర్వహించగా, మనక నెలకురుగా ఉన్నగదిలో పడుకున్న ఏ ప్రాచీనకవిలో నీలమేఘంలా కనిపించిన, నేనుకు నాట్యం చేస్తున్న వనప్రదేశకేత్ర స్వప్నం—కాళిదాసుకి విముక్తమేఘాల్ని వర్ణించే ప్రేరణ కలిగించివుంటే—దానివల్ల నష్టమేముంది? విస్తృతగర్భంలో వడిన ఆ శుభయాషినిమతి మానవునికి తెలియకుండానే వేలకొలది సంవత్సరాలు అంటి పెట్టుకునే ఉండిఉంటుంది.

అగ్నిని అగ్నితోనే జ్వలించ చేయాలి. దిప్తరంలో ఓ పుస్తకం ఉంది. దానిపేరు దిరితమాల. 'ఈశ్వరచంద్ర విద్యాపాఠ ప్రణీతం' అని రాసిఉంది పాత పుస్తకం. అప్పుతండ్రికి పిల్లలకోసమని ఎక్కడెక్కడి పుస్తకాల్లో సంపాదించటం ఓ అలవాటు. అలాగే ఈ పుస్తకమూ ఎక్కడో తీసుకు వచ్చాడు. అప్పు అప్పుడప్పుడు అది కొంత చదివాడు. ఆ పుస్తకంలోని కథల్లోవ్యక్తమైన కావాలని వాడి అభిలాష. బహుశాచిపోయి బంగారాదుంపలు అమ్మకుని రమ్మంటే ఆరెరుబిడ్డ 'రసోక్త' ఏ పుంతప్రక్కనో కూర్చునినీజగణితాన్ని సరించినచే వితిర్గించు కుంటూఉండేవాడు. కాగితాలు లేక తోళ్ళు మిగిలిన ఏ దబ్బసంలాంటి దాంతో నో తెల్లలు చేసేవాడు. గొర్రెలకాపరి—

'దూబాలో' గొర్రెల్ని వాటి యిష్టంబచ్చి పట్టు తిరిగేందుకు వదిలి, భూగోళశాస్త్రం చదివడంలో మునిగిపోయేవాడు. తానూ అలా కావాలని కాంక్ష! 'నీజగణితం' ఎంత ఇదిగా ఉంటుంది. తానూ 'రసోక్త'లా నీజగణితం చదవాలి. తనకి చూచి ప్రాతలు రాయటం, ఎక్కాలు వర్ణించటం ఏమీ బావుండలేదు. ఇలా వీర్వప్రదేశంలో అడవిలో ఏ పుంతప్రక్కనైనా కూర్చుని భూగోళం (అదేమిటో తెలియదు) మొదలైన పేర్లు చెప్పే పుస్తకాలు చదివి పండితుడు కావాలి! కాని తనకవన్నీ ఎక్కడ దొరుకుతాయి? ఎక్కడ భూగోళం, ఎక్కడ నీజగణితం, ఎక్కడ లాటిన్ వ్యాకరణం? ఇక్కడ ఒక్క ఎక్కాలపుస్తకాలు, వాచకాలే!

అమ్మ కేకలేస్తే ఏమయినట్లు? తాను చదవ తలచుకున్నది ఇక్కడేదీ?...

(ఇంకా ఉంది)

శ్రీకాఫ్
చదువు ఉబ్బసములకు
చివ్వాచిధము
శ్రీచిత్త కెమికల్స్ & డ్రగ్స్
అమెటిడ్, మద్రాసు-30

A black and white photograph showing a steep, rocky hillside. The hillside is covered with a dense, terraced pattern of small, rectangular structures, likely a large-scale construction or excavation project. The structures are arranged in horizontal rows, creating a stepped appearance. The hillside is rugged and appears to be made of rock or concrete. The overall scene suggests a major engineering or construction project in a mountainous area.

“బొజ్జన కొండ”

అంధ దేశంలోని పెక్కు బౌద్ధ
విహారాలలో విశాఖిల్లా అనకా
పల్లికి సమీపమునగల బౌద్ధున్న
కొండ (బుద్ధున్నకొండ) ఒకటి.
దీనికి దగ్గరలో 'లింగాలకొండ' అనే
మరొక కొండ ఉంది. ఈ కొండ
మీద చెక్కబడ్డ లింగములవల్ల ఈ
పేరు వచ్చి ఉంటుంది. బౌద్ధున్న
కొండపై గల విహారములు, స్తూప
ములు, ప్రత్యిగృహములు 50 సంవ
త్సరము క్రితము వెలికి తీయ
బడ్డాయి. లింగాల కొండపై అనం
భ్యుక్తముగా గల లింగములే గాక
ఒక గుహ కూడ గలదు. ఈ
గుహలో ఇతరులు పూర్వము గ
పాముడిన బాడలున్నాయి ఈ
కొండ దిగువను 'హారితీ' యను
రాతి గుహము ఉన్నది.

క్రిందట పరిశోధనలు నలిపిన ఒక
దాక్షిణాత్య పరిశోధకుడు ఈకొండ
ఖగోళ పరిశోధనకు కూడా ఉప
యోగింపబడిన దేమో అని అభి
ప్రాయపడినాడు. ★

బాన్సున్న కొండ న-హ
లోని ముద్దవిగ్రహం

కథ సుఖాంతమే

బి. ఎ. పరీక్షకు వెళ్ళిపోతున్నానని నా క్రైవా సరిగా తెలిసిందో లేదో... పెళ్ళి సంబంధాలు జట్టుజట్టుగా రావడం మొదలు పెట్టాయి నామీదకి. మొదటిపరీక్ష రాసిన రోజున నాన్న దగ్గర్నుంచి ఉత్తరం వచ్చింది; 'అఖరుపరీక్ష అయిన మరుక్షణంలో బయలుదేరి ఇక్కడకు రావలెను. పెట్టె వగైరాలు తరువాతి తెచ్చుకున్నాను ఫరవాలేదు...' ఉత్తరం ధోంచే చూస్తేనే తెలుస్తుంది. దానివెనకాల ఏదో కుట్రవుందని.

"అమ్మగారోయ్ చూడ... రోగివధుర ఇచ్చేటప్పుడు రోజేదవరై లేనేం?— ఇది నాన్న ఉద్దేశం.

అందుచేతనే మావారంతా నన్ను రైలు దిగగానే ముట్టడించి, రెక్కలు విరిచికట్టి ఇంటికి ఈడ్చుకెళ్ళడం అనాగృహనిత్యం. నేనీ 'పోలీసు గొడుగు' నీడలో ఓ 'పెట్టివుట్టి' బ్రహ్మరాక్షసికి కట్టేయడం అసంభవం కాదనే నిర్ణయానికి నేను రావలసివచ్చింది. తిక్కలీతంగా పరీక్షలై ఇరవై రోజులైనా ఇంటికెళ్ళే ప్రయత్నం సరించినా ఆలోచించలేదు.

ఈలోగా నాన్నా నేను కొద్దలమీద కత్తులు చూశాం. నాన్న మూర్ఖపుపట్టుచూసి మొండికెత్తాను నేను. నా మొండికినం చూసి మండిపోయాడు నాన్న.

'ఆ ఇరవై రోజులూ వాస్తవానికి, ఆదర్శానికి మధ్య ఊగులాడుతూ గడిపాను. కార్తీకింద కన్నెలకన్నతలుల కన్నీళ్లు—కళ్ళ ఎదుట పెన్సింగుతో పోటిపడే కట్నాలు.

అదైర్భ పడవద్దు

శ్రీయమైన, నిజమైన SEX-ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకోన్న లక్షణములు (వాయుమా, యింకా వివరాలకు కవరు పంపిడి. డాక్టరు రత్నం నన్నె, (Estd 1904) మలక నేట బిల్డింగు-హైదరాబాద్-2. (దక్కన్)

మధ్యాహ్నపు టేండ్లాంటినాన్న కోపంతో దుర్భరమైన పరిస్థితిలో... వాస్తవం వడగళ్ళు పురికిస్తుంటే పచ్చని సాహిత్యస్వప్నాల గుబురులో తల దాచుకుందామనుకున్నాను. తల పగలడం తప్పిందికాని చిరుచెమటలా చినుకులు ఒంటి మీద కనపడుతూనే ఉన్నాయి.

ఇరవై రోజులూ అలాగడిసి ఇరవై ఒకటో నాటి నాయంకాలం అలాగోదావరి గాలిలోనైనా గుండెను చల్లార్చుకోవచ్చు అనే ఆశతో బయలుదేరాను.

చూడాలికదా అని అద్దంలోకి చూశాను. "నవ్వు బి. ఎ. పరీక్ష కెళ్ళినవాడిలా... కనీసం పొడుచేసినవాడిలాగా నైనా లేవు." చూడగానే చెప్పింది అద్దం.

"వైష్ణవ"

"ఎలా లేనో ఎందుకు! నాక్కొవలసింది నేనెలా ఉన్నదని."

"నీచేతిలో ఆ 'హామెట్' నువ్వు చదివేదే అనిపించకపోతే, ఇన్నాళ్ళనుంచీ నీన్ను చూస్తున్న నేనుకూడా "ఆ. ఎవరో ఆవారాతే" అంటే లేలిగ్గా వచ్చేదాన్ని. నాకంటే సులువుగా దగాతి నేవాళ్ళందరని నీకూ తెలుసు."

అద్దం అలా దేవుల్లాడ్డం చూస్తే నాకు పరమసంతోషమైంది.

చేతులు సరిగానువవని వరు, మానవ వైజానూ, నెలక్రితం కట్టుతెండుకున్న జాట్లు, నాదవునా కాదా అనిపించే 'నా ముఖం' పీక్కుపోయిన కట్నా... అదీ నా రూపం. "మా మజాగా ఉండే అవతారం!" అనుకున్నాను.

విడిచి వెళ్ళిపోయేదే కదా అనే కాబోలు మా కోరికేమీద అపూర్వమైన భక్తిభావం కలిగింది. ఆ కారణే చరిత్రని నేనువేస్తూ ఎంతసేపు కూర్చున్నానో ఆ గమ్యమీద— తలతేసరికి గోదావరిగాలి తియ్యగా నున

గున లాగుతోంది, నా చెంపమీద ముఖా వ్వాన్ని. గోదావరి అవతిలిగట్టు ఎర్ర కాలువా చుట్టుకుంది. 'గాలి ఆగరాలో' ఉపారుగా పోతోంది ఓ పడవ.

అలా చూస్తూ తిరిగి మైకంలో పడ్డాను. ఆ మహానాహిని మహిమ ఏమిటో కాని నన్ను ఇన్నాళ్ళూ వేధించే పీడకలయా, గుండెమంటా తాత్కాలికంగా కమ్మ చూశాయి.

...చచ్చట్లు వివపడ్డాయి దగ్గరగా.... "ఎంత పిలిచినా చివరపడేం. అంత తిన్నయత్నం ఏమిటండీ."

ఉలిక్కిపడ్డాను. ఈ ఉల్లో నాతో మాట్లాడే ఆడవాళ్ళెవరు! గాజుల గలగల లాంటి ఆమెనవ్వు విని తల ఎత్తాను. ఇంకా నవ్వుతోంది.

"ఒహో.....మీ....రా" అన్నాను, గొంతుకని బలవంతంగా ఉపారుచేసి. ఆమె ఇంకా నువ్వుకు రావడంలేదు. కారణే అమ్మాయి కాకపోదులే అని ధైర్యం చెప్పుకున్నాను. ఒడ్డునపడ్డ చేపలా కొట్టుకుంటోంది మనస్సు.

ఆమె మళ్ళీ నవ్వింది. ఈ మారు ఆ నవ్వులో కొద్దిగా వ్యంగ్యం కనపడినట్లేంది.

"మీ పేరు-రాజకమా" ఆమె మాట్లాడింది మొదటి.

"అవును."

"నా పేరు—వసుంధర...కదూ."

"అవు...ను" అతి కష్టంమీద అన్నాను ఆమె కిలాయన నవ్వింది.

నేను మందతిప్పిన గొట్టెలా ముఖం పెట్టాను.

"ఫరవాలేదులండి. మరిచి పోవడం— పోకపోవడం మనచేతిలో లేవుగా," ఊడించాలని ప్రయత్నిస్తోంది.

"మిమ్మల్ని మరిచిపోవడం— మరిచి పోవడం కొడుగాని-ఈ వేళ ఎంచేతిలో.."

"ఈ వేళ మీరు మీలా తేరంటారు."

"సరిగ్గా అంతే కాదనుకోండి. హోదా గాలి...ఇరవై రోజులక్రితం ఎగిరిపోయిన గడ్డిపరకల్ని ఓ క్షణంలో పోగుచేయడం చాలాకష్టం." రెండోవాక్యం నాలో నేననుకుంటున్నా ననుకుంటూ అన్నాను.

అని తల వైకెలేసరికి—ఎంత సేపట్నుంచి చూస్తోందో ఏమో—ఆమె నన్ను చూపులలో కూస్తోంది. నేను ఆమె నేపు చూడగానే ఆమె గోదావరిలోకి చూడ్డం మొదలు పెట్టింది. ఎందుకో నన్ను నేను చూసుకున్నాను.

నేను పరమ అసహ్యంగా ఉన్నానని తోచింది.

"రండి అలా ఆ ఇనకలో కూర్చుందాం" వసుంధర దారితీసింది.

వసుంధర ఎల్లా, ఎవరిలా ఉంటుంది అంటే జవాబు దొరకదు. వసుంధర వసుంధరలాగానే ఉంటుంది అందిగానే ఉందనిపించింది నాకు.

వసుంధర ముక్కు సంపెంగపువ్వులా ఉండదు. కళ్ళు కలుపులేదులాగా ఉండవు. పెండ్లికి, దొంగపండుకీ చోటికలేదు..... కానీ అందిగా ఉంటుంది ఆమె ముఖం.

భాషలో అందం పదాల కూర్పుమీద ఆధారపడి ఉంటుంది—కానీ విశిష్టతగా ప్రతిమాటా అందిగా ఉండాలని లేదు అందిమైన మాటల్ని అరిం, సంస్కృతం లేకుండా వాడి అసహ్యంకూడా కలిగించవచ్చు.

ఎవరోకని మధుంగీతంలా ఉంటుంది వసుంధర ముఖం. ఎంత అందిగా ఉంటుందో అంతటి వెయ్యి కైలు ఆకర్షణీయంగా ఉంటుంది వసుంధర.

వసుంధర సుహృత్కర్తగా ఆమె మాట్లాడే తీరు... అంగులలో అందానికి న్యాయం చెయ్యడం మాటలతో అయిపోనికాదు ఆమె గాలూకిలే సంగీతం వినిపించుచు కాదు (చేబాకే పాడేవాళ్ళు గాల్గొడుతుంటే గ్రహిగా వినిబుట్టించుచు చెప్పుకం లేదు వ.)

మరో ఆకర్షణ ఆమె నవ్వు. నన్నింటి వరకు ఆల్లా ఆకర్షించిన నవ్వు ఎవరోకటి కనిపెడు.

ఆమెతో నాకు కొద్దిగా పరిచయం ఉందాని ఓమూగు కాలేజ్ మేనేజర్ లో పుస్తకానికి ఫిఫ్టర్స్ వచ్చింది. కంప్యూటర్స్ చెస్తానంటూ అయ్యారెంది. నాకు ఆసోజులలో అడపలతో మాటలాడమంటే చాలా సిగ్గుగా ఉండేది.. అలాంటి నన్నే అప్పుడు పొత్తుగంట వాగించింది వసుంధర.

"ఇంకెక్కడికి ఎగుస్తాను? నీళ్ళుగా కాదు నా చాలా అప్పుటకే తెలిశాయి, ఎదినీళ్ళలో ఎక్కి దాకాను రమ్మన్న మీ తల ఆడించింది ఇంకెలా? కూర్చో. ఇకా కూర్చున్నాను."

"అంతి పరస్పరంలా? పక్కాచెమిటి."

జవాబుకొనిం తనముకున్నాను

"దానికేం గాని పిప్పన్న బాగా కాం?!"

"ఎన్ రోకానెం?"

"మీది తొడకెనా?"

"కాదు."

"ఇంకా ఎంగుకు ఇక్కడున్నాను?"

అసామెతంది మేనని ధియపడ్డాను

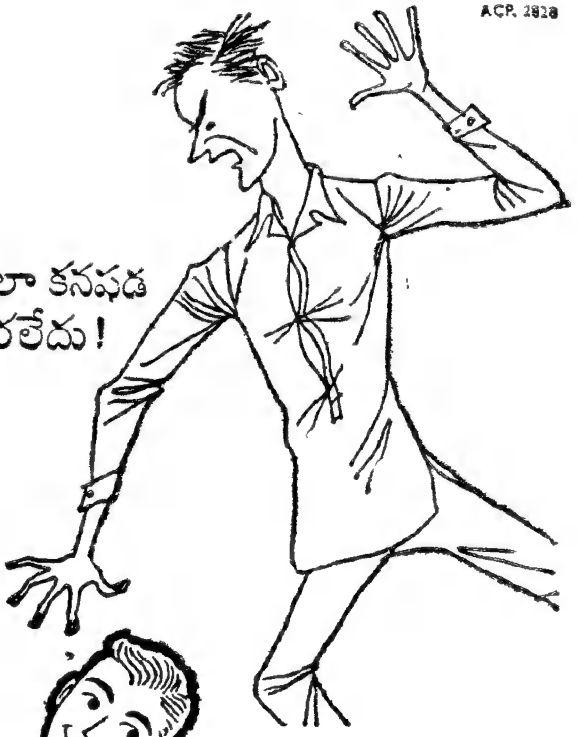
"ఇంకా ఎన్నాగుంటానికి?" ఎంతి ఇక్కగా అడిగిందో!

"చెప్పలేను. ఇక్కడే ఉండిపోవచ్చు."

"ఉన్నాల్సినా మిమ్మల్ని కలసుకుంటూ ఉండవచ్చుగా అధ్యంతరిమా?"

ACP. 2828

మీరు ఇలా కనపడనక్కరలేదు!

మీ క్రొత్త చొక్కా క్రుంగకుండా ఉండుటకు 'సాన్ఫోరైజ్డ్' గురుతును గమనించండి

మామూలు బట్టలో తయారైన దుస్తులు క్రుంగిపోవును. కొంచెము క్రుంగినా వేరే మీ మంచి చొక్కా పాదయిపోతుంది. కాని మీరు కొనే ప్రతి దుస్తుమీద సాన్ఫోరైజ్డ్ గురుతును గమనస్తే, మీ దుస్తులు చానట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు!

సాన్ఫోరైజ్డ్ గుర్తుగల బట్ట ముందుగానే, పూర్తిగా క్రుంగింద బడినది. కనుక ఎన్నో సార్లు ఉరికినా కూడ మీ దుస్తులు చానట్లుగా ఎన్నటికీ క్రుంగవు.

సాన్ఫోరైజ్డ్ గురుతును విల్లప్పుడూ గమనించండి!

సాన్ఫోరైజ్డ్ సర్వీస్, 'సారిజా', నేతాజీ మఠాన్ రోడ్, మెట్రో రైల్వే, బొంబాయి ?

రేడియో సిలోన్ లో 'సాన్ఫోరైజ్డ్-కె.మహామన' ప్రోగ్రామును వినండి.

ఆదివారములు మధ్యాహ్నము 12-45 గంటలకు 31 మీటర్ల మీద.

మంగళవారములు రాత్రి 7-30 గంటలకు 41 మీటర్ల మీద.

★ కథ సుఖాంతమే ★

“షుక్రప్రసాదం! అంతకంటే నా” అందా మనుకున్నాను. నా ముఖం మతాబాలా బలిగిపోతోందేమో... వసుంధర నవ్వింది.

“ఏమైనా అబ్ జెక్షన్ ఉందా?”

“ఎంతమాత్రం లేదు.”

నవ్వాను. నవ్వి ఎన్నాలేదో.

“మీ ముఖంలోది చంద్రకళండీ!” వసుంధర కనిపెట్టింది.

వసుంధర ముఖంలో ఉన్నది నూర్యకళ!

వసుంధర అవీ ఇవీ ఏమేమిటో చెప్పకు

పోతోంది. నేను ఊఁ కొడుతున్నాను...

రాత్రి రక్కలు విప్పతోంది లోకాన్ని

కప్పదానికి.

ఇంటికి పోదామని లేచాం. నేను చాలా

లేటికయిపోయినట్లు తోచింది!

నేను పడునూ ఆలోచిస్తున్నాను వసుం

ధర ఏదో తెలిసున్నవాణ్ణి మాట్లాడింది.

నేనూ అభిలషిస్తున్నట్లు కనిపిస్తుంది

కూడాను. చంద్రుడే వచ్చి “నీ ఇంట్లోనే

ఉంటా”నని వట్టింట్లో తిప్పవేస్తే సంతోషం

చనివాళ్ళందరూ.

“మీకు ఈ దారులన్నీ కంతా ఒచ్చలే

ఉంటే. తల ఒండుకు నే సందులన్నీ నడిచే

కాదు!”

తలెత్తి చూశాను. నైని కుల్లా బాబులు

తీర్చిఉన్నాయి లాంతరు ప్రంభాలు.

“అంతే అనుకోవచ్చురండి. ఇలాగే

కాలేజీ వెళ్ళడం... రావడంకూడా.”

“ఇదే నూ ఇల్లు” అన్నది వసుంధర.

ఇదే! కానీ కాలేజీ వెళ్ళా వసుంధర

కనబడే అవకాశం లేదు. ఎందుకంటే నేను

తొమ్మిదిగంటలకే హోటలుకు వెళ్ళి అక్కడి

నుంచే కాలేజీ వెళ్ళేవాడిని. (ఆ మేడ

పక్కసందులోనే రెండు లాంతరు ప్రంభాలు

దాటితే మా లాడి, మురిక్కలనా మొదలైన

సర్వకాంసుల్లోటీ దర్శనమిస్తుంది.)

“ఆ అంబోతు పడుకుంది మాకారూ, పేపు

మెంటుమీద. ఆ మెట్టమీంచి మాయాలోకి వెళ్ళాలి.”

“దగ్గర్లోనే ఉన్నాం గా... తరుచు కలుసు

కుంటూ ఉండచ్చు. గుడ్ నైట్.” ఇంట్లో

ఎలక్ట్రిక్ బల్బు కాం లి లో చురుక్కున

మెరిసి మాయమైంది వసుంధర. తలుపు

మూసుకుంది.

ఆ మేడ వసుంధర తల్లితండ్రులు. చిన్న

ప్పడే వసుంధర తల్లితండ్రి పోయారు.

తాతగారివద్ద పెరుగుతోంది వసుంధర. ఇంట

ర్యేడియో పరీక్షకు వెళ్ళింది.

నాకు స్వతహాగా జంతువులంటే (నేను

కానీ అంబోతును అందరూ భక్తితో చూస్తూ

రనికాబోలు... అదంటే నాకు మహా ముడు

కొచ్చేది. కానీ, లాడిమిందు అంబోతును

చూడగానే దాన్ని మేపాలని బుద్ధిపుటింది.

“బసవన్నా... లేవగానే నీ మొహమే

చూసుకున్నావులావుంటే ఈ వేళ!” దాని

ముఖం నిమిరుతూ అప్పుడే కాస్త అరటిపళ్ళి

అల్లింబిందించాను. అది ఆ బహుమానం తన

జన్మహక్కున్నట్లు తాపీగా, నిర్వికారంగా

స్వీకరించింది.

ఈలవేస్తూ గది తాళం తీసి లోపలికి

వెళ్ళాను. స్వీచ్ కోసం తిడుముతుంటే అను

మానం వచ్చింది. “రేపు వసుంధరని కలుసు

కోవాలంటే ఇంటికి వెళ్ళాలా?”

తిన్నలు తిరుగుతాయని అనుమానం కలి

గింది. వసుంధర తాతగారు “ఎవడీ అంట

వెనక?” అని అడిగితే! నేను వసుంధర కాన

మేటనికూడా కాను. అదో పెద్ద తెగని

సమస్యగా కూర్చుంది. ఎంత ఆలోచించినా

పరిష్కారం కనపడటం లేదు.

విసుగెత్తి ఆలోచించలదారి మర్చించాను.

నాన్న పరీక్షలముందు ఆఖరిపారి డబ్బు

పంపాడు. ఆ డబ్బు ఆ యిపోయింది.

నేవింగ్స్ బాంక్ లో ఓ నలభై రూపాయల

వంకూ ఉంది. మహా విశేషం గడుస్తుంది

దాంతో. ఆ తర్వాతికి?

నాకు ఈ దరిదాపుల్లో ఉన్యోగం యేం

దొరకదని నాకు పూర్తిగా తెలుసు.

ఇంటికి వెళిపోతే.....

నా ఆత్మభూషణం కరెన్సీనోట్లలో కాచి

బూటికొనుంది.

తల బ్రద్దులు చేసుకున్నా ఎంతదారి కన

పడటం లేదు.

ఇదీ పరిస్థితి.

తిరిగి ఆలోచన వసుంధర వేపు మర్చిం

చాను. వసుంధరతో గడివినంతా తియ్యని

కలగా తోచింది. కమ్మగా నిద్ర పట్టేసింది.

* * * * *

కళ్ళు తెరిచేటప్పటికి ముఖమీద ఎంత

పడుతోంది ఇంటికేప్పుల్లోంచి. ఎరరిన

గడియారం తొమ్మిది గంటలు కొట్టింది

ఒద్దికంగా లేచి ఆ ద్వం లోకి చూస్తూ

జాటు సవరించుకుంటున్నాను, కిటికీ ఎడక

నిలపడి. పేవ్. మెంట్ మాడిపోతోంది

వినా అంబోతు నిన్నటివోలన పరుం

ఉంది కళ్ళు మూసుకొని గతాన్నో గడ్డిక

నెమరేస్తోంది.

తొమ్మిది మెట్లు మెరిసింది. ఇంత

వారి గడియారం గంటలు కొట్టడం మొదలు

పెట్టింది.

ఇప్పుడున్న ఆవతారంలో కనపడతూ

మానడమా అనుకుంటున్నాను. “హలో

గుడ్ మార్నింగ్” అంటూ ఆమె వచ్చేసింది.

గడియారం గంట వని “తొమ్మిదా...

పదా” అని అడిగింది.

“తొమ్మిది. అప్పుడే ఎక్కడికి

బయటేరాగ?”

“అప్పుడే ఏమిటి! ఓహో మా కెప్పుడేగా

తెల్లవారింది! అవున్నాండి. ఆపేపు ఏం లేదు.

కామలా లో మార్నింగ్ యో మంచిది

ఉంది ‘బా’...”

“తొమ్మిది ముప్పావుకీగా యో మొదలు.

ఇప్పుట్టుంచి ఎంగుకు...!”

“అయితే మరి మంచిది. ఇక్కడే

కూర్చుంటా.”

నేను చాలా ఇబ్బందిలో పడ్డాను. నా

మందం, పై పడక చూస్తే అది ఎవరూ

మనుషుల కుడైకించి దినుకోరు. మర్నీ

నిండా పుస్తకాలున్నాయి. తేబిల్ మీద

నూస్ పేపర్లు, తలనూసే, నేను సంతతినిం

క్రితిమీ వినీరేదా మనుకున్న చెప్పుల జత,

ఇంటివారబ్బాయి ఓనారి సైకిలు తుడిచిన

గుడ్డుముక్క... ఇంకో ఎన్నో వింత వస్తు

వులు ఇరుకున్న కూర్చున్నాయి. ఇవన్నీ

మానీ సన్నగా నవ్వుతోంది ఆ అమ్మాయి-

వసుంధర

“కూర్చుంటా” అన్నాను. ఎక్కడ

కూర్చును!

“కూర్చుంటారండి ఏదైనా పుస్తకం

వెతుక్కుని...” అంది. తరువాత దృశ్యం

చూడకపోవడమే ముంచిని. నేను బావికి

దారితీశాను. పెరల్లకి బోయి కిటికీలోంచి

తోంగిమాశాను. పెళ్ళిమాగులూ ముస్తాబే

ఒచ్చింది. పాపం. నా బల్బు పేకైపోయి ఓ

నూస్ పేపరు పరిచి కూర్చుంది. బరువుగా

నిబూర్చి నూతిదగ్గరకు పోయాను.

నేను తిశితల తిడుముకుంటూ వచ్చి తెల్ల

పోయాను గదిని చూసి.

గదిలోని వస్తువుల్లో విపరీతం వచ్చింది-

ధర్మబుద్ధి వెళ్ళివెరిసింది అంతవరకూ కూర్చుని

దుర్మక్రమణ చేసిన పుస్తకాలు ఉతితిస్తానం

చెబుకున్నాయి. ఏదాదాకరం పింఛు

కలవరపడుస్త్రీలకు

“కుమార్తీ” (మాత్రం) మదకండ్ మీ ఆంగ్లం రచించును. వింతలవనరం
 పెం (పాద) రూ. 3/-
 (వెనక) 5/-
 (విస్తారక పెనక) 8/-
 పోస్టల్ షాకింగ్ ప్రత్యేకం

Mrs. P. Deves, F.D.S. (API) Calcutta-40.
 స్థాకిను: Indo Medical supplies
 No 3 Paulhappan st. Seven wells
 Madras - 1.

అచ్చుకున్న చెప్పలు 'గిలట్రెనా'కు పంపబడ్డాయి. గది 'భూగోళ మే' చూరిపోయింది. ఆమె శ్రమపడిందే అని కొద్దిగా సిగ్గుకలిగింది.

“వసుంధరా దేవి గారూ! మీరు మీ
అద్భుత పనికి హృదయపూర్వక కేంక్స్.”

“అదేంభావంండీ ... అదేంభావంండీ!”
 విసుంగుర ఈ ప్పెనగానవుతోంది.
 నాక్కూడానవ్వొచ్చింది.

హాథాత్తుగా నమంధర బడిలో ఉన్న ఓ
పుస్తకం కిందిపక్షి కళవలెపడ్డాయి. అది నేను
కలుగరానే పుస్తకం వారహస్తం బయట
పడింది. ఇంకా ఆమె సరిగా చూడలేదేమో,
నా ఆ పుస్తకం లావు...లే!

మర్యాదగా ఆడుగుదామనుకున్నాను.
గురుకులు మింగారు.

“అమ్మాయి గారూ మీరు నా రహస్యాలన్నీ దొచేస్తున్నారు. అమ్మాయిం!”

“అభ్యుదయ గర్భా మీరు నిజాన్ని దాచే
 సున్నాదు. అవసరం.” పెక్కిరింపుగా
 పాగిదీసుకుంటూ సమాధామించింది. తరు
 వారి షీరియన్ గా “మీ రహస్యాలు మీ
 దగ్గర ఉంచుకోండి. నేనే హితువునైనా రహ
 స్యాలు చెబుతాను — ఉంటాయనుకోలేదు
 పేను” అని ఆ పుస్తకం వాకిచ్చేసింది.

మచ్చలగామాతి మదుచుకు
జూర్పొంది. నాకు కొద్దిగా బాప కలిగింది.
అను ఈ విషయాన్ని అంత సీరియస్ గా
తీసుకుంటుందిమోలేదు. నేను మాత్రం!
అమెకు నా పెన్ నేమీ తెలిసే నాకు ఉరి
పడుతుండేమా ఎప్పటి ప్రపంచాను.

పెన్ నేమ్ బయటపడితే ఉరితీయరు.
గాని-హాపిరి పలపనివ్వరు.

“ఈ మధ్య మీ పోకట్టి చూశానండి.
వోడ్ వహన్ ధోరణిలో రాశారు. చచ్చాం
నవ్వలేక.” వోడ్ వహన్ ధోరణిలో! అది
ఎంత నిజమా వాసు తెలుసు. నేను సిగ్గుపడి
ముక్కునుంచి చెవులవరకూ కందిపోతాను.
ఎంత తియ్యగొడుక్కన్నా అది అబద్ధమేగా!
ఎదో చచ్చునమాధానం కంటకుంటూ
తనుండి బోనోల్తోంది.

“కాని మీ కథలూ...కథేం కనపడుతోంది!”

“హాస్యవిధానమైన రచనల్లో అది
సామాన్యంగా జరుగుతూనే ఉంటుంది.
వాదనా శైలి, వాక్యచుత్తరప్రతి-కంటివి
అప్పుడే విమతి అని మా నేతృత్వం ఎదురు
కొలిచింది.”

“అంతచేతనే కాబోలు. ఈ మధ్య పట్టి
చెట్ల పుత్తికల కుక్కుతోంది. కాఫీ
తగేరా—నేను తాగాలి మరి వెళ్ళొస్తాను.”
నేను వెంటనే ఘాటాటుకోసం మానాను.

కొని వసుంధర ఆ హాతిలో ఎలా చేరు
తుంది! చాలా మంచిపిల్ల వసుంధర.

నేను పగటి పేదరి ముగించి ఆమె పేరు

మాకాను, ఆమె నాకేనే మాన్యుదల్లా
 మొగం తిప్పేసుకుంది. మాట్లాడానికి
 సిద్ధంగా లేదన్నమాట! ఎంతవరకు పాను
 తుందో చూద్దాం అనుకున్నాను. "సోగసు
 కత్తెలికి అలకలు కూడా ఓ కృంగారమేనండి"
 అంటాడు కరలుకళ్యాప్తి!

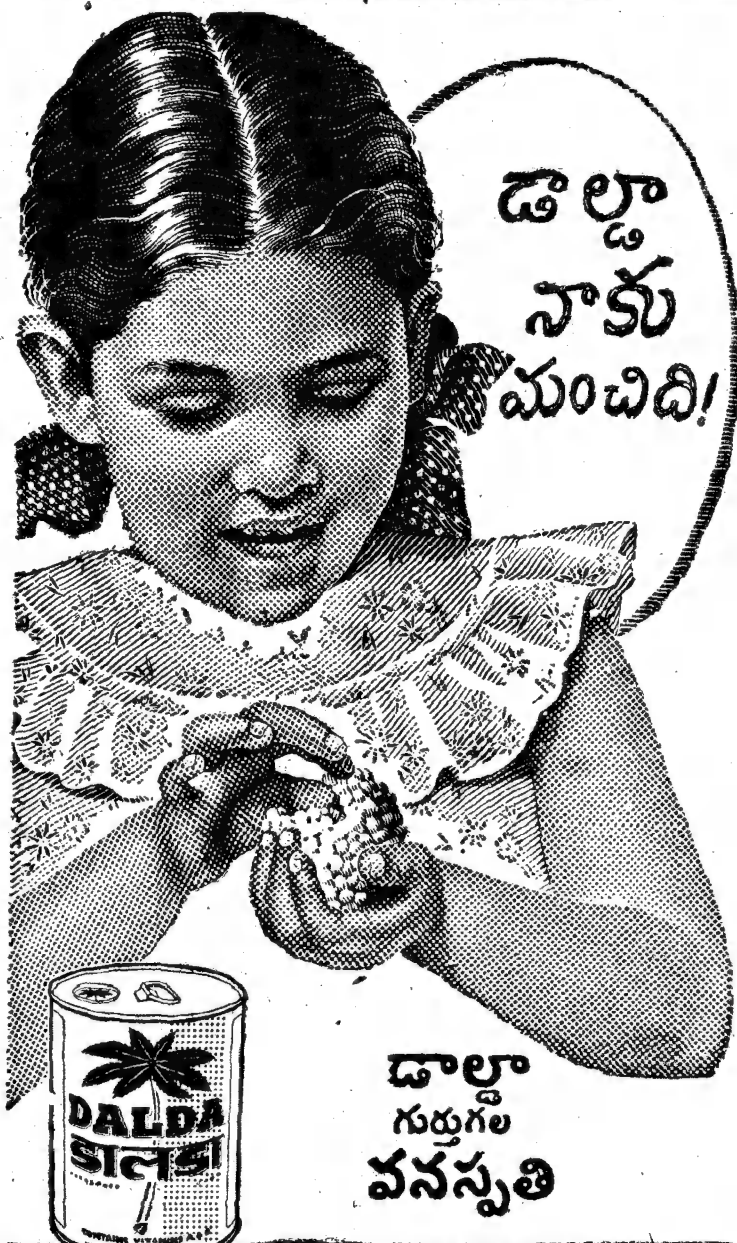
నేను తాళంకప్ప పట్టుకజ్వలి గది
బయట నిలపడ్డాను. తలవంచుకుని విసురుగా
గది బయటకు వచ్చింది.

తలవంచుకు నకున్నా వాలు గా చూస్తోంది.
నేనూ చూడవలె నున్నా నే చూస్తున్నాను.

పేపుమెంటుమీకే నడిచేం కనుక ప్రమాదా
లేం జరగలేదు.

హుల్లూ కూర్చున్నావన్న మాటేగాని
రస లేకుండాపోయింది. ఒకవేళ నిజంగానే
కోపం వచ్చిందేమో. ఎలాగా తెల్పుకోవాలి?

ఇంటర్వల్ వరకూ స్ట్రీక్ మోద దృష్టే
లేను. ఇంటర్వల్ లో రెండు (డింకులు)
తీసుకున్నాను. ఒకటి నేను తీసుకుని ఆమె
వేళ్ళు చూశాను. తీసుకోమన్నట్లు తల ఆట
చిప్పేసింది. ఆ తర్వాత నాడిచ్చిన (డింకు)
తీసుకుంది. వాడు కొద్దిగా ఉపశాంతి
కలిగింది.

అది వంట చేయుటకు మంచిదే గాకుండా-పుష్టికరమైనటువంటిది కూడా!

HVM 264-50 TL

★ కథనుభాంతమే ★

పిక్చరమీద దృష్టి మర్చించానుకొని ప్రారంభం తెలియక ఏవో అయోమయంగా వుంది. వసుంధర పిక్చరు చూడడం మానేసి నానాకీ మాస్తోందని గమనించి నేను పిక్చర్ మీదే దృష్టి కేంద్రీకరించాను.

లైట్లు వెలిగాయి. హాలు బయటపడ్డాయి. "సర్వస్వం కోల్పోయిన హీరోయిన్ నిద్ర తీసుకుంటామని దాకర్లు రూంలోకి దొంగతనంగా వెళ్లి అక్కడ పంప్ చదువుతూ కూర్చుంటేమంది?" వసుంధర వాలుగా మామూలు మాట్లాడింది.

బలికొన్నా అని స్వేచ్ఛగా ఊపిరి పిల్చాను. కానీ ఆ దృశ్యం మానే భాగ్యం నాక్కలగలేదు. "దీన్ని గురించి మొర వేడి?" అన్నాను.

"దీన్ని గురించా! అదిగో ఆ మేకని లాక్కు పోతోందె... ఆ అప్పలమ్మని గురించి... అప్పలమ్మ అంట్లు తోడుదామని బావిదగ్గరకు వెళ్లి భగవద్దీత ఎందుకు దదినింది అని విసురుగా అంది.

నాకు కోపం వచ్చింది. నేను మొదటి సగం చూడలేదు విజయే. తను రెండో సగం చూడలేదుగా! నా తిమ్మ వేమిటి!

"ఓ అదా! హరిశ్చంద్ర నాటకంలో అక్షరాలురాని అభాగ్యుడు సంస్కృతి పదాలువేసి మత్తకోకిల ఆకువుగా చదివలేమా. ఎందుకు చదివాదూ!"

"ఎందుకా! సంస్కృతానికి, సంస్కృతికి దగ్గర సంబంధం ఉంది కనుక" తిడుము కోపండా సమాధాన మిచ్చింది వసుంధర.

ఆ జవాబుతో నా కిరీంంలో భూకంపం వచ్చింది. నవ్వుతో పేరులు కదిలి నోయాయి. వసుంధరా నివ్వేసింది.

మా కలహం అందింగా అంతమైంది... మా సాన్నిహిత్యం మరింత అయింది, ఆ కలహం మూలంగాను.

మా సమావేశాలు వసుంధర మేడమీదనే జరుగుతూనే ఉన్నాయి. ఆ మేడపైన మాకు గదులూ ఎదురుగా వికాలమైన దాఖా ఉన్నాయి. పెరట్లో కొబ్బరిచెట్లు మాకు పట్టగోడవి తల అనిచి-దాఖామీదికి పల్లగా చూస్తూంటాయి. అటువంటి ఆ

మేడ అంతటికి రాణి వసుంధర. వసుంధర తాతగారు క్రిందనే ఉంటారు.

వసుంధరకి తాతగారిచ్చిన ఓ చిన్న లైబ్రరీ ఉంది. ఓ కేరమ్మబోర్డు, చిన్న చక్కని బాంజో ఇవీ విశేషసాధనాలు. వేకనుక్కల పేర్లు కూడా తెలియవు వసుంధరకి.

ఒక ఆదివారం. ప్రయత్నాలు కేలవు. ఉదయం ఏడు గంటలకే వసుంధర రాజ్యంలో తిడు వేలాను.

"రాజా! నేను పూనంచేసి వస్తాను. అంతదాకా ఈ పుస్తకాలు చదువుకో. అల్లరి చెయ్యకేం." వసుంధర మెలుదిగి నాయమైంది. మే మిద్దరం కలిసి 'అండ్' ని ఎక్కడో దాని ఖర్చానికి ఒదిలేశాం.

కర్ర చచ్చుకు విసిరించింది. నను తాతగారు. మాకు నెలయినా ఆయన కంట పడలేదు నేను. ఈ వేళ నాకు ఏవో మూడిందనుకున్నాను. నేను అక్కడికి విహారాలో ఒచ్చిందీ చెప్పమంటే... నేను వసుంధర కానుమేల్ నేనా కాను. ఆయన కర్ర చెక్కెత్తి 'ఒన...లూ...త్రి...' అంటే... మొండిగా తల ఒంచుకున్నాను పుస్తకం మీదికి.

గదిలోకి వీడపడింది. లేచి నిలపడ్డాను. ఆయన చిలువవ్వుతో 'హార్వో నాయనా హార్వో' అన్నారు.

ఆయన పడకుక్కర్చీలో కూర్చుని ఓ నిమిషం కళ్లు మూసుకు తెరిచి 'నీతో మాట్లాడదామని ఎన్నాళ్ళనుంచో అనుకుంటున్నాను. నీ గురించి కొంత తెలిసిందిలే.' ఊపిరి బిగపట్టి వింటున్నాను. "నీ కథలు కూడా చూశాను."

"అవును కానీ...మా వసుంధర నిన్ను ఒక్కరోజు మాడకపోతే ఉండలేదోయ్. పిచ్చితిల్లి. కాపరానికి వెళ్తే ఎలాగో? అక్కడ ఎలాగో సరిపెట్టుకుంటుందిలే." ఉలిక్కి పడ్డాను. కాపరం ఏమిటి! ఆయన గ్రహించాడు.

'వసుంధరకి పెళ్లియింది బాబూ... తొమ్మిదో ఏట అయింది' ఆయన కథంతో వివరించి చెప్పాను.

బొమ్మల పెట్టిళ్ళ రోజులలో తినే వస్తువులు మాత్రమే తయ్యగగా ఉంటాయనుకునే తొమ్మిదేళ్ళ వయస్సులో-వసుంధరకి పెళ్లియింది. ఆమె మొదట అప్పుడు ఇంజనీరింగ్ చదువుతున్నాడు.

'అతని కిష్టకు తీయవ్యాధి. రెండేళ్ళ నుంచి కొనిబోరియంలో ఉంటున్నాడు. అదేంవ్యాధి? కానీ అంతా దరి కనపడం లేదు...'" వసునిమానే ఆయన అగి

పోయాడు....గది విడిచి పోగోయాడు. వెన్నెల వెలుగులో నాలెగూడు ఎంతో మనోహరంగా ఉంటుంది. మామూలుగా మాస్తే జానపప కలిగించే ఆ దాంలకీ వెన్నెల వన్నె తెలుంది.

నిన్న గదిలో పనుకుని నాలెగూడుని మాసి అదే అనుకున్నాను. 'నాలెగూడూ అందుకే నిన్ను ఉంచుచిన్నాను. నా గది లోకి పగలుకూడా వెన్నెల వస్తుంది. తెలునా" అన్నాను. అన్నానో లేదో వసుంధర గదిలోకి వచ్చింది.

వసుంధర ఒచ్చి నా జీవితంలోనే వెన్నెల పరిచింది. నాలెగూడూ అందంగా ఉంటాయి... కుమ్మరులూ ముదొన్ను ఉంటాయి లేకపోతే నాన్నమాట వింటే ఒచ్చే ఆ కబ్బం, ఆస్తిలో నా కోసం వాటా, బెడవాడలో మేదా ఒదులుకుని ఈ పూలో మొద్దపూయిలకు ఆతి రాలు రావీస్తూ ఆనందించగలిగేవాడో!

"ఉప్పుదా ఈ కలలోంచి నన్ను కవల నివ్వకు - నన్ను కదిపావా కలతి లన్నీ నన్ను కార్చి మనిచేస్తాయి జీవితాన్ని భ్రాంతిగానే అంతంకాని ప్రభూ" అదీ నా ప్రార్థన.

కొని ఈవేళ తెలిసింది కల త్వరలో జీకరిగోవా తప్పదని వసుంధర భర్తకి రోగం తగితే కాపరానికి తీసుకుపోతాడు. తిగక యావజ్జీవం బాధపడితే వసుంధర ఏడుమా జీవిస్తుంది. ఏమైనా వసుంధర - నేను చెకో దారీ చూసుకోవలసిందే.

"తాతయ్య ఏమంటాడు రాజా" వసుంధర తడిజాట్లు ఆర బెతుతూ అడిగింది. నేను బలవంతంగా నవ్వి "నా కథలలో భాష బాగులేదన్నారు. కొవ్వాలూ, ప్రబంధాలు వచవమని సలహా ఇచ్చేయ" అన్నాను.

"తాతయ్య అంతేలే. చాలా మంచి తాతయ్య కదూ రాజా. మంచివాడు కాకపోతే నన్నిలా తిరగనిచ్చేవాడా."

"అవున్నే" అన్నాను.

ఆపూలు నేను హాడనం చెయ్యలేను. వసుంధర జీవించటం లేదు...నటిస్తోంది. అంత సంతోషంగా ఎలా కనిపిస్తోందో.

వసుంధర నాతో మామూలుగానే మాట్లాడుతోంది. ఆమె ఆలా ఉండగా లేంది. నా కింత చుండెబరు చెందుకో!

పది, పదిహేను రోజులలో నేను కోలుకున్నాను. తిరిగి నవ్వుతూ... పేలుతూ... రోజులు దొర్లుకుపోతున్నాయి

ప్రముఖేష్ట సజావుగానే సాగుతున్నాయి కథలమీద ఏవో ఒస్తోంది మాకు. పుగా జీవిస్తున్నాను. కానీ నా అంత ఆనందిగా ఎవరూ ఉండరిరి నా వయ్యకం. ఎండుకంటే వసుంధరలాంటి అమ్మయి వసుంధర కనుక.

కామిర్-కుసుం
అంతా నీవేమీ అవుతుకు
మీ ఇష్టమైన సూనెలో నానవ్వండి
మీ ఇష్టమైన కేవలంకే. బంధు వీధిమమి-2, విజయవాడ
నిరమాణ కరమైన
సంజీవగూడు పండ్లపాచి
మొదటి కేవలంకే బెడమం
ఇతర కేవలంకే బెడమం

కొని ఎప్పుడు ఏ వివరణవస్తుంకో అనే భయం అప్పుడప్పుడు వచ్చేది. సప్తల జ్వల ఆ అనుమానం అణిగిపోయేది.

వసుంధర తాతగారు విద్యాభ్యాసంలో పని చేసి రిటైర్ అయ్యారు. ఆయనకు తెలియని ప్రాచీన కవి లేకుండా, రోజూ వాచేత అవే చదివించేవాడు. వా జన్మ తరించినను కున్నాను. రెండేళ్లు కలలా గడిచాయి.

కొని... కల కరిగిపోతుంది... పక్షులు చేరువేరు స్థాల్ని వెతుక్కుంటాయి అనే భయమే...

అలా రెండేళ్లు గడిచేక... ఒక రోజున వసుంధర తాతగారు ఏకో పనిమీద కాకి వాడి వెళ్ళారు. పాయంగా వాళ్ళెంట్లో ఉంచుకున్నారు—

పొమ్మి. వసుంధర మంచమీద పడుకుని చంద్రుణ్ణి చూస్తోంది. నేను పదిహేడు రోజుల పడుకుని ఎంకెపాటలు చదువుతున్నాను. “ఈశ్వరీ చిన్నాల్ల సేరవా రాజా... యెన్నెలల సాగవంతి యేటిపాలేవర!” అపాట చదివి ఆపు ప్రకాష్ని కలి కర్ణు కున్నాను. చదువుతుంటే నిద్ర పట్టేసింది వాసు తెలియకుండానే.

వసుంధర భర్త కోగం అలాగే ఉండి పోయింది. వసుంధర పెన్నెలరాత్రులు మంగళనాత్రంమీద కన్నీరభిషేకిస్తూ గడి పింది ఎన్నెలో. ఓ మా రు నన్ను చూసి “కన్నీటి కలికి వెన్నెలేం కవపడుతుంది. వాబుకేం తే రాజా. నువ్వుకూడా ఎందుకు వాచీటి పంచుకుంటావు. బాయి పెళ్లి చేసుకో” అంది కలవలా ఏడుస్తూను “వీ! నేను పెళ్లి చేసుకుంటానా, నీ వాస్తీతిలో ఉండడంచూసి అన్నాను.

నేను పిచ్చైతివల్లు జీవిస్తున్నాను బడి పంతులుగా. పిచ్చి మేమరు అని పేరు వాకు. నేను ఉద్యోగంచేసి కళ్ళకు చత్వారంజోడు జుత్తుకి నందింగూ... నోటికి పెట్టుకున్నా అర్పించాను. వాకు మతినిలకడ పోయింది కొని పిచ్చానుపత్తికి నాత్రం దూరంగా ఉంటూ నీచ్చాను.

ఓరోజున వసుంధర తెల్లటిజుట్టు విర బోసుకుని వాదగరవచ్చి “పెళ్ళాడిన కన్య ని రాజా... పెద్ద రాన్నే బోయాను. నువ్వు పెళ్ళిచేసుకోలేదా!

.....వాకని నీక్కుడా పట్టిండా. అయ్యో రాజా” అని ఏడుస్తూ వెళ్ళి పోయింది తలగోడకేసి కొట్టుకుంటున్నాను. కలుగురూ ఒచ్చి ఆపారు. పిచ్చిగా వాకు తున్నాను. “నన్ను చాచివ్వండి. వా వృద్ధ యం చచ్చిపోయింది. వా ఆత్మ చచ్చి పోతుంది. నేను కాళ్ళతండా ఉంటానా నేను నీగరల్లు కొల్పాను. వసుంధర వెళ్ళి పోయిందిగా... వసుంధర వెళ్ళి పోయింది...

బంగారు, తల్లి... తొమ్మిదో ఏట వెళ్లి చేసు కొంది. భర్త ఇంజనీరు. ఆమెకేం కొదవ! కొవలసినంత విశ్వరథ్యం. మేడ ఉండా లేదా! వాకు అసలు విషయం గుర్తుకొచ్చి ఏడుపొచ్చింది... “పరపురుషుని తాకని వాళ్ళను త్రివతలంటారు. భర్తను కూడా తాకలేదు వసుంధర. వసుంధరా! నువ్వు నేడతవి.” అంటూ కేకను పెట్టాను.....

ఫది రోజులు గడిచాక వసుంధర భర్త చనిపోయాడు. వసుంధర కన్నులు అరచై విళు.

“సంసారం లేకపోయినా వైభవ్యం తప్ప లేదు రాజా” వసుంధర గుండె పగిలేలా విడిచింది నన్ను చూసి. వాకూ ఏసుపు ముం చుకు వచ్చింది. ఇంకేం సముదాయించను!

నేను ఏడుస్తూ మేల్కొన్నాను. గాధి రాగా చుట్టూ చాళాను వసుంధరకోసం. వసుంధర కనిపించలేదు. మంచమీద ఉండాలే. ఏప్రంది! వా కొట్లు లబలబలాడు తున్నాయి మనస్సు ఆ సేకరిధాల పోయి ముచ్చెమటలూ పోళాయి. దారుణమైన

కల... తిరిగి జ్ఞాపకం ఒచ్చి నిలువెల్లా కల పించి పోయాను వసుంధర ఏమైంది! అతికష్టంమీద మేడమెల్లవరకూ నడి చాను. అక్కడే కూలపడ్డాను. “ఎక్కడో పడకొంకు గంటలు కొట్టాడు. చెల్లు తల లాడిస్తున్నాయి.

వసుంధర మెల్లెక్కుతోంది తడవకుత్తూ అంది. “అయిన పోయానుట రాజా. మనం తెల్లవారుజ్ఞామున బయల్దేరాలి. ఈ విష యం తాతయ్య కల తెలియడం, కిటెల్లి గాం ఇస్తావా?” చెప్పలకోసం పరుగెత్తాను.

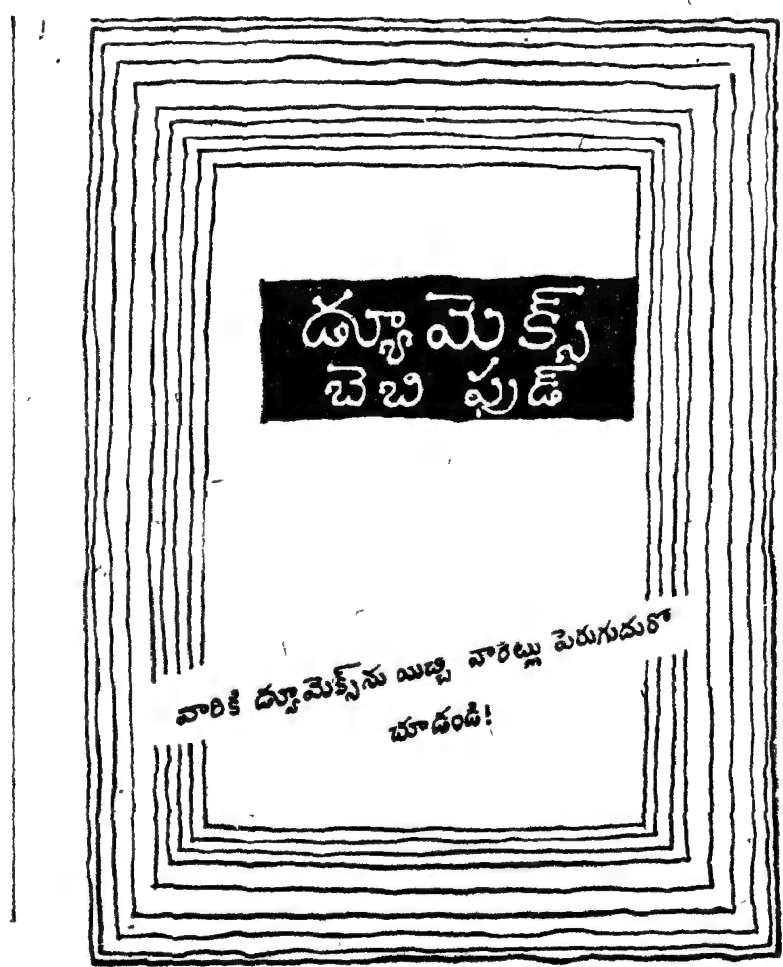
తిరిగి పార్లమె వచ్చింది. దాబామించి మాస్తేలోక మంతా స్వర్ణలోకపు “నెట్” లా ఉంది. వసుంధర పక్కని నిలపడింది వచ్చి.

“వయ! మనం రిజిస్ట్రార్ దగ్గర కు ఎప్పుడు వెళ్ళడం!”

“కేపు” మనిమని సప్తలం కచ్చింది.

తోడుదొంగల్లా ఒకరి ముఖంలోకి ఇం కొకరం చూసుకున్నాం.

ఎల్లాగే తే సేం. అమ్మకుపోలేకు నేను! ★

పాప కనుల్లో
పసిడి కలలు

ఫోటో :

బి. రవీంద్రనాథ్
—గొంట్లూరు.

అశ్విన్ ప్రొడక్షన్స్ వారి 'ఇలవేలుపు'లో, కారడగా అంజలి.

“తూఫాన్ బొకడీయా”లో శాంతారాం పరిచయం చేసిన కొత్తనటి మునూరిసంతా
 ఆంగ్ల . వారపత్రిక 19.6.58

చేతికందిన వందరూపాయల కాగితమే అయినా 'ఇంతేనా' అన్నట్లు అందుకున్నాడు శరభయ్య.
సాహితీవాది 'పెంజెల్లాం'లో రేలంగి, రమణారెడ్డి.

బొంబాయి సినిమా లేఖ

చలనచిత్ర నిర్మాతల అధిష్టాన మండలి నియమించిన ప్రత్యేక సంఘం నిర్మాతల సంఘానికి సంబంధించిన నియమావళిని తుదిగా గూఢాంశిస్తున్నానని, ఇది సభ్యుల ఆమోదం పొందవలసి, అధిష్టాన మండలి, అప్రత్యక్షంగా వున్న ఇల్లును ఇక్కడెట్లా కోడానికి ఉపక్రమిస్తుందని మండలి తాత్కాలికంగాను (శ్రీ వి. కాంతారాం చెప్పారు.

సభ్యులు కొంత సమస్యలలో ముట్టమైనది, మొట్టమొదటిది చలనచిత్రాల కేభల, పేర్ల సమస్య అని కాంతారాం చెప్పారు. ఈనాడు ఒక కథను ఇద్దరే నిర్మాతలు చిత్రాలు తీస్తామని ఒకరినొకరి పరిపాటి అవుతున్నట్లు కలెక్షనుతోంది. ఇప్పుడు

పేర్ల విషయంలో కూడా ఈ రకం పాటి మొదలైంది.

బొంబాయిలో ఇప్పుడు "యెహూదీ లక్ష్మీ" అనే ఒక్క పేరుతో మూడు చిత్రాలు తయారవుతున్నాయి ఈ మూడిటిలో, ఒక్క చిత్రం అయినా డబ్బుతిండి తిప్పును. పేషీకులు, మహాయాత్రే రెండు చూపవచ్చుగానీ, మూడిటిని పోషిస్తారనుకోవడం వారపాలు అంగుల్లు ఈ రకం పరిస్థితులు ఏర్పడకుండా, అధిష్టాన మండలి కట్టుదిట్టాలు చేయ సంకల్పించింది. ఒక పేరుతో ఇద్దరు నిర్మాతలు చిత్రాలు తీయరాదు. అలాగే ఒకే కథావస్తువును కూడా ఇద్దరు తీసుకోకూడదు. మాలవరసే ఆక్రమణగా ఏదో వొక ఘట్టం కథావస్తువుగా ఒకరు నిర్మిస్తున్నప్పుడు, ఇంకే నిర్మాతకూ

దాన్ని ముట్టకునే అధికారం ఉండదు అయితే, ఆ ఆక్రమణభావం, మనోఘట్టం ఏదైనా ఎంచుకొని చిత్రం నిర్మించుకోవడానికి అధిష్టానం ఉండేను ఆయా నిర్మాతను తమ చిత్రాల పేర్లను, ఈ మండలి కార్యాలయంలో రిజిస్టరు చేయించుకోవలసివుంటుంది.

ఆపై వారికి పాటి ప్రమాదం ఉండదు. ఇంకో నిర్మాత అటువంటి పనికి పూనుకొన్నా నియమవిరుద్ధంగా వారలా చేసేవంకు, డిస్ట్రిబ్యూటర్లు, ఎగ్జిబిటర్లు కూడా ఆ చిత్రాలను తీసుకోకూడదని కోరికలు జరుగుతుంది. ఈ నియమం అమలు జరిపించడానికి అధికారం ఇవ్వవలసిందిగా ఈ నిర్మాతల మండలి భారతి ఫిరీం ఫెడరేషన్ ను కోరగలరని కూడా శ్రీ కాంతారాం చెప్పారు. ఇక్కడ ప్రకటనగా అమలు జరిగితే, ఆపై తాము పరిశ్రమకు సంబంధించిన ఇతర సమస్యలను ఎదుర్కొనడానికి వారకాకిం కలుగుతుందని ఆయన అన్నాడు. ఈనాడు ఫిరీం పరిశ్రమ ప్రభుత్వం ఒక పరిశ్రమగా గుర్తించి వాటివ్యవస్థ పరిశ్రమల మంత్రిత్వశాఖ అవ్వ

బుద్ధుని ప్రియశిష్యుడు భిక్షు ఆనంద్ జీవితం ఆధారంగా చేతన్ ఆనంద్ ఇంగ్లీషు, హిందీలలో నిర్మిస్తున్న 'అంజలి' చిత్రంలో శీలారామాని, నిమ్మా.

ముప్పీ క్రింద ఉంచలేను. అలాగని, కళగా నుండి విద్యార్థులు ఒప్పుగించిందా అంటే అదీలేదు. దీనితో ఏ సంబంధం లేని సమాచారం, రెగియో ప్రసార కళాకు దీన్ని ఒప్పుగించారు. ఇదీ పరిస్థితి అన్నాడు శ్రీ కాంతారాం.

ఇటీవల విడుదల అయిన చిత్రాలలో పి. యన్. అనోరా, డి. డి. కౌశ్యంబు నిర్మించిన 'హాగూ' ఒకటి. చెంఘడ్ భాన్ మునుమడై హాలాకు పరియానై చేసిన దంప యాత్రను ఇందులో చిత్రించి ప్రయత్నించారు.

ఈ చిత్రీకరణను, కథకు నిర్మాతలు కొత్తిగా తిరిగించిన కథను దర్శిత చెరువు కున్నాడు ఆమెదిం చిక వో విచ్చును. అయితే ఇందులో దర్శితను చిత్రించడం వీలయ్యింకాదు. రోమియో జూలియట్ ల గాథ సరిహద్దులో ఒక కథని చూపించడానికి

ఈ దర్శితను ఆధారం చేసుకున్నాడు. నాయకీ నాయకులు మినాకుమరి అజిత్ లు ప్రేమించుకొని, రెలామన్నల లాగే జూలి యోర్ రోమియోల లాగే బాగులు పడతారు, నిట్టూరుస్తారు, ఆ ప్రేమ పాటలు, విడి విడి గానూ, జమిలిగానూ కూడా పాడుతారు. వీళ్ళ జీవితం పాటలు విలన్ గా మూకును ప్రవేశ పెడతారు. అదీ కథనిర్పాటు. నలువలో దాదాపు అంతా ప్రశంస లంఘకుంటారు. అంబరిలోను మూకుగా ప్రాజ్ 'నటన ఉత్తమంగా ఉంది. కృత్యంగా కనబడే భూమికలు లోపంలేకుండా వాషిం చి దానికి మినాకుమరి, అజిత్ కాయకర్తులా ప్రయత్నించేకారు. స్ట్రీటులో నుంచి నటన ప్రదర్శించిన మూకుగా రాణి భూమిక నిర్వహించినది వీణ మినాకుమరి, మినా ముంతాజ్ ల నృత్యం చక్కగా ఉన్నాయి.

పుష్ప పిక్చర్స్ నిర్మించిన "ఇన్ స్పెక్టర్" చిత్రం మే మొటివారంలో ఇక్కడ విడుదల అయింది. ఉద్యోగ నిర్మా వికీ, రాగద్వైపాలకీ జరిగే సంఘర్షణ ఈ చిత్రానికి కథావస్తువు. ఇందులో ముఖ్య భూమికను అశోక్ కుమార్ నిర్వహించాడు. గీతాబాలి, కె. ఎన్. సింగ్, ప్రాజ్, అదిల, సజీర్ హుసేన్, మాధవీ ప్రధీతులు ఇతర నటీనటులు. దర్శకుడు శక్తి సముంతా. సంగీతం హేమంత్ కుమార్. కథ, దర్శకత్వం, నటన, సంగీతం మొదలైన అంశాల్నీ ఈ చిత్రంలో ప్రశంసలనుగా ఉన్నాయి. ఎన్. సి. ఫిలింస్ మొన్ని విడుదల చేసిన చిత్రం "రాజధాని" వివిధంగాను ఏ విషయంలోను ఔత్సాహిక స్థాయిని అందుకోలేదు. ఎక్కడా కొత్తదనంలేదు నిరవ సైల్ దర్శకత్వం తమూరైన ఈ చిత్రం లో దుర్గాభోజీ, నిమ్మా, సునిల్ దత్, శ్రీ

బొంబాయి సినిమా లేఖ

ఎస్. ఎజీర్, జానీవాకర్ సటింవాడు.
హన్స్ రాజ్ బెహల్ సంగీతం కూర్చారు.

* * *
సోల్టెన్ హిక్సర్ నారి "సజన్" త్వరగా జీ
విమధల కొనోతుంది. సుప్రసిద్ధ మహానాట్య
నవల రచయితి నారాయణ్ మారి ఆపే నీలి
కథ వ్రాశారు. దొంక తిగుగులు శేఖండా,
మనోహర మై పద్మతిలో, ఇద్దరు స్త్రీల మన
స్తత్యాలను అన్యులంగా చిత్రించే క్షణభంగా
ముఖ్యపాత్రలను సులోచినా, లలితా పావన్
నిర్వహించారు. సోప్, సుశ్రా, మాగనీ,
అనూప్ కుమార్ ఇతర నటీనటులు, గర్భకును
వసంత్ చెయింబర్ - సంగీతం సుధీర్
ఫల్కే.

* * *
ఎస్. సి. ఫిలింస్ వారి కొత్త చిత్రం
"చెంగిజ్ ఖాన్"కు ఈ మధ్య కర్నూర్ నాటి
యోలా (పారంభోత్సవం జరిగింది ఈ
చిత్రంలో చెంగిజ్ ఖాన్ భూమి:ను మేక
ముఖార్ నిర్వహిస్తున్నారు (జేస్ వాక్స్,
బినారాయ్, జానీవాకర్, తివారి, జీన్స్,
లీలామిత్రా రమేష్ తామూర్ మొదలైనవారు
ఇతర నటీనటులు. సంగీతం హన్స్ రాజ్
బెహల్ దర్శనకర్త కేదార్ కపూర్.
(ఆంధ్ర వారపత్రిక బొంబాయి రిలేయర్)

దక్షిణ భారత ఫిలిం వాణిజ్య మండలి

దక్షిణ భారత ఫిలిం వాణిజ్య మండలి
17 వ వార్షిక సర్వసభ్య సమావేశం మే 27 వ
మండలి కార్యాలయంలో జరిగింది. ఈ
క్రందివారితో కొత్త సంవత్సరానికి పాలక
సర్గాన్ని ఎన్నుకున్నారు:

అధ్యక్షుడు శ్రీ టి. ఆర్. సుందరం
(మాడర్న్ థియేటర్స్), ఉపాధ్యక్షుడు
శ్రీ జి. కె. మంగరాజు (పూర్వాపికర్స్),
కార్యదర్శులు శ్రీ పి. రామకృష్ణారావు
(భిరణి), శ్రీ డి. రామానుజం (రెకార్డ్
టాకీస్), కోశాధికారి శ్రీ కె. యస్.
నారాయణ అయ్యంగర్ (నారాయణ్
అండ్ కో.)

జైరామ్ ప్రొడక్షన్సువారి "టౌన్"
బస్" తెలుగుచిత్రంలో కండ్లక్తురుగా
అంజలి దేవి.

కార్యవర్గం : శ్రీ ముకుంద ఎస్. ఎస్. వాసన్, కె. బి. నాగభూషణం, ఎ. రామయ్య, వి. సి. సుబ్రహ్మణ్యం, ఎస్. ఆర్. శ్రీనివాసన్, బి. ఎస్. గుప్తా, వి. శ్రీనివాసాచారి, సుందర్ లాల్ నహతా, టి. వి. ఎస్. మణి, వి. సుబ్రహ్మణ్య అయ్యర్, డి. సత్యనారాయణ, టి. వెంకటపతి రావు, కె. విశ్వనాథన్, మజీద్ ఎ. కె. కాశీ, జి. రామస్వామి, కె. సుబ్రహ్మణ్యం, కె. వెంకటరామన్.

1955-56 సంవత్సరానికి మండలి కార్యదర్శులు శ్రీ బి. నాగిరెడ్డి, శ్రీ డి. కంపరాజ్ లు నివేదికను సమర్పించి మండలి కార్యకలాపాలను వివరించారు. సభ్యుల సంఖ్య గత సంవత్సరం 288 ఉన్నదా 298 కు పెరిగిందని పేర్కొన్నారు.

* * *

దర్శకుడు ఆర్. ప్రకాష్ మృతి

ప్రసిద్ధ తెలుగు సినిమాదర్శకుడు శ్రీ ఆర్. ప్రకాష్ మే 28 వ తేదీ రాత్రి ఒంటి గంటకు త్యాగరాజవగ్గర్ లోని తమ స్వగృహంలో మృతిచెందారని తెలుపుటకు చింతిస్తున్నాము. ప్రకాష్ గారు కొంతకాలంగా అస్వస్థులతో తీసుకొంటూ వచ్చారు. ఆయన వయసు 54 సం॥లు.

ఈయన తండ్రి కీ॥ శే॥ ఆర్. వెంకయ్య గారు భాయాగ్రహణంలో మంచి పేరు గడించుకొన్నారు. ఆ పుట్టి ఆయన ముద్రాసులో రెండు మూడు సినిమా థియేటర్లు

ప్రముఖ చిత్రదర్శకులు
కీ. శే. ఆర్. ప్రకాష్

ఆర్. కె. ఫిలింస్ వారి "జాగ్ తే రహా"లో
నటించిన న్యాయ్, బుధూ అద్వాని.

టరు కూడా వదులుతూ ఉండేవారు. ప్రకాష్ గారిని ఆయన చిన్నతనంలోనే చలనచిత్ర కళలో శిక్షణకై లండన్ పంపారు. ఆ తరువాత ఆయన హాలీవుడ్ కూడా వెళ్లి అక్కడ అక్కడ ఉండి అనుభవం గడించారు. బొంబాయి వచ్చిన తరువాత, దాదాపు రెండువందల మూకీ చిత్రాలు తీశారు. ఆ దరిమిలా ముద్రాసుకు

వచ్చి, టాకీ పరిశ్రమలో ప్రవేశించారు. ప్రకాష్ గారి దర్శకత్వం తయారైన తొలి టాకీ తమిళ చిత్రం వచ్చి, దరిమిలా ఆయన అనేక తమిళ చిత్రాలకు, కొన్ని తెలుగు చిత్రాలకు దర్శకుడుగా పనిచేశారు.

కొద్దికాలం క్రితం మిర్జాపూరుం రాజా వారి చిత్రం "దాంపత్యం"కు దర్శకుడుగా బుక్ అయినా అస్వస్థతవల్ల విరమించ

హాఫీజ్ ఇందూర్ దర్శకత్వన తయారైన హాస్యచిత్రం
“మిస్టర్ మత్తూ”లో కొత్తనటి ఇందిర, పాతనటుడు కరన్ దివాన్.

వ ది నె గా రి గా జు లు”

చిత్రనిర్మాతకు సన్మానం

నటి సంవత్సరం ఆంధ్రలో విజయం
తంతుగా పడిన “వదినె గారి గాజులు”
చిత్రం నిర్మించిన గోఖల్ పిక్చర్స్ కు,
మద్రాసులోని “జయ ఆర్ట్స్” అనే చిత్ర
కళాకేంద్రం వారు జూన్ 3 ఆదివారం వాడు
సన్మానం చేశారు. సుప్రసిద్ధ నటుడు శ్రీ
ముద్దగౌడ్ లింగమూర్తి అధ్యక్షతన పాఠ
శాల బాకీస్ లో జరిగిన ఈ సభలో, ఆంధ్ర
కాని సభ్యుడు శ్రీ మేకొ రంగయ్యపూ
రావు “జయ ఆర్ట్స్” తరపుం ఒక రజత
పురస్కారాన్ని గోఖల్ పిక్చర్స్ అధిపతి శ్రీ
కృష్ణమూర్తికి బహూకరించి గౌరవించారు.
అధ్యక్షులు శ్రీ లింగమూర్తి మాటాడుతూ,
కళాకారులకు అవసరం కలిగేది, తమిళనాడు

ఆర్. ప్రకాష్ మృతి

కున్నాడు. దరిమిలా, శ్రీ ఎం. హెచ్. ఎం.
మూనాస్ అయి భూమిలో నిర్మించ తల
పెట్టిన “శేవసుందరి” గానం తమిళ, తెలుగు
దర్శనలకు దర్శకత్వం స్వీకరించడం జరి
గింది.

ఈ మధ్యనే “శ్రీమతి 420” గా
కనబడ్డ మినాహాజీరి పాకిస్తాన్
తరలి వెళ్లింది.

ప్రజలు అర్థం చేసుకుని, హత్తించి, అదగిన
చింత జేసి, ఇప్పుడు ఈ చిత్ర నిర్మాణ
సంస్థను గౌరవించడం, ఈ చిత్రం లో
పాల్గొన్న వారందరినీ గౌరవించడమేనని,
అన్నాడు. ఇటువంటి కళానిలయాలూ, తిది
తర ప్రజాసంస్థలూ ముందు వచ్చి, మన
కళల వికాసానికి దోహదం చేయడం అవసర
మని శ్రీ లింగమూర్తి చెప్పాడు. అనంతరం
శ్రీ లింగమూర్తి, ఈ చిత్రం దర్శకుడు శ్రీ
సబ్బువీస్ రజనీకాంత్ ను సభిపలకు పరి
చయం చేశాడు. శ్రీ రజనీకాంత్, ఈ
చిత్రంలో పాల్గొన్న కళాకారుల, టెక్ని
షియన్ల తరపుం “జయ ఆర్ట్స్” కు, ఆ
సంస్థ స్థాపకుడు శ్రీ టి. వి. చక్రపాణికి
అభినందన లిప్పించారు.

ఈ సందర్భంగా “వదినె గారి గాజులు”
చిత్రాన్ని ప్రదర్శించారు. అంజలి, అమర్
వాన్, జయన, చలం, భామదేవి, చలం
వాడ కుటుంబరావు, మాస్టర్ వర్మ
ఇందులో నటించారు.

శ్రీ మదాంధ్ర
మహాభారతము
ఉద్యోగపర్యము
వెల రూ. 1-0-0
ఆంధ్రగ్రంథమాల,
మదరాసు-1

అకాలనెహా
బిల్లును అప్పదకు
కామర్-కుసుం
మీ ఇల్లెయిన సూనెలో నానంది
యనెటిర్ క్కనరక్, బంధువీధి, మద్రాసు-1. విజయవాడ.
పత్త ఉపద్రవములకు, అపాయములకు
అనుభవమును సుగంధ ములాము
సాంటలకెస్
గడ్డి పుల్లె, కామల
మొట్టమొదట

నారసింహ తేవ్యము
బంగారు తేరినది మేహము
నిక్కా, విస్తృతం వగైరా హుందా
వలముం ప్రవృద్ధి కలిగియున్న 20 టు.
దబ్బీ గా, 3-4-0 పోస్టేజీ అ 1-1-0
పి. వి. పి. అండ్ కో, (అయిర్వేడ్ సమాజం)
వెండి (పోస్టు) — నెల్లూరు జిల్లా

505

27

త రి కి న రి

బంగారం లాంటిది. చవగ్గా దొరకదు!" అంది వాగరత్నం.

మొత్తంమీద మహా ఘటికురాలు! అందరినీ అరగంటనేపు నిల్పా పెట్టింది." అంది చిన్నాడబతు.

అంతా పకపకనవ్వాడు. వధూవదులని విడిదిలోనికి తీసుకువెళ్ళారు.

* * * గది విద్యుద్దీపాలతో ప్రకాశిస్తోంది. గదిలో ఒక ప్రక్క పెద్ద పందిరిమంచం అందంగా అలంకరించబడివుంది. వేరొక ప్రక్క ఒక పెండ్లిపళ్లెంతో మిళాయి, పన్నీర్లుబుడ్డి, నెంట్లుసీసా, మలై, సంపెంగ పువ్వులదండెలు టేబుల్ మీద వున్నయ్. గది గోడలకి రెండువైపులా రెండు నిలువులద్వారాలు ఘోటాలు మనోహరంగా అలంకరించబడి వున్నయ్. గవంతా నెంట్లు, మలై సంపెంగ పువ్వులు, అగరువత్తుల పరిమళాలతో నిండి బోయివుంది.

జిల్లుబులను మరియు చరిని

ఆవుటకు వెప్స్ సేవించుడు

జిల్లు, చరి, దగ్గు, గొంతు వాపు, ఇన్ ఫ్లుయెంసా, రికా వొమ్మ వడివెముం తిహ్నం కనిపించగానే వెప్స్ సేవించుడు. వెప్స్ రోని శుభవకర అంటు విరోధక బావద పోషములు, గుండెలు, ఊపిరి తీతులలోకి రోతుగా పోవు-త్వంగా ప్రమాదకర క్రిము లను వశంపజేయును-మంచితో గూడిన వావను రహిత మొనర్చును-రేగిన నొప్పిని శుభవవర్తి వేయును దాక్కుడ వెప్స్ ను శివారము చేయవచ్చు. విన్నయ, పెద్దయ కూడ సేవించవచ్చును, ఇందు ప్రమాదకర ఓషధులలేవు.

PEPS

వెప్స్ గొంతు మరియు గుండెల అంటు విరోధక మిశ్రణ

FPY-41-TEL

పోర్ట్ ఎంజెల్లు : దాదా & కంపెనీ, 86, నైపునాయక్ విధి, మద్రాసు-8.

ప్రకాశం మంచం మీద చేరబడి కిటికీలోంచి ఆకాశంలో వెన్నెలలు చిందుతూ పరుగెత్తుతూ వస్తున్నదేమోనని చూస్తూ వీధి ఆలోచిస్తున్నాడు. ప్రక్కనే కారద తలుపువద్ద నిల్చునివుంది. కాని ప్రకాశం ఆ మె వంక చూడలేదు. అలాగే ఆకాశంవంక చూస్తూ కూర్చున్నాడు.

అరగంట గడిచింది. కారద అలా తలుపు వద్ద నిల్చునేవుంది. ప్రకాశం అలాగమంచం మీద కూర్చునే వున్నాడు. కారద భర్త వంక చూసింది. అతను ఏమీ తనకి సంబంధం లేనట్లు ఇంకా అలాగే కూర్చునివున్నాడు. కారద ఇంకా పూయకుంటే లాభం లేదని తుంది. భర్త దృష్టిని తనవేపు తిప్పుదానికి తను పువ్వులుగా అతివీకి నురు చేయదానికి అని కొంచెం దగ్గింది. ప్రకాశం దృష్టిని ఒక నిమిషం ఆమెమీద ప్రసారించి మళ్ళీ ఆకాశంమీదకు మళ్ళించి యథాప్రకారంగా కూర్చునివున్నాడు.

కారద భిన్నురాలైంది. ముఖం వివర్ణమైంది. ఎంతో బాధపడింది. లోలోపల నుంచి దుఃఖం పొంగుకు రాసాగింది. ఆ రాత్రిని ఎంతో మధురంగా ఊహించుకుంది. ఏమిటేమిటో కలలకంది. కాని భర్త ఇలా ప్రవర్తించడంతో ఆ కలలన్నీ కల్లగా మారు తాయేమో ననిపించి చామెకు.

మరో పదినిమిషాలు ఆతలుపువద్ద నిల్చుని చూసింది కారద. కాని ప్రకాశం కదలకుండా కూర్చున్నాడు. భర్తవచ్చి తీసుకు వెళతాడన్న ఆశ కారదకిపోయింది. ఇంక మరోచారి తోచక తీనే భర్త కూర్చున్నదిగ్గరకు వెళ్లి నిల్చుంది.

అప్పటికే ప్రకాశం ఆమెవంక చూడలేదు... కారద ఆలోచించింది... పాలగ్లాసు తెచ్చి నోటి కందించింది... అత నిద్రకలాగ చూచి ప్రక్కకు త్రోసేగాడు.

కారద చాలా ఆందోళన పడింది. 'ఏమిందీ!' అని పిలిచింది. భర్త పలుకలేదు. కారద నిల్చున్న విడిచింది తలవంచు కొని శేలవంక చూస్తూ నిల్చుంది. ఆమె కేమీ తోచడంలేదు.

"ఇటు చూడరూ?" అంది కారద మళ్ళీ. అతనుదృష్టి మర్చివేసలేదు. కారద చాలా బాధపడింది. ఆమెకు భర్త ప్రవర్తనేమీ అర్థంకాలేదు. దుఃఖం బాధకు రాసాగింది తన ప్రవర్తనే. నేత్రాండలల్నూంచి ఆశ్రువులు ప్రవహింపసాగియ్య. "నేనేం నేరం చేశావో చెప్పండి!" అంది దుడ్డ కంఠంతో.

"ఏమీ లేదు!" ఆమెవంక చూడకుం

డానే ఆకాశంవంక చూస్తూ నమస్కార మిచ్చాడు ప్రకాశం.

"మరయితే నన్నెందు కిట్లా బాధిస్తున్నాడు?"

ప్రకాశం మాటాడలేదు.

"ఇట్లా ప్రవర్తించి నన్ను హింసించడంలా మీ ఉద్దేశ్యే మేమిటో చెప్పండి!"

"ఏ ఉద్దేశ్యమూ లేదు!"

"అయితే అనవసరంగా నన్నెందు కిట్లా బాధిస్తున్నాడు?"

"....."

"నేను బాధపడడమే మీ కానందమా?"

"....."

"నన్ను పెళ్ళాడి ఇట్లా కష్టపెట్టడం న్యాయమేనా మీకు?"

భర్త పలుకలేదు.

కారద ఇంకా ఆవేశంతో ఏదో అంటోంది. ప్రకాశం ఇంకా చూస్తూ ఊరుకుంటేలేకపోయాడు. ఒకసారి నవ్వి, లేచి, తలుపుదగ్గర నిల్చుని ముఖం చెతులతో కప్పకొని వెళ్ళి వెళ్ళి ఏడుస్తూన్న కారద వద్దకు వెళ్ళి, చేతులని ముఖంమీదనుంచి తీసి, ముఖాన్ని తనవైపు తిప్పుకొని 'పిచ్చిపిల్ల!' అని అన్నాడు మందహాసం చేస్తూ.

కారద అర్థంకాక భర్త కళ్ళలోకి చూసింది.

"హు! ఇంకేనా నీ ధైర్యం? ఉదయం తలుపులదగ్గర నా పేరు చెప్పకుండా అరగంటనేపు నిల్చా పెట్టావే నన్ను? ఇప్పుడు నే నూరుకుంటా నేమిటి?" అన్నాడు ప్రకాశం చిలిపిగా నవ్వుతూ.

కారద కిప్పుడంతా అర్థమైంది. ఆమె ముఖం ఆనందంతో వికసించింది.

"నిజంగానా?" అని అడిగింది నమ్మలేనట్లుగా.

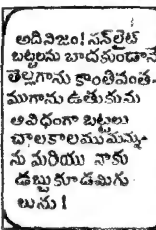
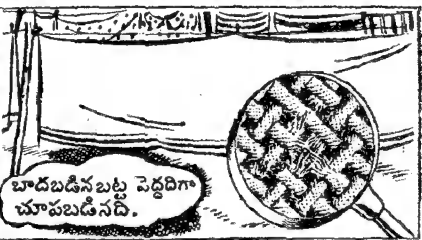
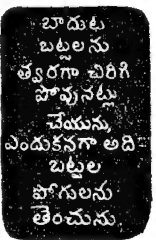
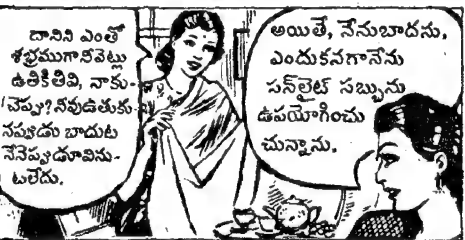
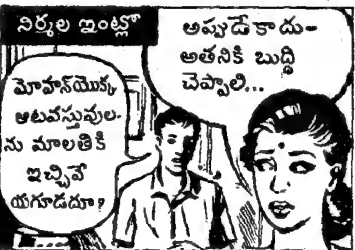
"లేకపోతే పెళ్ళాడి హింసించడానికి నేనంత మృదయంలేనివాడి ననుకొన్నావా కారదా?" అన్నాడు ప్రకాశం.

"మీ రంత ఆన్యాయం చేపారని అనుకోలేదు. కాని కారణం ఏమిటో తెలియక మనస్సంతా అదోలా అయిపోయింది... అబ్బ!... బలేవారండీ మీరు! ఏమిటో అనుకొని భయపడి చచ్చాను" అని ఆనందపార వశ్యంతో అంది కారద.

"పోనీ ఇప్పుడు నా పేరు చెప్తావా?" అని అన్నాడు ప్రకాశం నవ్వుతూ.

"ఇప్పుడు చెప్పడానికి? - నలుగురిలో అయితే నీగేసుందండీ! - అంతా చేశాకా లాడుతారు. కావలీస్తే ఇదిగో ఇప్పుడు మీ పేరు చెబుతున్నాను! - ఊ! - సరేనా? - మీ పేరు - ప్రకాశరావు!" అంటూ కిలకిలా నవ్వింది కారద.

వియ్యంత్రిర్చిన కయ్యం

గురమూర్తి అంత తీవ్రంగా మాట్లాడకపోతే పద్మనాభానికి యింత యిడిగా కోపం వచ్చేదే కాదు. అవును. గురమూర్తి మూతం పట్టుదలకోసం గట్టిగా వాదించవలసివచ్చింది. తీరా పోట్లాట వరకు వచ్చాక వెనక్కి తగ్గటం చిన్నతన మని పించి మరికొంచెం పుడకంలో మాట్లాడాడు గురమూర్తి.

పద్మనాభం తన యింటికి దక్షిణవేపున వున్న తీగ తీసివేసి గోడ కట్టించేందుకు సరిగా కొలతలు తీయిస్తున్నాడు. పద్మనాభం ఖాయపరచిన మాధు తన స్థలంలోకి వచ్చిందంటాడు గురమూర్తి. చిలికే చిలికే గాలివానగా మారిందన్నట్టు ఈ వేపి పెద్దదియింది. చివరకు గోడకట్టడం ప్రారంభించేందుకు పిలువకపోయింది.

ఈనివాదానికి పూర్వం యిద్దరూ మాంచి కోస్తీగా వుంటుండేవారు. 'బావగారూ' అంటే 'బావగారూ!' అని పిలుచుకుంటుండేవారు. ఆదంసులు కూడా 'ఒదివా' 'ఒదివా' అనుకు నెవారు. ఈ గోడవ జరిగిన తీర్మానక ఆ యింటికి. యీ ఇంటికి మాటలు పన్నుగిలాయి.

పద్మనాభం యీ విషయంలో పీడకు సలహా తీసుకుని ముందు కృతహారం జరపడం మంచిదనకున్నాడు. టౌను కల్పి తన పాతి పీడతో సంప్రదించాలని నిశ్చయించుకున్నాడు. అంతే కాకుండా టౌనులో తనకొడుకు రామేశం బి. యి. రెండో సంవత్సరం చదువుతున్నాడు. కొడుకునిమాసి చాలా రోజులయ్యింది. ఒకమారు చూడా లనిపిస్తోందికూడా, రెండూ కలిపి వస్తాయని పద్మనాభం టౌను బయలుకరి వెళ్లాడు.

రామేశం యిదివరకు కాలేజీ హాస్టల్లో వుండేవాడు. కాని అక్కడ అతనికి తగిన సదుపాయంగా లేదు. అందువల్ల వేరే గది తీసుకుని హోటల్లో భోజనం ఏర్పాటు చేసుకున్నాడు. రామేశం యీ గదిలోకి వచ్చింతర్వాత పద్మనాభం రవలం యిదే మొదటిసారి.

తిండి తలవనితలంపుగా వచ్చినందుకు రామేశం చాలా సంతోషించాడు. రామేశం ఒకడే సంతానం అవలంకల్ల తల్లి తిండి లభిస్తు గారాబంగా చూస్తారు. న్నానం భోజనం అయ్యాక వచ్చావాటి

జి. రామకృష్ణ

లోకి దిగారు. ఆ యిరుగలాయన గురుమూర్తికి తోడ్పడ్డని, ఆయనవేరు డాక్టరు శింకరం అని చెప్పాడు రామేశం. పద్మనాభం మనస్సెందుకో చివుక్కుమంది. తనొచ్చిన పని గురించి రామేశాని శింకా చెప్పలేదు. ఇంతలోనే బయటనుంచి శింకరం రామేశాన్ని పుట్టేశించి 'ఏమోయ్! రామేశం, ఎవరో బంధువు లొచ్చారనే వుండే అంటూ గదిలోకి వచ్చాడు. ఒకరి కొకరికి పరిచయం అయ్యాయి. శింకరం మహా కలుపుగోలు మనిషి. ఈ యిల్లు కొత్తగా కొన్నాడు. ప్రాక్టీసు బాగానే వున్నది. ఇద్దరూ పిల్లలూ, ముగ్గురు మొగపిలలూ సంతానం. పెద్దమ్మాయి సరోజిని యీయేడు స్కూలు షైనిలు పరీక్షకు వెళ్తోంది. రామేశం టేబుల్ లైటు 'ఎన్' చేసి చదువు ప్రారంభించాక పెద్దవార్నిద్దరూ యవనల కొచ్చి వసారాలో కూర్చున్నార కబుర్రకి.

చాలా విషయాలు చర్చించారు. శింకరం రామేశాన్ని బాగా పొగిడాడు. రామేశం కలిసిపోతే, అలవాట్లు శింకరానికి బాగా వచ్చాయి. మరో విషయం కూడా శింకరం మనస్సుకు తెలుసు - రామేశం అన్ని విధాలా సరోజిని వచ్చాడని, సరోజినిపై రామేశానికి నిండు ప్రేమ అని.

గురమూర్తి విషయం వచ్చినప్పుడు పద్మనాభం నిండుకుండలా కృతహారించాడు. పోట్లాటగురించి ఏమాత్రం బయటపడినవ్వలేదు. గురమూర్తి సంతానంలేని కారణం చేతి సరోజినిని తమవద్ద వుంచుకుంటామని లోగడ గురమూర్తి దంపతులు శింకరాన్ని చాలాసార్లు ఆడిగారు. స్కూలు షైనిలు పూర్తియ్యాక పంపుతామని వాగానంచేసిన సంగతి కూడా చెప్పాడు శింకరం.

ఇంతలో సరోజిని వసారాలోకి వచ్చింది. పదిహేను సంవత్సరాల సనడి బొమ్మ సరోజిని. చక్కటి రూపం. కొత్త మనిషి వుండటంవల్ల తిరిగి లోపలికి పోవోయింది. శింకరం ఆమెను వెనక్కు వెలిచి 'ఏమోయ్ రామ్మాం మన రామేశం నాన్న గారే. మరెవరూ కాదులే' అన్నాడు.

పద్మనాభం కూడ ఆమెను దగ్గరకు పిల్చాడు. ఆమె అందందాలుచూసి మురిసిపోయాడు. తన కొడుకుగా వుండాలని కలలుగ నేయాసం సరోజినిలో చూచాడు. ఆ తరువాత ఎన్నెన్నో భావసాధాలు కట్టాడు. గురుమూర్తిమీద వున్న కోపం ఎందువల్లా మర్చిపోయాడు. 'ఏం చదువుతున్నావమ్మా!' అని సరోజినిని పల్కరించాడు. 'స్కూలు షైనిలు చదువుతున్నానండీ' అంది సరోజిని. సరోజిని తిరిగి యింట్లోకి వెళ్లిపోయింది. పద్మనాభం ఆమె వెళ్లివెళ్లే మామ్రున్నాడు. తిరిగి టౌన్ హాస్టల్లోకి వెళ్ళాడు. తన కొడుకు రామేశానికి ఇరవయ్యో సంవత్సరం రాబోతోంది మరో పది రోజుల్లో. త్వరలో ఒక యింటివాడిని వేసి ముద్దుమద్దట్టుచూడాలని తల్లి అప్పజేచాలా సార్లు గుర్తుచేసింది. రామేశానికి వచ్చిన పిల్లని వాడికి చెయ్యాలి. అయితే వాడి ఆభిరుచు లేలా వుంటాయో? సరోజినివంటి లక్ష్మీస్వరూపం గల కొడుకు తన నట్టింటిరుగుతుందా? అయితే తన జీవితంలో ఆభిలషించేది యింకేమి వుండదు. ఇలా వ్రాసేస్తూ ఆశ్రయత్నింగా 'సరోజిని ఏ అద్భుతమంతలు యింటి కొడలవుతుందో గదా!' అన్నాడు శింకరంతో. ఆ తరువాత శింకరంకూడ ఆశాసాధాలు కట్టన్నాడు. రామేశం తనకన్నీవిధాలా వచ్చిన యింకేడు. ఏదో వెంకట యంతి వున్నవాడు. చదువు సంస్థలు చక్కగా అభ్యాయి. ఇంకా వేరే చదివటానికి తగిన వుపాధి వున్నవాడు. పద్మనాభం అన్నమాటకు పరధ్యాసంగా 'ఆ అద్భుతమంతలు మీరే కాకూడదా?' అన్నాడు. పద్మనాభం సంతోషంలో తగిన ప్రత్యుత్తరం యివ్వలేక నివ్వి పూకున్నాడు.

మరి రామేశు మాట్లాడుకుని లోపలికి వెళ్లిపోయారు.

మర్నాడు పద్మనాభం శింకరం-యింట్లో అతిథిమర్యాదలు పొందాడు.

ప్రస్తుతానికి గురమూర్తిమీద ఎట్టి వ.వ హారం జరపటానికి పద్మనాభానికి మనస్కరించలేదు. ఒకరోజు కొడుకుదగ్గర వుండి తిరిగి యింటికి బయలుదేరాడు. పద్మనాభం వెళ్తున్నానని చెప్పటానికి రాగా శింకరం 'త్వరలో మీ యింటిదగ్గరే మిమ్మల్ని కలుసుకుంటా' మన్నాడు.

రామేశం పట్టదలలో చదువుకున్నాడు. అసలు తెలివితేటలు అన్నవాడు. సరోజిని కూడ బాగా చదువుతోంది, మంచి మార్కులు సంపాదించాలని. పరీక్షలు సక్రమంగా పూర్తయ్యాయి. రామేశం అన్ని పేపర్లు చాలా బాగా వ్రాశాడు. గ్రూపులో ఫస్ట్ క్లాసు వస్తుందనే ధైర్యం పొందాడు. సరోజినికూడ నిస్సందేహంగా పాపపుతానని నిమ్మతోంది.

రామేశానికి పరీక్ష లవటంతో తొనులో కాలేజీచదువు పూర్తయిస్తే. స్వగ్రామం వెళ్ళిపోయేందుకు నిర్ణయించుకున్నాడు.

సరోజినిని వదిలి వెళ్ళిపోతున్నందుకు మొదట చాలా విచారించాడు రామేశం. కాని తానుకూడ తన పెత్తందొడ్డి గురుమూర్తి యింటికి రానున్న సంగతి సరోజిని చెప్పాక రామేశం అమితానందం పొందాడు. అందరి దగ్గర నెలవు తీసుకుని రామేశం స్వగ్రామం చేరుకున్నాడు.

రామేశానికి, తనతండ్రికి గురుమూర్తికి జరిగిన పోట్లాటకురించి ఏమీ తెలియదు. అందువల్ల మామూలుగా గురుమూర్తిని 'మామయ్యా' అంటూ తిరచు పలకరిస్తూనే వుంటున్నాడు. గురుమూర్తికూడ కలుపు గోలుమనిషి; నెమ్మదయినవాడు. రామేశం వచ్చాక పద్మనాభంమీద వుండే కోపం దాదాపు పొంతం తగ్గిపోయింది.

ఒకమారు మాటలవరుసలో రామేశం తాను తొనులో వున్నప్పటి వివరాలు చెప్తూ, శింకరం ప్రసక్తి తెచ్చాడు. ఈ వార్త విని గురుమూర్తి బ్రహ్మానందం పొందాడు. తన ప్రయత్నాలకి అప్పుడే జయం కలిగినట్టు భావించాడు.

మరో వారంలో నెలకు శింకరం, భార్య పిల్లలతో సహా గురుమూర్తి యింటికి వచ్చాడు. వాళ్ళువచ్చాక పద్మనాభం, గురుమూర్తి యిళ్ళ మధ్య రాకపోకలు తిరిగి సాగాయి. సరోజిని తిరుచువచ్చి పద్మనాభం భార్యతో కలుసుకున్నాడు. అంటుంది. సరోజినితో మాట్లాడటమంటే పద్మనాభం భార్యకు మోహంతో పం.

మంచితిథి మాచివుదయానే గురుమూర్తి, భార్య, శింకరం, భార్య పద్మనాభం యింటికి వచ్చారు. ఆ మాటా యీ మాటా అయ్యాక గురుమూర్తి అన్నాడు: "పద్మనాభం బావా! చల్లకొచ్చి మంతదాయల మెండుకు, అంతా తెలిసినవాడివి. వేరే చెప్పనవసరంలేదు. నావల్ల లోగడ తప్పు జరిగితే అది మనస్సులో పెట్టుకోవద్దు. నేను నా మరదలుకూతురు సరోజినిని పెంచుకోవాలని, అచ్చటా ముచ్చటా తీర్చుకోవాలని అనుకుంటున్నా. మీ చెల్లెలేమో 'మొగ పిల్లవాడిని వద్దు అడపిలే' పించుకుందాం' అని పట్టుపట్టింది. సరే అన్నా. పిల్లకుతాడు

వచ్చినదన్న సంగతి నీకు తెలుసు. నువ్వ రామేశంకూడ నువ్వు కొరివాడుకాదు. నూ ఎదుట వుట్టి పెరిగినవాడు. నూ పిల్లని నీ యింటి కోడలుగా చెసుకున్నావంటే బ్రతికున్నంతకాలం మేమిద్దరం సరోజినిని రామేశాన్ని మాస్తూ ఆనందించే భాగ్యం కలుగుతుంది."

పద్మనాభం హృదయంలోనించి చిరు నవ్వు నవ్వాడు. 'బావా! నేనిదివరకే ఈమాట అనుకున్నా. అయినా మగ వెళ్ళి వారం, మహాబెట్టుగా వుండాలి. మరో సంగతి... అసలు వాళ్ళిద్దరినీ 'అడగటం ధర్మం' అంటూ 'రామేశం! ఒకేనాన్నా!' అని కొడుకుని పిల్చాడు. రామేశం రాగానే 'ఏరా! శింకరంగారి అమ్మాయిని నీకేస్తా మంటున్నా రు, ఏమంటావా? అని అడిగాడు. సమాధానంగా చిరునవ్వు నవ్వి పూరుకున్నాడు. ఇంతలో గురుమూర్తి భార్య సరోజినిని అక్కడకు తీసుకువచ్చింది. సరోజిని ముఖంలో మండినం వృత్తం చేస్తోంది. గురుమూర్తి భార్య "ఏమండోయ్ అన్నయ్యగారూ! నూ పిల్లకూడా నవ్వి సమాధానం యిస్తోంది చూడండి" అంది. అందరూ ఘక్కున నవ్వుకున్నారు.

ఆచారంప్రకారం తంటాలాలు వుచ్చు కున్నాడు.

మాఘమాసంలో శుభిలగాన వివాహం జరిగింది.

రామేశం బి. యు. ప్యానయ్యగారి వాళ్ళ కోర్సు చదివి పట్టా పొందాడు. స్వగ్రామం లోనే డిస్పెన్సరీ ప్రారంభించాడు.

గురుమూర్తి పెద్దవాడై పోయాడు. పద్మనాభం కూడా అదేవయస్సువాడు. సరోజిని రామేశం వాళ్ళ ఎదుటే వుంటున్నారు. అనే వారు కాంక్షించింది. గురుమూర్తి, పద్మనాభం యిప్పుడు ఒకే కుటుంబం. వాళ్ళ యిళ్ళ మధ్య పూర్వంవున్న తీగకూడా లేదు, రెండూ కలిసి ఒకే యిలుగా ఆయాాయి. రామేశానికి యిప్పుడు ఇద్దరు మగపిల్లలు. గురుమూర్తి అప్పుడప్పుడు అంటూవుంటాడు వియ్యంకుడితో: "ఏం, బావా కుర్రురా పరుగెత్తానే, పీడరు దగ్గరికి గోడకట్టాలని పట్టుపట్టి... యిప్పుడే మంటాన్... చూడు మనవలు ఆడుకోటానికి ఎంత బాగా వుంది. గోడవుంటే పడగొట్టాలిసవచ్చేది."

పద్మనాభం సమాధానంగా - "ఆ... అందుకు పోయానా బావా! మాకోడల్ని, కొడుకుని చూడటానికి వెళ్ళానుగాని. కావా లంటే ఆ పీడర్నడుగు. ఆయన్ని యీ సంగతి సంప్రదించానేమో... అంతదాకా ఎండుకు నూ రామేశాన్ని ఆడుగు మనరిగా యిదాగురించి వాడికేమైనా చెప్పానేమో నని... సరోజినిని చూశాక చల్లకని తీసుకు పోయిన ముంతిని దాచేశానంటే నమ్మకావా!" అని అంటూవుంటాడు. ★

“నేను మై కాఫీ నే

ఎన్నుకొనుచున్నాను”

“ 15 సంవత్సరములనుంచి అన్నిటికంటే మేలని మా సంసారము మెచ్చుకొన్నది”

my Coffee

1/2 1/2 1 పా.

ప్యాకెట్లలో

లభించును. మరియు

పా. 20, పా. 7,

పా. 8, పా. 1. ల

డబ్బాలలో

లభ్యమగుచున్నది.

(ప్రాతినిధ్యంలేని కొన్ని ప్రదేశాలకు ఏజెంట్లు కావలెను.

కాంట్రాక్టు:

మై కాఫీ కంపెనీ,

అమిన్ జిక్కరై, మద్రాసు-29.

15 సంవత్సరములనుంచి అన్నిటికంటే మేలని మా సంసారము మెచ్చుకొన్నది”

వనితాలోకం

స్త్రీలకు ఏం కావాలి?

స్త్రీలకు ఏం కావాలి? వాగు తెలిసికొని తిరిగి విషయానికి వారి ఆభిరుచులు ఏ తీరుగా ఉంటాయి?

ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానాలు గౌలద్వైతాద్వైతమునకు లభించేవి: 'స్త్రీలకు పంటకాలము గురించి, కుటుంబనిర్వహించి ఇంటిని చక్కగా చూసుకోవటాన్ని గురించి చెప్పితే చాలు. వారి ఆభిరుచులు కూడా అవే కనుక స్త్రీలకు తెలుపవలసిన విషయాలు వీటికి సంబంధించి ఉంటే—ఈ సూచిగా ఉంటాయి. ఈ విషయాలకు సమాధానాలు పునఃపునః పరిశీలించి స్త్రీలవద్దకుండే కూడా వాగు లభిస్తాయి.

'పంటకాలము గురించి' అన్న పదముకు రెండు అర్థాలు ఉంటాయి. పంటకాలము ఏ రకముగా ఉండాలి—ఎన్ని రకాలుగా వాటిని పండించుకోవాలి—మరియు తెలుసుకోవాలి—చాలామంది భావము కనబడతూ ఉంటుంది. నిజానికి ఈ రెండు విషయాలు తెలియని స్త్రీలు ఉంటారా? స్త్రీలకు పుట్టుకతోనే పాక కళ అబ్బుతుంది అని పామర. దీని ప్రకారము అందరు స్త్రీలూ ఈ కళలో నేర్పుకులు కాకపోయినా ప్రతి స్త్రీకూ తెలియనివా ఉండదు, అవి కూడా తెలియని స్త్రీలున్నా చెప్పగానే

గ్రహించుకోగలిగి వుంటారు. ఆ స్థితిలో కేవలము మామూలుగా వండుకునే కూరలను గురించి చెబితే లాభము యేమిటి? ఆ కూరల తీర్మానాలు, అవి ఉపయోగించవలసిన కాలాలు, కాలముకొని కాలములో వాటి వల్ల కలిగే పాటు మొదలయిన అంశాలను గురించి తెలిసికోవాలి. స్త్రీలకు నిత్యజీవితములో ఉపయోగపడుతాయి. ఈ కూరలు ఒక్కొక్క ప్రాంతములో కొన్నిరకాలు మాత్రమే పండుతాయి. ఏ ప్రాంతములో పండే కూరలను ఆ ప్రాంతీయులే వాటి తీర్మానము గ్రహించి ఉపయోగించుకోగలుగుతారు. మాటవరకు—పరిపక్వ అన్ని ప్రాంతాలలో పండదు. ఆ పంట తేనెనీల దాని ఉపయోగము కూడా సరిగా తెలియదు. ఆ ప్రదేశాన్ని బట్టి, వాతావరణాన్ని, ఆక్కడ పండే ధాన్యాలనూ, కూరలను బట్టి ఆక్కడ ప్రజల ఆహారమూ అచారమూ ఆధారపడి ఉంటాయి. ఈ విషయముగా విశ్వవ్యాప్త మయివున్న ప్రజాకోటి ఆహారాన్ని గురించి, అచారాలను గురించి, ఆ

ఇలిందల సరస్వతిదేవి

ప్రకారాలను గురించి, అక్కడే పంటలను గురించి తెలిసికోవాలి. భాగం ఏదా? వీటిని గురించి తెలిసికోవాలన్న కుతూహలము అందరికీ ఉంటుందే! ఈ విషయము ఆలోచిస్తే చరిత్ర, భూగోళ శాస్త్రము, ప్రకృతి శాస్త్రాలకు సంబంధించిన అంశాలు బయలుపడతూన్నాయి. ఆ కూరలు ధాన్యాలు ఏ మనిషికి ఎప్పుడు వాడవలసి ఉంటుందో తెలిసికొని ఉండాలంటే గృహవైద్యము కూడా కొంత తెలిసికొని ఉండాలి.

కుటుంబనిర్వహించి స్త్రీలకు చెప్పాలంటే ఏనో రెండు సూక్ష్మ రకాల కుటుంబాని 'వాటిని గురించి చెప్పితేనే పూర్తి' అని స్త్రీలు అన్నట్లుంటే ఏమి లాభము ఉండదు. మనకు నిత్యోపయోగములో ఉన్న అన్ని రకాల కుటుంబాలను గురించి, వాటి కీర్తింపులను గురించి తెలిసికోవాలి. వాటిని తెలుసుకునేయలము తెలిసికొని ఉండాలి. ఈ కుటుంబ ఉపయోగాలు, వాటి ప్రయోజనాలు, వేటిమీద ఏ రకపు కుటుంబ భాగం ఉంటుందో—ఎరంగు భాగం ఉంటుందో—తెలిసికోవాలి. రంగుదారాలను ఉపయోగించటానికి ఏ రంగుదారం ఏ రంగు అందబడుందో తెలుసుకోవాలి. అది ఒక

కళ. ఆ రంగుల కలయికను గురించి తెలుసా? అది ఆ కళ రాజించదు. ఈ పట్టుపని స్త్రీల కళ్యంతో పయోగకరమైనది. కనుక ప్రతిస్త్రీకీ వచ్చిఉండాలి. ఈ కళను స్త్రీలకు ఎప్పటినుంచీ అధ్యసంపచేయాలి? సంపారము ఏర్పడేముందరే తెలిసికొని ఉండాలంటే బాల్యమునుంచీ అధ్యసించ వలసిన కళగా కనబడుతున్నది. బాలికలకు ఈ కళలో ప్రవేశము కలిగించాలంటే బిడ్డల అభిరుచుల కనుగుణముగా—చిత్రకరణీయ ముగా ఉండే మార్గాలను అన్వేషించి వాటి ననుసరించాలి. దీనికిగాను బిడ్డల చిత్ర వృత్తలూ వారి అభిరుచులూ ముందుగా తెలిసికోవలసి ఉంటుంది. పిల్లలకు బొమ్మలంటే చాలా యిష్టము. ముఖ్యముగా ఆడ పిల్లలకు బొమ్మలంటే ప్రాణము. ఆ బొమ్మలను ఎత్తుకోవటము, పడుకోబెట్టటము, అన్నమా నీళ్లూ వేరవోప్పన అమర్చటము, కాళ్ళమీద పడుకోబెట్టుకొని నిద్రించుటలము, లాలిపాటలూ బోల పాటలు పాడటము వారి నిత్యకృత్యము. బొమ్మలంటే ఇంత ఇష్టముగల పిల్లలకు ఆ బొమ్మలకు వస్త్రాలంకరణ చేయట మంటే ఆనందము. రంగురంగుల బట్టలను చింపి వాటికి కట్టి ముడతనా ఉంటారు. కనుక పిల్లలకు పట్టుపనిలో ప్రవేశము కలిగించాలంటే రమారమి నాలుగవ ఏటనుండే ఆరంభించినా తొందరగా మొదలుపెట్టినట్లనిపించుకొను. ఆ బొమ్మలకు లాగులు, చొక్కాలు, పరికిణీలు, జాకెట్లు ఏ విధముగా నీడము చేయాలి. ఏరకపు దుస్తులు ఏ రంగులో ఉంటే బాగుంటుందో ఆ రయసునుండే నేర్పితే పిల్లలు చక్కగా కుతూహలముతో అధ్యసించుతారు. పిల్లలకు ఏ విషయాన్ని ఏవిధముగా నేర్పాలి? తెలుసుకోవటము అన్నిటికంటే ప్రధాన మయినది.

ఈ విధముగానే చేతనలు కూడా రకాలవారీగా వివరించి వాటిని తయారు చేయటము బోధించవచ్చు. వాటిలో కూడా పిల్లలకు ప్రవేశము కలిగించగలిగినవి కొన్ని పెద్దవారికి ప్రవేశము కలిగించవలసినవి కొన్ని ఉంటాయి.

ఇల్లు నుక్క బెట్టబాన్ని గురించి స్త్రీలకు తెలపాలంటే మనము ఏ ఏ విషయాలను గురించి చెప్పవలసి ఉంటుందో చెప్పేవారే ఆలోచించుకోవాలి. ఉదయము లేచినప్పటి నుండి రాత్రి పడుకోబోయేవరకూ నిర్వహించబడే గృహకృత్యాలనుగురించి చెప్పవచ్చు. గృహానికి కావలసిన వస్తువాస్తుగ్రాహాటిని ధరించేటటు, వాటి విలువలు, అవి లభించే కాలాలు వాటి ఉపయోగాలు, వాటిని భద్రపరచుకోనే విధాలు-ముదలయే వని స్త్రీలు తెలుసుకోగలిగినవి. గృహనిర్వహణలో

వారణా ప్రధానతయినది ఆర్థికవనక, కుటుంబాదాయాన్ని బట్టి వ్యయము చేసుకోవాలి. ఆ వ్యయపరచటము కూడా, ఏ విషయానికి ఎంత వ్యయము చేయవలసి ఉంటుందో వితవ్యయము చేయటము సాగ్యమా-వితవ్యయము ఏ విధముగా చేయాలి? మొదలయిన అంశాలు స్త్రీలకు ఆర్థికశక్తికమయినవి. వితవ్యయము చేయటము చేయకపోవటము స్త్రీల చేతిలో ఉండాలంటే ఇట్లు చేతిలో మొదలాలి. స్త్రీలచేతికి గృహస్థులు విశ్వాసముతో తమ ఆదాయాన్ని ఇస్తేగాని ఇది సాగ్యముకాదు. పురుషుల విశ్వాసాన్ని-అనగా వేని విటి విశ్వాసాన్ని భార్య పొందాలంటే మననూ అనురాగమూ ఇచ్చి పుచ్చుకోవాలి. ఆయన మన ప్రత్యాన్ని బాగా గ్రహించాలి. వ్యక్తి స్వభావాన్ని బాగా తెలిసికొనిఉంటే ఆస్వభావగుణాలను కనిపెట్టి ప్రవర్తించవచ్చు. ప్రతిమనిషి రాక్షసుడుగా పుట్టడు. కొన్ని గుణాలు అటు వంటివి ఉంటే ఉండవచ్చు. ఇతరమంచి గుణాలతో ఈ గుణాలను మరుగుపరచేటట్లుగాని, వీటి ప్రభావము అధికముకాకుండాగాని ప్రయత్నించి సాధించవచ్చు. లేక ఆ మరచిగుణాలతోనే-వాటిని చూసుకొనే కాలము గడపటము నేర్చుకోవచ్చు. ఇంత పరిశోధనచేసి ఫలితాలను సాధించటానికి ఎంతో ఓకిక-కార్యము సాధించవలెనన్న పట్టుదల ఉండాలి; ఆ గుణాలను మొనరి అధ్యసించాలి.

వ్యక్తి పుట్టినదగ్గరనుండి గిట్టేవరకూ స్త్రీతో సంబంధములేకుండా ఉండదు. మాతగా పత్నిగా స్త్రీల బాధ్యత నిర్వచింపరావంతి ఘనమైనది. పురుషునికి పాయసాన్ని కలిగించేది మాత-వృద్ధిచేసేది పత్ని. ప్రతి స్త్రీ ఈ రెండు ధర్మాలను నిర్వహించవలసి ఉంటుంది. ఈ ధర్మాలను నిర్వహించే దృష్టితో స్త్రీలు బిడ్డలను పెంచాలి. లోకములో ఉన్న మంచి చెడ్డూ స్త్రీలచేత బిడ్డలకు నేర్పబడేవే. ప్రత్యేకముగా నేర్పకపోయినా ఆ గుణాలు కలగటానికి కొంత వరకూ కారణభూతులవచ్చు. ఈ ఆచారాలను దాటటానికి బిడ్డల తత్వాలు, గుణ స్వభావాలు వాటిని చక్కదిద్దే మార్గాలు, పిల్లలపట్ల మన ప్రవర్తన వాటి ఫలితాలు-మొదలయిన అంశాలు తెలిసికొనితగిన వాటిలో ప్రధానమైనవి. బిడ్డల ప్రవర్తనచచ్చునప్పుడు వారి విద్యాభ్యాసాన్ని గురించిన అంశాలు రాకమానవు. విద్యాభ్యాస ఎటా ఉండాలి-ఎటా పుంటున్నది-ఎటా పుంటే బాగుంటుంది-మన దేశములో ఎటా పున్నది-ఇతర దేశాలలో ఎటా పున్నది-మన కేది ఆచరణయోగ్యము-ప్రస్తుత పరిస్థితులలో ఎంత

వరకూ సాధ్యము-మొదలయినవన్నీ గమనించేయాలి. ఇవికూడా ముఖ్యమయినవే.

పుణ్యమా పురుషార్థమా సంపాదించాలనుకొంటే ఇదివరలో స్త్రీలు కేవలము వ్రతాలు మాత్రమే ఆచరిస్తూ ఉండేవారు కదా-దానము ధర్మమూ దానిలోనే ఉన్నాయి కదా! అనుకొంటే చాలదు. పుణ్యమా పురుషార్థమా మానవసేవలోనే ఇమిడిఉన్నాయి. కనుక ఈ కాలానికి తగిన మానవసేవ చేయటాన్ని గురించి, జరుగుతున్న మానవసేవనుగురించి స్త్రీలు తెలుసుకోవాలి.

ఆడది యింట్లో ఉంటే చాలు - ఇంటిని గురించి తెలుసుకొంటే చాలా! అని పాశ్చాత్యముగా అనుకుంటారు. 'కట్టె-కొట్టె-తెచ్చే' అంటే వివరించటానికి రామాయణమంతా చదవాలి. అవిషయముగానే ఇంటినిగురించి చెప్పాలంటే చిన్నప్రపంచాన్ని గురించి చెప్పటమన్నమాట. ఈదృష్టితో చూస్తే స్త్రీలు తెలిసే కోసాడవి విషయాలు ఏముంటాయి?

అన్ని విషయాలు తెలిసికొంటేగాని ఉపయోగపడే అంశాలూ వాటి విలువలూ తెలియవు. స్త్రీలకు అన్ని విషయాలమీద ఆసక్తి ఉండదు. కనుక వారికి ఆసక్తి కలిగిన విషయాలే-అంతివరకే చెప్పాలని చాలా మంది భావిస్తారు. ఇది కొంతవరకూ నిజమే అయినా-చోయినంతి పాడుగునా అక్షరాలు దిద్దబెట్టినందువల్ల ఏమి లాభము? అక్షరాల తిరువాత మాటలు, తిరువాత వాక్యాలు నేర్చుకోవాలనే కదా ఈశ్రమ?

వివిధ విషయాలను ప్రతీకలలోను రేడియో ప్రసంగాలద్వారాను ఉపన్యాసాలద్వారాను తెలిసికొని, అంతటితోనే నిలిచేయకుండా, ఆవిషయాలనుగురించి గ్రంథపాఠము వల్ల, కూడా తెలిసికొంటే స్త్రీలకు సమగ్రమయిన జ్ఞానములలవతుంది. ఈదృష్టితోనే స్త్రీలకు సంబంధించిన ప్రతీకలు, రేడియో ప్రసంగాలు గ్రంథాలు సాగిపోవాలి. ★

బిల్లి

మహాపాద సమస్త
చర్మవ్యాధులకు
అమోఘ చికిత్స

త్వలగు సెలవే ఏది

డి.వి.రెడ్డికొ బాపరాశ్రమము
గోపాలపురం
పంజాబ్ మార్కెట్ దాకా

మృత్యుంజయుడు

‘నీ ప్రద్యోగ పరిమితి అయిపోయింది. నువ్వెప్పుడు నీ యిష్టం వచ్చిన చోటికి వెళ్ళి కాలం గడబోచ్చు’ అని చెప్పి పాతిక సంవత్సరాల సర్వీసు నిండిన సిపాయిని సాగ సంఘం. సిపాయి మనసులో అనుకున్నాడు, ‘నేను యిరవఘంటాయందు సంవత్సరాలు ప్రభువువారి కొలువు చేశాను, కాని అందుకు చిహ్నంగా యిరవై అయిదు దుంఝముక్కలన్నా నాదగ్గర లేవు. మూడు ఎండిపోయిన రొట్టెముక్కలు మాత్రం ప్రయాణంలో కడుపు నింపుకుందుకని యిచ్చారు. ఇప్పుడు నేనేంచేస్తేట్టు? ...నరే, యింటికి వెడతాను, తెల్లీ దండ్రీ ఎట్లా వున్నారో - వాళ్ళను కనిపెట్టకుంటాను, ఒకవేళ కర్మ విశాస్త్రా వాళ్లు చనిపోయినట్లయితే కాస్తేపు వాళ్ళ సమాధిక్షేత్రానే కూర్చుని మనశ్శాంతి పొందుతాను—’

ఇట్లా అనుకుని సిపాయి యింటి ముఖం పట్టాడు. నడిచాడు, నడిచాడు—రెండు రొట్టెముక్కలు తినేశాడు. వెళ్ళి వలసిన దూర మయితే చాలానే వుంది. దారిలో బిచ్చగాడు కలిశాడు. ‘ఈ కుంటి వాడికి తినటాని కేమన్నా పెడతావా, సిపాయి భాయీ’ అనడిగాడు. సిపాయి తన దగ్గర మిగిలున్న మూడో రొట్టెముక్క ఆ ముసలి బిచ్చగాడికిచ్చేసి ‘నే

నెట్లాగో తంటాలు పడతాను. సిపాయివాడు: యేదో మార్గాన తనను పోషించుకోగలడు, కాని యీ ముసలి - కుంటి బిచ్చగాడి మాట మిటి?’ అనుకున్నాడు.

వైపు ముట్టించి పొగవదులుతూ బయలుదేరాడు. నడవగా నడవగా ఒక కొలను అడ్డు వచ్చింది. కొలను గట్టన బాతులు విచ్చలవిడిగా తిరుగుతున్నాయి. సిపాయి యెక్కువెట్టి, మూడు బాతుల్ని చంపాడు. వాటిని పుచ్చుకుని రోడ్డంటే నడిచి పట్టణం చేరుకున్నాడు. ఒక సత్రం దగ్గర ఆగి, యజమానిని పిలిచాడు: ‘యిదుగో, మూడు బాతులు, బాగా

చిరించి

వేయించి నా కొకటి వేయ్యి, నీ శ్రేమతి ను వ్యోకటి తీసుకో, నాకు భోజనంలోకి సారాయం సప్లయి చేసేందుకు నీకు మూడోది’ అన్నాడు. భోజనం తయారయేంత వరకూ తన మూట పరుచుకు అరుగుమీద పడుకున్నాడు సిపాయి. ఒక గుక్కెడు సారాయం, ఒక ముక్క వేసిన బాతుమాంసం. ఆహా! యేం రుచి...ఫరవాలేదు, అనుకున్నాడు. తీరుబడిగా భోజనం చేస్తూ, సత్రపు మనిషిని అడిగాడు ‘అదిగో, ఎదురుగా ఆ వీధిలో మేడ ఎవరిది నాయనా?’

‘ఈ ప్రాంతాల్లా ధనికుడైన మామూలారు ఆ మేడ తనకోసమనే

కట్టకున్నాడు. కాని - దాన్లో వుందామని ఎంత కోరిగ్గా వుందో, అంతగా అతను దాన్లోకి పోలేడు’

‘యేమి? ఎందుచేతా?’

‘ఆ మేడలో దుష్టశక్తు లున్నవట! దెయ్యాలూ, భూతాలూ, పిశాచాలూ - బ్రహ్మరాక్షసులూను! రాత్రుల్లు అవి ఆ కొండలో నానాగోలా చేస్తాయి. చీకటిపడ్డాక ఆ చాయలకు వెళ్ళటానికే జనం హడలిపోతారు!’

సిపాయి - ఆ మామూలారు యిల్లెక్కడో కనుక్కున్నాడు. ‘వెళ్ళి ఓమాట మూట్లాడతాను. యీ విషయంలో అతనికి సహాయ పడగలనేమో!’ అనుకున్నాడు.

భోజనానంతరం అతను కాస్త పుకునుకుపాల్చి పడ్డాడు. చీకటి పడుతుండగా, బజారుకు బయల్దేరి, మాపుకార్ని కలుసుకున్నాడు: ‘నేనో ప్రయాణికుడిని, మీ కొత్త యిల్లు కాలేగా వున్నదని విన్నాను. దాన్లో యీ రాత్రి గడుపుకుందుకు ఆనుమతించండి’ అనడిగాడు.

మాపుకారు ‘నీ కేమన్నా మతి చలించిందా యేమిటమూ? లేక జీవితమంటే విరక్తి పుట్టిందా? యీ పూళ్ళో పెయ్యి కొంపలున్నాయి, యింకొక్కడన్నా ఆశ్రయం చూచుకో. నా కొత్తకొంపనిండా పిశాచాలు; వాటిని పారదోలటం ఎవరితరమూ కాదు’ అన్నాడు.

‘ఒకవేళ నేను వాటిని పారదోలగలనేమో! పిశాచాలు యీ ముసలి

సిపాయి ఆజ్ఞ శిరసావహిస్తాయేమో ఎవరెరుగుదు?'

'చాలామంది ధైర్య వంతులు ప్రయత్నించారు, కాని లాభంలేదు. పోయినా నీలాగే ఓ యాత్రికుడు వచ్చి రాత్రంతా ఆ మేడలోనే గడిపాడు. తీరా తెల్లవారేటప్పటికి మేమతని బామికలు మాత్రమే చూడగలిగాం.'

'పాతికేళ్లు సిపాయి నౌకరీ చేశాను. అన్నిరకాల యుద్ధాలూ దండయాత్రలూ ఎరుగుదును. ఆ కథలన్నీ మీకు చెప్పటానికి యింకా బతికే వున్నాను కద! కనక, యీ పిశాచాల సంగతి నాకు వాదిలెయ్యండి.'

'సరే నీ యిష్టం. భయంలేదనుకుంటే వెళ్లు. వాటిని పారదోలితే నీకు బహుమానం యిస్తాను.'

'నాకు కొన్ని కొవ్వొత్తులూ, వేగిన చెక్కలూ, ఉడికిన దుంపముక్కలూ - సాధ్యమయినంత పెద్దవి-యివ్వండి.'

'దుకాణంలోకి వచ్చి, నీయిష్టం వచ్చినవి యేమిటో' అన్నాడు మాపుకారు.

సిపాయి యేరి కోరినవి వుచ్చుకుని కొత్తమేడలోకి వెళ్లాడు.

సరీగా అర్ధరాత్రికి, అకస్మాత్తుగా ఒక పెద్దకోలాహలం రేగింది. తలుపులు గట్టిగా కొట్టుకొంటున్నాయి. నేల వాణుకుతోంది. రణగొణధ్వనంతో నృత్యబృందం సాగింది. ఇల్లంతా గందరగోళంగా తయారయింది. సిపాయి మటుకు నిశ్చింతగా వేగిన చెక్కలు నములుతూ, వైపు తాగుతూ కూర్చున్నాడు. ఇంతలో తలుపు తెరుచుకుని ఒక పిశాచం ఆగదిలోకి

తొంగిచూచింది. చూచిందే తడవుగా అరిచింది! 'ఇక్కడో మనిషున్నాడు, రండి, విందు చేసుకుందాం'

పిశాచాలన్నీ ఒకటి తరవాత ఒకటి పరుగెత్తుకొచ్చాయి. సిపాయి వున్న గదిగుమ్మందగ్గర నిలుచుని, అతన్ని తేరిపారచూస్తూ 'యితన్ని ముక్కలు ముక్కలు చేదాం. నమిలి మింగేదాం' అనుకుంటున్నాయి.

'అంత తొందర పడకండి మరి, మీలాంటివాళ్ళని బోలెడుమందిని చూచాను. మళ్ళీ తలఎత్తుకు తిరక్కండా తర్నీ పంపించాను. మీ పీకలు నులిమేస్తాను' అన్నాడు సిపాయి. పిశాచాల నాయకుడు, యీ మాటలకు, గుంపులోంచి తోసుకు ముందుకు వచ్చాడు.

వచ్చి 'రా! అయితే మనం బలాబలాలు చూచుకుందాం' అన్నాడు.

'సరే, మీలో ఎవరైనా కానీ- రాయిని పట్టుకు పిండి, రసం తెప్పించగలరా? అన్నాడు సిపాయి. ఓ పిశాచం వీధిలోకి వెళ్లి రాయిని లాక్కొచ్చింది.

'ఊ-కానీ, నీసత్తా చూదాం'

'ముందు మీరే ప్రయత్నించండి. నా వాంతు తరవాత!' అన్నాడు సిపాయి.

పిశాచాల నాయకుడు రాయిని నోక్కి అదిమాడు, చేతిలో చివరికు పిడికెడు యిసుక మాత్రం మిగిలింది. 'చూడు, మిరి!' అన్నాడు సగర్వంగా.

సిపాయి తన సంచిలోంచి, తాను తెచ్చిన ఉడికిన దుంపముక్క తిశాడు. 'చూడు, యీ రాయి

నువ్వు తెచ్చిన రాయికన్నా పెద్దది అంటూ దాన్ని అదిమాడు. రసం ప్రవహించింది. 'చూశావా' అన్నాడు.

పిశాచాలు నిర్హంతపోయినాయి.

'యిందాకటినించి యేమిటి తింటున్నావు?'

'చెక్కలు. మీరు వీటిని నమలలేకు కూడాను!'

అంటూ సిపాయి పిశాచాల నాయకుడికి ఓ తుపాకిగుండు అందించాడు. నాయకుడు దాన్ని నోట్లో వేసుకున్నాడు ఎంత సమిలినా అది చదనవుతోందిగాని కొరుకుడు పడబడలేదు. ఎదురుగా సిపాయి చెక్కలు నముల్తూ కూర్చున్నాడు. పిశాచాలు వెర్రిముఖాలు వేసుకుని చూడసాగాయి, అతనివైపు.

'మీ దగ్గర చాలా తమాషాలున్నాయని విన్నాను. మీరు చాలా పెద్దవాళ్ళుగాను, చాలా చిన్నవాళ్ళుగానూ అవగలరట కదూ! చీమ దూరేంత సందులోంచయినా మీరు దూరిపోగలరటగా!' అన్నాడు సిపాయి.

'అవును' అన్నాయి పిశాచాలు.

'అయితే, మీరందరూ కలిసి నా సంచిలో దూరిపోగలరేమో ప్రయత్నించండి.

పిశాచాలు సంచి అందుకుని ఒకళ్ళకన్నా ముందు మరొకళ్ళు వాడావుడి పడుతూ అందులో దూరాయి. ఒక్క అరసిమిషంలో యిల్లంతా కాళీ అయింది. పిశాచాలు సంచిలో దూరిపోయాయి. సిపాయి దాని మూతి బిగించి, గట్టిగా కట్టిసి ఒక మూల పడేశాడు.

దైవ లీల

మండ రామారావు

పూర్వం ఒక పెట్టెలోన
పాము ఒకటి ప్రవేశించె
ఆ గృహస్థు దాని చంప
ఆ రంధ్రము మూసివేసె
నర్పమందు చిక్కిపోయె
నందులేక విచారించె—
వారంరోజులు గడచెను
పాము తినగతిండి లేక
పడిపోయెను తికమకలు
కడపట్టెను ప్రాణములు
ఇక జీవుడు నిలవడని
నిరాశయే పొందెను—

ఆహారం ఎటు దొరకక
ఆకలితో పలవరించు
తిండిపోతు ఎలుక ఒకటి
రంధ్రం చేసెను పెట్టెకు
తొందరగా ప్రవేశించె
అందేమున్నదొ తెలియక—
తిండికొరకు వాచి వున్న
ఎండిపోయి వున్న పాము
భక్షించెను ఆ ఎలుకను
ప్రాణం కాపాడుకొనెను
జారుకొనెను చల్లగాను
చేరుకొనెను తన గృహమును.
ఆహారార్థము పోయిన
ఎలుకకు ప్రాణం పోయెను
చావసిద్ధమైన పాము
చక్క బ్రతికి బయటపడెను.
తరచి చూడ తెలియగలవు!
పరమేశ్వరు లీల లెన్నో—!

చెప్పాలి. యీంకా గట్టిగా కొట్టండి
ఉ' అంటున్నాడు.

‘ఆ యింట్లో మళ్ళా కాలు
పెట్టం. యింక యీహూరి చాయ
లకే రాం...మమ్మల్ని వాదిలితే,
నీకు మంచి బహుమానంకూడా
యిస్తాం’ అని పిశాచాలు మొత్తు
కు బున్నాయి.

‘ఇప్పుడు దారిలోకి వచ్చారు’
అని సిపాయి, మూట బయటికి
తీయించి, ముడులు విప్పి, ఒకటి తర
వాత ఒకటిగా అన్ని పిశాచాలనీ
బయటికి రానిచ్చారు కాని, నాయ
కుడిని మాత్రం వాదల్లేదు.

‘మీరంతా వెళ్లి నాకిచ్చే
బహుమానం పట్టకండి. అప్పుడు
గాని మీ నాయకుడిని వదలను—’

సిపాయి వైపు తాగుతుండగా,
వెనకాయించి ఓ పిశాచం చేత్తో,
వాత జీబునంచి పట్టుకు వచ్చి
‘మిదిగో, నీకు బహుమానం—’
అంది

✱ మృత్యు ల జయుడు ✱

‘ఇక చిన్న నిద్ర తీస్తాను’ అను
కుని పోల్చుకు హుదాతినం వుట్టి
పడుతుండగా నిద్రకు పడ్డాడు.

తెల్లవారగానే పావుకారు తన
నొక్కల్ని పిలిచి ‘వెళ్ళి ఆ ప్రయా
ణికు జేమయాడో చూచి రండి.
ఒక వేళ చనిపోయినట్లయితే, వాడి
బామికలిన్నీ యేరండి.’

వాళ్లు వచ్చి, వైపు నోట్లోపెట్టు
కుని గదులన్నీ విశదీకరంగా పరిశీ
లిస్తున్న సిపాయిని చూచారు.

‘సుదినం, సిపాయి—నిన్ను
గడీవంగా చూస్తూ మనుకోలేదు. నీ
బామికలు యేరుకు వెళ్ళేందు కొక
పెట్టి కూడా తెచ్చాం చూడు’—
సిపాయి మందహాసం చేశాడు.

‘వాటిపని అయిపోయింది, నకే,

యీ నంది కంసాలి దగ్గరికి తీసు
కెళ్ళాలి. మీరు సాయంపట్టండి.
యిక్కడికి చాలదూరమా?’

‘ఎక్కువదూరం లేదు—’
వాళ్లంతా కలిసి పిశాచాలున్న
నంది కంసాలి దుకాణానికి మోసు
కెళ్ళారు.

‘యిప్పుడి నంది నిప్పు సెగని
పెట్టి, సుత్తిదెబ్బలు కొట్టండి.’
కంసాలి, అతని దుకాణంలో
వాళ్ళు ఆపని కానిచ్చారు.

లోపల్నుంచి పిశాచాలు ఘోష
పెడుతున్నాయి! ‘మమ్మల్ని
వాదిలెయ్యి సిపాయి, పోనివ్వు’
అని.

కంసాలి తనపని కానిస్తున్నాడు.
సిపాయి ‘యీ పిశాచాలకి బుద్ధి

సిపాయి దాన్ని తీసుకుని ఎగా
దిగా చూచి, తెరిచి చూచాడు—
అంతా కాళీ!

‘నన్నే శమామా చేస్తున్నా
వుగా! ఉండు, మీ నాయకుడికి
యింకో మోతాదు యిస్తాం—’
అన్నాడు కోపోద్రేకంలో
యీమాటలకు నందిలోంచి, నాయ
కుడు ‘నన్ను కొట్టకు సిపాయి,
నేను చెప్పేది కాస్త శాంతంగా
విను. నువ్వు చూస్తున్నది వొట్టి పాత
నంది కాదు నాయనా, నీ కోరికల
నంది! యీ ప్రపంచంలో కల్లా
అల్లాంటిది యిదొక్కటే. నీ మన
సులో యేదేనా కోరుకొని, నందిలో
చూడు. నీవు కావలనుకున్నది కని
పిస్తుంది. ఒకటే ముక్క ‘లోప

లిక రా—' అను, నువు కావాలను కున్నది నంచిలో సిద్ధిస్తుంది' అన్నాడు.

'నీమాటలు ఎంతవరకు నిజమో చూస్తాను' అని, సిపాయి మనసులో అనుకున్నాడు - నందిలో మూడు సారా నీసాలు కావాలి! మనసులో యీముక్క అనుకోవడమే తడవుగా, మూడు సారా నీసాలూ లోపల కనిపించాయి.

సిపాయి సారాను అందరికీ కంచాడు. వరండాలో మూలం

మీద నో పావురం కూర్చుంది. అతను కోరికల నంది తెంచి 'లోపలికి రా' అన్నాడు పావురం దానంతటదే కదిలి నందిలో కూర్చుంది.

'నువ్వు చెప్పింది నిజమే. నువు నిజాయితీగానే ప్రవర్తించావు. యిలాంటి నంది మాలోటి ముసలి సిపాయికి అత్యంత అవసరం' అంటూ అతను నంది విప్పి, సిపాయి నాయకుడిని యివతలకు రమ్మన్నాడు. 'యిక నువు వెళ్ళవచ్చు. కాని ఒక మాట గుర్తం

చుకో. తిరిగి నా కంట పడ్డావా, ఆపైన జరిగేదానికి నన్ను అనిలాభం లేదు—'

కనురెప్పపాటులో పిశాచాలు ఆగడి కాళీ చేశాయి. సిపాయి తన కోరికల నంది పీసుకుని కంసాలి వాళ్ళకి గుడ్డై కాట్టి దావుకాదు వగ్గరికెళ్ళాడు.

'యిక మీరు నిర్భయంగా మీ నూతన గృహం లో ప్రవేశించవచ్చు. మీమ్మల్ని ఎవరూ ఏమీ చెయ్యలేరు అన్నాడు.

ఈ వేడుక శుభకాలములో బిస్నీ స్పన్ సిల్కు చొక్కా వేసుకుని ఎంతో దర్దగా కనపడండి

పెళ్లి కాలము వచ్చేసింది. మికోమండొమ్మకుం యిల్లలో ఉదకార్యములకు, బంధువులను దూరములను విరామము లేకుండా వెళ్లవలసివస్తుంది.

ఇది మీరు దర్దగా కనపడవలసిన సమయము. దిన్నివారి స్పన్ సిల్కు గుర్తకో తయారైన ఒక నాణ్యతైన సిల్కు చొక్కా రరించండి. దానిని రరిస్తే మీకు ఎంతో సుఖముగా ఉంటుంది. మరియు మీ స్నేహితులు, బంధువులు దానిని చిక్కయముగ మెచ్చుకుంటారు.

దిన్నివారి సిల్కు చొక్కా గుర్త ఆక్సర్వేకోరముగ తక్కువ ధరలో అవలెన సిల్కు యిచ్చే మెత్తదనము విస్తుంది. అంత తక్కువలో అంత మంచి బిల్లి దిన్నివారు మాత్రమే యివ్వగలరు!

బెంగళూరు ఫురెన్. కాటన్ & సిర్క్స్ మిల్స్ కంపెనీ లిమిటెడ్

ఏజెంట్స్, పెట్రబరీస్ అండ్ రైజర్స్: దిన్ని అండ్ కంపెనీ (ప్రైవేటు) లిమిటెడ్

★ మృత్యుంజయుడు ★

మావుకారు అతనివంక నిశ్చే మ్మడైచూచాడు. ఎదురుగా మనిషి నించుని వుండగా, నమ్మకండావుండ గలగటం ఎల్లాగు?

సిపాయి జరిగిందంతా చెప్పాడు. మావుకారు నొకర్లు దాన్ని ధ్రువ పరిచారు.

‘ఒకటి రెండు రోజులు నిదా నించి మరీ ప్రవేశించటం మంచిది. ఆ దుష్టశక్తులు తిరిగి రాకండా ఉండాలిగదా!’ అనుకున్నాడు మావు కారు.

ఆ సాయంకాలం తన నొకర్లని బిలిచి ‘యీ రాత్రికి మన కొత్త యింటల్లో పడుక్కొండి. ఏ జే నా ప్రమాదం తటస్థించినా, సిపాయి వుండనే వున్నాడు’ అని చెప్పాడు.

ఆ రాత్రి వాళ్ళకు నిరపాయం గా గడిచి పోయింది. మూడోరాత్రి మావుకారు తనకి తానే అక్కడ-పడుకుని, యీ విషయం నిర్ధారించు కో వాల ను కు న్నాడు. అంతా నక్రమంగా నడిచింది. చాలా ప్రశాంతంగా నిద్ర పట్టింది. ఆ తరవాత ఆ మావుకారు ఆ యింటికి బూజు దులిపించాడు, మళ్ళీ వెళ్లి వేయించాడు. పెద్ద పెట్టున విండుచేశాడు. మావుకారు సిపాయిని గౌరవస్థానంలో కూర్చో బెట్టి తన ప్రియతమమైన అతిథిగా నిర్మించాడు.

విందంతా పూర్తయి, అంతా నిద్రలకు పోయేటప్పటికి తెల్లవాడు జామయింది.

నిద్ర లేచాక, సిపాయి తన పెళ్లిపోటానికి నర్దుబాటు చేసుకుంటున్నాడు. మావుకారు అతన్ని

మరో వారంపాటు తనతో వుండమని బలవంతం చేశాడు. సిపాయి “క్షమించండి, యిప్పటికే చాల రోజులు వుండిపోయాను. యింటికి వెళ్ళిపోవాలి!” అన్నాడు.

మావుకారు, సిపాయి నంచి నిండా పెండి నింపాడు. ‘యేదో చేతనైన సహాయం’ అన్నాడు.

కాని సిపాయి ‘నాకు పెండి అవసరం లేదు. నేనా వొంటరిగాడిని. చెయ్యి కాలూ యింకా సరిగానే వున్నాయి. నా బ్రతుకేదో నేను వెళ్లదియ్యగలము—’ అని సెలవు వుచ్చుకున్నాడు.

అతనట్లా ఎంత దూరం వెళ్లాడో చెప్పడం కష్టం, చిట్టచివరికి తన స్వగ్రామం చేరుకొన్నాడు. కొండ పక్కన ఆ చిన్న గ్రామాన్ని చూస్తేనే అతనిమనసు ఆనందంతో ఉబ్బితబ్బిబ్బయింది. అడుగులు వడి వడిగా వేయసాగాడు. ‘అహా! ఎంత రమణీయంగా వున్నదీ ప్రకృతి! ఎన్నో నగరాలు పట్టణాలూ చూచాను కాని యిలాంటి స్థలం నాకీ విశాలవిశ్వంలో ఎక్కడా కనపడలేదు. ఉన్నవూ...’

సిపాయి తన గుడిసె చేరుకున్నాడు. మెట్లు ఎక్కి తలుపు తట్టాడు. నడుము వొంగిన ముది ముసలమ్మ తలుపు తెరిచింది. సిపాయి ఆమె పాదాల ముందు వాలాడు. ముసలమ్మ తనకొడుకుని గుర్తు పట్టింది. ఆమె ఆనందానికి వాడు లేకపోయింది.

‘మీ నాన్న నీమాట పలకరిస్తూ పోయాడు. యీరోజు చూచే భాగ్యం ఆయనకు లేదు. అప్పుడే

అయిదేళ్లు దొర్లి పోయా యి...’ సిపాయి తెల్లని ఓదార్చాడు.

‘యింకా నీకేం ఫరవాలేదమ్మా! నీక్కావల్సినన్ని సదుపాయాలు చేస్తాను’

తన కోరికల నంచీ తెరిచి భోజన పదార్థాలు కావాలన్నాడు. రక రకాల తినుబడినరుకులు వచ్చాయి.

‘తినుమ్మా, తిను-యింకా నీకేం కావాలన్నా తెప్పిస్తాను’—ఆ మర్నాడు అతను మళ్ళీ తన కోరికల నంచీనిండా పెండి తెప్పించాడు. తరవాత పనిలోకి వెళ్ళాడు.

ఇల్లు కొన్నాడు, ఆవునీ గుడ్డాన్నీ...యింకా యింటికి కావల్సినదన్నీ కొన్నాడు. ఒక యువ తిని ప్రేమించి వివాహం చేసుకున్నాడు. సుఖంగా కాలం వెళ్లబుచ్చుతున్నాడు. అతని తెల్లి, మన మళ్లనీ మనమరాల్లనీ ఆడిస్తూ అంతు లేని ఆనందాన్ని పొందుతోంది.

ఈ రకంగా యేడేనిమిది—సంవత్సరాలు దొర్లిపోయాయి. ఒక రోజు సిపాయి జబ్బుపడ్డాడు. మూడురోజులపాటు తిండి దాహం లేకండా పక్కలో పడున్నాడు! పరిస్థితి మరీ అధ్వాన్నంగా తయారయింది. మూడోనాడు అతనికి మృత్యువు దగ్గరగా వచ్చి, కత్తి ఝుళిపిస్తూ తనవంక కోరచూపులు చూడటం కావచ్చింది. మృత్యువు అన్నది: ‘రా, నాయనా, సిపాయి. నిన్ను తీసుకెడదామనే వచ్చాను.’

‘ఏమంత తొందరవచ్చిపడింది? యింకో ముప్పయి సంవత్సరాల పాటు నన్ను బ్రదకనీ-నా కొడుకులకూ కూతుళ్ళకూ పెళ్ళిళ్ళు చేసి, మనమల్ల ముచ్చటకూడా చూడాలనుంది. ఆవైనవచ్చి తీసుకెళ్ళుదువు

గాస్తే, యివ్వడవ్వడే నాకు చావా లని లేదు.'

'లాభం లేదు సిపాయి, మూడు గంటల విరామం అయినా యిచ్చేం దుకు లేదు.'

'సరే, ముప్పై యేళ్లు వీల్లేదను కుంటే, పోనీ మరో మూడు సంత్స రాలు మాత్రం గడువివ్వ. నేను చెయ్యాలిని పనులొకా బోలెడు మిగిలిపోయాయి.'

'మూడు నిమిషా! పైముకూడా యివ్వను' అని జవాబిచ్చింది మృత్యువు.

సిపాయి యింకేమీ వాదన పెంచలేదు. తన కోరికనుంచీ బయ టికి తిసి 'హా! లికి పో' అన్నాడు. ఈ మాటలు అతని కోటిపెంట వచ్చాయోలేదో అతనికి కాస్త హుషారు కలిగి ఉంటుంది. ఎదురుగా నించునున్న మృత్యువు అక్కడ లేదు. సిపాయి కోరికలచందివంక చూచాడు దాన్లో మృత్యువుకాక మరెవరు కూర్చుంటారు?

సిపాయి సంచిమూత గట్టిగా బిగించాడు పక్కమించిలేచి రొట్టె ముక్కతీన్నాడు గ్లాసుడు సారా యం పట్టించాడు. యథాపూర్వంగా తయారయ్యాడు. 'అయితే నువు నేను చెప్పినట్లు వినవుగదూ! దాని ఫలితం నీకు యిక తెలిసి వస్తుందిలే!'

'నన్ను యేం చేయదల్చు కున్నావు?' మృత్యువు సంచిలోంచి అడిగింది.

'సంచి పోతున్నందుకు నాకు విచారంగానే వుంది. కాని యేం చెయ్యను? తప్పనిదై వచ్చింది. నిన్ను సంచిపథంగా తీసుకెళ్లి మురికి కాలవలో ముంచుతాను.

నీ జీవితకాలంలో యీ సంచిలోంచి తప్పించుకోలేవు'

'నన్ను బయటికిపోసి సిపాయి, నువు అడిగినట్లు నీకు మూజేళ్ల ఆయుషు యిస్తాను.'

'ఆ భయమేమీ లేదు, నువు బయటికి రావులే!'

'మళ్ళీ ప్రార్థిస్తున్నా, నిన్ను బయటికి రానిస్తే, నీకు ముప్పై యేళ్ళ ఆయుర్దాయం యిస్తాను.'

'సరే-ఒకపరతు మీద యితే నిన్ను యివతలకు రానిస్తాను. ఈ ముప్పై యేళ్లలో నువు ఎవరి ప్రాణమూ తియ్యటానికి వీల్లేదు-'

'నీ కావాగ్దారం యివ్వలేదు, ఎవరి ప్రాణమూ తియ్యకండా నే నెట్లా జీవించేది! అన్నది మృత్యువు.

'కందమూలాలు తిని బతుకు యీ ముప్పైయేళ్లూ!'-మృత్యు వేమీ బదులు పలకలేదు. కనక, సిపాయి దుస్తులు వేసుకుని బయలు

దేరబోయాడు.

'సరే నువు నా మాట విన్నేడు కనక, నిన్ను బురదగుంటలో ముంచ టం కన్న నాకు గత్యంతరంలేదు.' ఈ మాటతో మృత్యువు నోరు తెరిచి 'సరే నీ యిష్టప్రకారమే కానీ- యీ ముప్పైయేళ్లలో నేను ఎవరి ప్రాణమూ తియ్యను. కంద మూలాలమీదే ఆ భార పడి వుంటాను. నన్నిక వాదిలెయ్యి-'

అంది. సిపాయి 'జాగ్రత్త, మోసం నీసం నాదగ్గరి పనికిరాదు' అన్నాడు. ఊరి బయటికి తీసుకెళ్లి మృత్యువుని వదిలాడు 'పో, యిక, లేకపోతే-నా మనసు మారబోతుంద మళ్ళీ-'

మృత్యువు చేరుగా పోకట్టింది, అంతకంటే యేం చెయ్యాలను కనక?

—జనం అంత సుఖంగా మరే

చర్మపు దాదల కన్నిటికీ

“సైబాల్”

చర్మవ్యాధులన్నిటిని శీఘ్రంగా నివారణచేసి, విష క్రిమి వానినియే త్వరితంగా కుదుర్చుటలో “సైబాల్” ప్రసిద్ధిక్రింది కుదుపులు, గజ, ఎక్కిమా, స్కాటిన్, మొటిమలు, తామర, కాచిపగుళ్లు, చ్రాములు, మొదలైన వాటిని కుదుర్చడంలో అద్భుతంగా పనిచేస్తుంది.

బిడ్డల ఆరోగ్యమునకు ప్రసిద్ధిచెందినది.

“రమణీస్ బేబి గ్రైప్”

రియల్ బాబ్లె

ది సౌత్ ఇండియన్

మాన్యుఫాక్చరర్స్ కంపెనీ, మదర.

డిస్ట్రిబ్యూటర్లు

సీతారామ జనరల్ స్టోర్సు ఏజెన్సీస్

విజయవాడ, సికింద్రాబాద్.

బరంపురం (గంజాం), బొంబాయి. బెంగళూరుసిటీ.

కృతా లేదు. ఎవరికి జబ్బన్న మాట లేదు, చావు-న రేసరి-జనం కాని పేరే మర్చిపోసాగారు.

అనిధంగా ముప్పై సంవత్సరాలు దొర్లాయి.

ఈలోపల సిపాయి సంతానం పెద్దవాళ్ళయ్యారు. పెళ్లిళ్లు చేసుకున్నారు. కుటుంబం పెద్దదయింది. అందరినీ జీవితంలో ఒక స్థాయికి తేవలసివచ్చింది. సిపాయికి క్షణం తీరిక లేదు. రోజంతా సుఖంగా గడిచిపోతోంది అతనుపట్టిందంతా బంగార మవుతోంది. జీవితం చక్కలలా దొర్లిపోతోంది. అతనికి మృత్యువునివయమే స్ఫురణకు రావడం లేదు.

కాని ఒకరోజు మృత్యువుసాక్షాత్కరించింది.

‘ఈ రోజుతో ముప్పై సంవత్సరాలు పూర్తయ్యాయి. నీకాలం తీరింది రా, సిపాయి, నేను నీ కోసమే వచ్చాను—’ అంది.

సిపాయి వాదనలోకి దిగలేదు.

‘నేను సిపాయిని. మొదటి పిలుపుకే నిధంగా వుంటాను. నా కాలం తీరిపోయినట్లుకు తే, ఏదీ శవ పేటిక?—తీసుకురా.’

మృత్యువు శవ పేటిక వెచ్చి, మూడు పేరిచింది. “లోపలికి పో, సిపాయి—”

సిపాయి కౌదుడమూడు. “ఏ జనయినా చెయ్యట మెలానో ఎరుగుదువా? నువు చెప్పగానే సిపాయి వాడు అందుకు పోలేడు. మాకు పైనయంలో కొత్తపనంతా సాజ్జెంటు చేర్చుతాడు. అతను ముందు నేర్పుతాడు, చేసిపెడతాడు. తరవాత

మేం ఆ ప్రకారం చేస్తాం. నువ్వు అలాగే చూపాలి.

దాన్లో పడుకోటం ఎట్లా గోముందు నువు నేర్పు—”

—మృత్యువు శవ పేటికలో పడుకుంది. “ఇదిగో, యీ ప్రకారం పడుకోవాలి, సిపాయి. కాళ్ళు జావుకోవాలి. రొమ్ముమీద చేతులుంచుకోవాలి.

—సిపాయి యీ ముహూర్తం కోసరమే ఎదురుచూస్తున్నాడు. హఠాత్తుగా శవ పేటికమూత వేసి గొల్లెం బిగించాడు.

“నువ్వేమడుకో అట్లా-నాకిక్కడ హాయిగానే ఉంది” అంటూ శవ పేటికను బండిలో వేసుకు వెళ్లి నదిలో పారేసి వచ్చాడు.

ఆ శవ పేటిక నదీ ప్రవాహానికి కొట్టుకు వెళ్లి సముద్రంలో కలిసింది. సంవత్సరాల తరబడి మృత్యువు సముద్రంలో తేలియాడుతోంది

తీరిగీ ప్రజలు కులాసాగావున్నారు. సిపాయిని పొగడుతున్నారు. సిపాయికూడ ముసలివాడు కాలేదు అని మనమలూ, మనమరాల్లా పెళ్లిళ్లు చేసుకున్నారు. అతను తన మునిమనమళ్ళనుకూడా జీవితంలో తర్కిన చేస్తున్నాడు. ఇటు యింటి జనులతో అటు బయటిజనులతో అతనికి క్షణం తీరిక వుండటంలేదు. అయినా అతనెప్పుడూ అలిసిపోయినట్టు కనిపించేడు.

ఒకసారి సముద్రంలో తుఫాను తలెత్తించింది. సముద్రతరంగాలకు శవపేటిక కొండ కొనలకు డి కొన్నది వాటి ధాటికి మృత్యువు వెట్టి పగిలి బయటపడ్డది.

అతికష్టమీద తీరానికి చేరుకుని, ప్రాణం పోసుకుంది. నడిచేవోపిక రాగానే సిపాయి వన్న గ్రామానికి బయలుదేరింది. అతని పెరట్లో దాక్కునివుండి అతని ప్రాణాలను కబళిద్దామని దాని పూహ!

సిపాయి చాలానికి బయలుదేరుతున్నాడు గోనెనంది బుజాన వేసుకున్నాడు. అతను బయటికి రాగానే మృత్యువు బయటపడి ‘యీసారి నువు నన్ను తప్పించుకోలేవు’ అంది. సిపాయి ఒక నిమిషం పాలు భయపడ్డాడు. కాని వెంటనే కూడగొట్టుకుని - పోని ప్రయోజనంమాట అటుంచి, బెదిరించి చూదాం - అనుకున్నాడు. ‘యీసారి నికు సందిలో దూరదా మనుం దన్నమాట! మురికిగుంటలు వాసన చూడాలనుది కదూ?’ అన్నాడు.

మృత్యువు సిపాయి బుజం మీదున్న కాళ్ళనంచీచాచి నిలు వెళ్లా పడికింది యిదే కోరికలనధించి అనిభ్రమిసి ఒక టు పరుగు లంకించుకుంది.

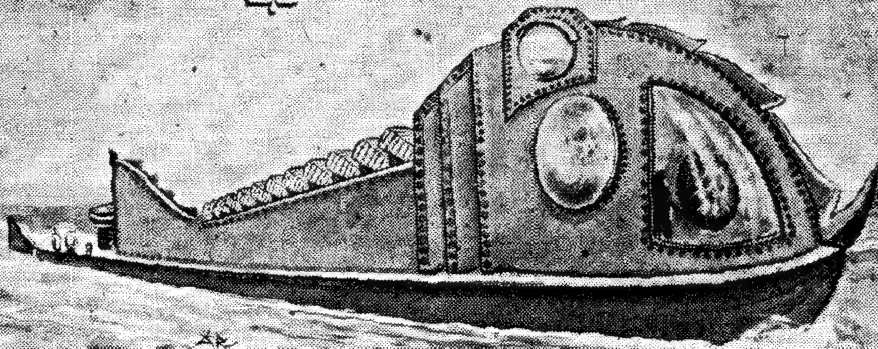
సిపాయి కంటపడకుండా పరిగెత్తటమే దాని లక్ష్యం! ఏమంటే, యీసారి అతని కంటపడితే, మురికిగుంటల్లో మునగక తప్పదు.

ఇక అవ్వటంలేదు, మృత్యువు ప్రజల ప్రాణాలను రహస్యంగానే వ్రాసి తీసుకుపోతోంది.

సిపాయి ముటుకు నిర్విచారంగా కాలం వెళ్లిబుచ్చుతున్నాడు. జనాభిప్రాయప్రకారం అతనింకా జీవించే వున్నాడు, యిప్పటికీ సుఖంగానే వున్నాడు.

★ (‘రష్యన్ జానపద సాహిత్యం’—సంచి)

సుగీర్త గీర్తలతో సుదూర యూత్ర

మూలం: జూప్స్ వెర్స్

జరిగిన కథ :-

అది 1866 వ సంవత్సరం ప్రారంభం. సాగర గర్భంలో బ్రహ్మాండమైన జలజంతువేదో కనిపించిందనే వార్త ప్రపంచప్రజలను విశ్రాంతులను చేసింది. సముద్రంలో ప్రయాణించే సౌకర్యం కలిగి ఉన్నట్లు కనిపించి ఇట్టే మాయమయ్యింది. దానివలన సాగరీక ప్రపంచానికి, ముఖ్యంగా నౌకాప్రయాణాలకి ప్రమాదం సంభవించవచ్చునని అందరూ అభిప్రాయపడ్డారు. దానికి అంతు కనుక్కుని హరిమార్షాలని ప్రయత్నాలు ప్రారంభమయ్యాయి. అమెరికా ప్రభుత్వం ఆ బ్రహ్మాంతుకన్ అనే యుద్ధనౌకను ఆ జలజంతువును పట్టుకోడానికి నియమించారు. అమెరికా ప్రభుత్వ నౌకాధిపతి కార్యదర్శి హాబ్స్ ప్రెంచి ప్రకృతిశాస్త్రపురిశోధకుడు ప్రొఫెసర్ ఆర్నోవాను ఈ విజ్ఞానయాత్రలో పాల్గొన బలిపింపిస్తాడని ప్రార్థిస్తాడు. అతడు ఇంటనే దాని కంగీకరించి తన పరిచారకుడు కొన్స్టాన్స్ హోప్ ఓడ ఎక్కుతాడు. అ బ్రహ్మాంతుకన్ క్రమక్రమంగా పసిఫిక్ ఆసుహాసముద్రంలో ప్రవేశిస్తుంది. అది అలాగ కొంతదూరం ప్రయాణం చేసేసరికి కొంతదూరంలో సముద్రతరంగాలమీద ఒక పెద్ద వెలుగుకనిపించింది. ఆ వెలుగు ఒక పెద్ద జలచరానికి సంబంధించిందై ఉండాలని నౌకాధికారులంతా ఊహించారు. నావ దానిదగ్గరికి పట్టించి దానిమీద ఫిరంగిలు కిక్కిరిస్తూ పరిపించారు. అ బ్రహ్మాంతుకన్ తరవాతి జరిగిన పోరాటంలో ఎండుకు పనికిరానిదై పోతుంది. ప్రొఫెసర్ ఆర్నోవా మరీ కొందరితో సహా సముద్రంలో పడిపోతాడు. సముద్రంలో పడిపోతున్నప్పుడు కొంతసేపటికి ప్రొఫెసర్ ఆర్నోవా, కొన్స్టాన్స్ వెడ్లాండులతో లిసి ఒక జలాంతరామిలో ప్రవేశిస్తాడు. కొంతసేపటికి ఓడనావికులు వారికి సుఖంగా భోజనం పెడతారు. భోంచేసి అందరూ హాయిగా విడదాడతారు. తిరిగి తమ కన్నుపాపాలు రాలేదని అంతా ముగ్ధుల పడుతుంటే వారికి హఠాత్తుగా జలాంతరామి అధికారి హెచ్చరిక వినిపిస్తుంది.

అనువాదం: “వి నా య క”

“అయితే మేము బ్రదికిఉన్నంత కాలము, మరి మా స్నేహితుల్ని బంధువుల్ని కల్లారా చూసే ఆశ విడిచిపెట్టి వెళ్ళాలన్న మాట!”

“నిజమే! విడిచిపెట్టాలి! ప్రపంచంలో మీ రనుభవించేదంతా స్వాతంత్ర్యమే నని ఊరేగుతున్నారు మరి! ఇక్కడ ఉండడం అంతకంటే యమలోకంలా ఉండదు లెండి!”

ఈ మాటలు విని నేడ్లాండ్ అట్టుడు కి నట్టుడికి పోతూ ఇలా గన్నాడు:

“ఏమైనా సరే! నే నిక్కడి నించి తప్పించుకుపోనని మాట ఇవ్వను!”

జలాంతరామి నర్వాధికారి దానికి కొంచెం బింకంగా సమాధానం ఇచ్చాడు:

“నేను మిమ్మల్ని మాట ఇవ్వమని అడగడం లేదు! తెలిసిందా!”

★ సాగరగర్భంలో సాహసయాత్ర ★

నా కి కుండబట్టలేదు. కొంచెం లింకంగా అన్నాను:

“అయ్యో మేమివిధంగా నిన్న ఈయస్థితిలో ఉన్నామని మీరు మీ అధికారం అంతా మామీద చలాయిస్తున్నారు! ఇది చాలా అన్యాయం!”

నానిమీద ఓడ కెప్టెన్ సాధికారంగా ఇలాగన్నాడు:

“అయ్యో! దీనిలో మీ రన్న అన్యాయమేమిలేదు. ఇది చాలా కాలిగుండెతో అన్నమాట! మీరంతా నాయుద్ధమై ఓలు! మిమ్మల్ని అందరినీ అమాంతుంగా ఈ సముద్రంలో ముంచి నా తేల్చినా నన్నడిగేవాడెవడూ లేదు. ముందుగా మీ రంతా నా మీదికి దండెత్తి వచ్చారు. నే నెంతో గోష్ఠంగా దాచుకుంటున్న రహస్యం కాస్తా బట్టబయలు చెయ్యాలనే దురుద్దేశ్యంతో ఇక్కడికి వచ్చినట్టు కనిపిస్తున్నారు. నా బ్రదుకంతా ఈ రహస్యం మీదే ఆధారపడి ఉంది. ఇలాంటి సరిస్థితులలో తిరిగి మిమ్మల్ని అందరినీ మళ్ళీ మానవ ప్రపంచంలోకి పంపిస్తాననే అనుకుంటున్నారా? అది ఎన్నటికీ జరగదు! మిమ్మల్ని అందరినీ ఇక్కడ అట్టేపెట్టడం మీ కోసమే అనుకుంటున్నా కేమో! అది పొరబాటు ఇది నా రహస్య రక్షణకోసమే! తెలిసిందా?”

ఆ మాటలు వినేసరికి కెప్టెన్ ఈవిషయంలో ఒక నిశ్చయానికి వచ్చి వేశాడని ఇక ఆతనితో వాదించడం వల్ల వినరంజనా లాభంలేదని తెలి

పోయింది. ఇది కనిపెట్టి నేను నమ్మదిగా ఇలాగన్నాను:

“అయితే ఇక మమ్మల్ని అందరినీ చావో బ్రదుకో తేల్చుకోమని అంటున్నారన్నమాట!”

“అవును! అంతే!”

తరవాత నేను మావాళ్ళతో - “ఇక ఈవిషయంలో మనం మాట్లాడవలసిందేమీ కనిపించదు. అయితే ఈ అధికారికి మనం ప్రత్యేకంగా మాట ఇవ్వవలసిన అవసరమేమీ లేదు.”

“నిజమే” అని కెప్టెన్ కొంచెం నెమ్మదిగా మొదలు పెట్టాడు:

“ఇది గో! నేను చెప్పవలసినదంతా పూర్తిచెయ్యసేయండి! ప్రొఫెసర్! ఏరు మీ స్నేహితులు, నాతోబాటు కలిసి మెలిసి ఉంటే అంతగా బాధపడవలసిందేమీ ఉండదు. ప్రొఫెసర్! మీరు శాస్త్రవిజ్ఞానంలో చాలా పెద్ద పెద్ద పరిశోధనలు చేశారు. అయితే నా ఓడ మీద ఉంటే మీ రిదివరకన్నా కనివిని ఎరగని అత్యద్భుత విషయాలు గ్రహించగలరు. జాగ్రత్తగా ఆలోచించుకోండి!”

ఈ మాటలు వినేసరికి నాలో కొంచెం పెద్దమార్పు వచ్చింది. నా కతని మాటలు వింటూంటే కొంత ఓదార్పు కలిగింది. అందుచేత కొంత సంతృప్తి పొంది—

“కెప్టెన్ మీ పేరేమిటి?” అన్నాను.

“నా పేరు కెప్టెన్ సీమో! నాకు, మీకు మధ్య నున్న సంబంధం ఇంతే. ఇక మీరంతా ఈ నాటిలన్

జలాంతర్గామిలో ప్రయాణికులు అంతే! తెలిసిందా!”

తరవాత కెప్టెన్ తన నౌఖరును పిలిచాడు. అతగా డక్కడికివచ్చాడు. మాకు తెలియని భాషలో ఆతని కేమేమో ఫర్మానాలు జారీచేశాడు. తరవాత కాన్స్టేబుల్ నెడ్లాండ్ల కేసి తిరిగి - “మీ ఫలహారాల పర్పాటులన్నీ మీ గదిలోనే జరిగాయి. దయచేసి వాడి వెంట వెళ్ళండి.” అన్నాడు.

పాపం ఇన్నాళ్ళనించీ నానా యాతనలు అనుభవిస్తున్న నా సహచరు లిద్దరు ఎంతో ఉత్సాహంగా ఆ నౌఖరు వెనకాలే వెళ్ళిపోయారు. తరవాత కెప్టెన్ నాకేసి తిరిగి—“ప్రొఫెసర్! మన ఫలహారాలపై వడ్డించేశారు. మనం అక్కడికి వెడదామా?” అన్నాడు.

నేను కెప్టెన్ సీమో వెనకాలే నడిచివెళ్లాను. అలాగ కొంతదూరం నడిచి మేముక భోజనం హాలులో ప్రవేశించాము. అది చాలా చక్కగా అమర్చి ఆలంకరించిన గది. గదినిండా చాలా విలవైన పింగాణీ పాత్రలు, బల్లలు, కుర్చీలు ఉన్నాయి. అవ్వన్నీ గది తనాబివై అమర్చిన విద్యుద్దీప కాంతిలో తళతళా మెరిసిపోతున్నాయి. కెప్టెన్ సీమో నా కొక కుర్చీ చూపించి—

ప్రొఫెసర్! మీ రా కుర్చీలో కూర్చోండి! పాపం మీకు చాలా ఆకలివుతోందేమో!” అన్నాడు.

అక్కడి భోజనపదార్థాలన్నీ చాలావరకు సాగరగర్భంలో దొరికే మత్స్యజలమౌనంతో తయారుచేసినవే! అవి చూడడానికి తిడడానికి చాలా బాగున్నాయి.

కెప్టెన్ నా కేసి చూశాడు. కేసిమీ మాటలాడలేదుగాని అతడే నా అభిప్రాయం కనిపెట్టి నిమ్మదిగా ఇలాగన్నాడు:

“ఇవి ఇంతకు పూర్వం మీ రెన్నడు రుచి చూడని వంటకాలు. అయితే మీ రివ్వన్నీ నిరభ్యంతరంగా తినవచ్చును. చాలా బాగుంటాయి. వాటివల్ల శరీరానికి మంచి ప్రస్థి కలుగుతుంది. నేను భూమి మాడ దొరికే ఆహారం విడిచిపెట్టి చాలా రోజులయింది. మా జలాంశ్రుమి సరంగులంతా ఈ ఆహారమే తీసుకొంటున్నారు. అందరు బాగా పుష్టిగా, ఆరోగ్యంగా ఉన్నారు.”

“అయితే ఇవ్వన్నీ జలజంతువుల మాంసంతో తయారుచేసిన పదార్థాలే సన్నమాట!” అన్నాను.

“అవును ప్రొఫెసర్! సముద్రం కాకుండా వలసిన ఆహారపదార్థాలన్నీ సప్లయ చేస్తూంటుంది. ఒక్కొక్కప్పుడు నేను వలలు పన్ని వాటిద్వారా నా ఆహారపదార్థాలన్నీ సంపాదిస్తూంటాను. ఒక్కొక్కప్పుడు స్వయంగా సముద్ర గర్భంలో ఉండే అడవుల్లో వేటాడుతూంటాను. మనుష్యమాత్రులెవరు ఆ అడవుల్లో అడుగుపెట్టి ఉండలేదు. ఇంకా సముద్రగర్భంలో ఉండే ఏదీకనీళ్లలో నే నెన్నో చిత్రవిచిత్రమైన సస్యాలు సాగు చేయిస్తూంటాను. ఒక్కొక్కప్పుడు సృష్టికర్త స్వయంగా అవ్వన్నీ నా కోసం సృష్టించాడ అనిపిస్తూంటుంది.”

ఆ మాటలు విని నేనెంతో ఆశ్చర్యపడ్డాను.

“మీరు సముద్రంలో మత్స్యల మాంసం సంపాదిస్తున్నారంటే

నాకేమీ ఆశ్చర్యం కలగడం లేదు. అయితే మీరు జంతువుల మాంసం ఎలాగ సంపాదిస్తున్నారో మాత్రం తెలియడం లేదు.”

దానిమీద కెప్టెన్ ఇలాగన్నాడు:

“మీరు మాంసం అనుకొనేది ఒక విధమైన సముద్రపు తాంబేలు మాంసమే గాని మరేమీ కాదు. నా వంటమనిషి చాలా తెలివైనవాడు. ఇంకా ఇతర జల జంతువులతో ఇలాంటి మాంసపు కూరలే తయారుచేస్తాడు. ఈ వంటకాలన్నీ మీరు తప్పకుండా రుచిచూడాలి. ఇలాంటివి మీ రెక్కడా రుచి చూచి ఉండరు. ఇవి చాలా చిత్ర విచిత్రమైన వంటకాలు.”

నేనవ్వన్నీ కొంచెం కొంచెంగా రుచిచూడడం మొదలుపెట్టాను.

కెప్టెన్ తిరిగి మొదలుపెట్టాడు:

“సముద్రం మూలంగా నాకొక ఆహారపదార్థాలే కాక వస్త్రాలు కూడా సప్లయ అవుతుంటాయి. మీరంతా కట్టుకునే బట్టలు సముద్రంలోని ఒక రకపు నారతో తయారుచేసినవే. వాటి రంగులు మొదలైనవన్నీ సాగర రసాయన పదార్థాలవల్లే తయారవుతాయి. ఈ గదిలో అత్తరువులు మొదలైన వన్నీ సముద్రంలోని ఓషధులలో నించి తయారుచేసినవే. ఇవిగాక ఇంకా అనేకమైన వస్తువులు సముద్రంలోనించి తయారు చేస్తూంటాము. మాకు కావలసినవన్నీ సముద్రంలోనించి వస్తాయి. చివరికివ్వన్నీ ఎప్పుడో అప్పుడు తిరిగి సముద్రంలోకే వెళ్ళిపోతాయి.”

“మీకు సముద్రం అంటే చాలా ఇష్టమనుకుంటాను.”

“అవును! నా వంచప్రాణాలు అదే! సముద్రపు గాలి పీలుస్తూంటేనే నాలో అనుక్షణము ఒక నూతన చైతన్యం ప్రవహిస్తూన్నట్లుంటుంది. ఇక్కడ నిరంకుశ పరిపాలకులెవరూ ఉండరు. సముద్రం వైభాగంమీదనే మానవాధికారాలు, అహంకారాలు ప్రతిఘనిస్తుంటాయి గాని సముద్రం లోలోపలికి వెడితే అవ్వన్నీ అద్భుతమైపోతాయి. మానవుల ప్రాభవాధికారాలు, దారుణాహంకారాలు, అన్నీ సముద్రం పైపైకే! అయ్యా! నివసినే సాగరగర్భంలోనే నివసించాలి! నేనక్కడ సర్వస్వతంత్రుణ్ణి! అక్కడ నామీద అధికారం చలాయించగలవారెవరు లేరు!”

అని చెప్పి కెప్టెన్ నీమో తన ప్రసంగం హఠాత్తుగా ముగించివేశాడు. అతని ప్రసంగం అంతా కేవలం తలవని తలంపుగానే జరిగిపోయిందా? అనుకోకుండా చెప్పవలసినదానికంటే ఎక్కువే చెప్పాననిగాని పశ్చాత్తాపపడుతున్నాడా? తరవాత కొంతనేపటివరకు అతడటూ ఇటూ పచారు సాగిస్తూ ఏమేమో ఆలోచించాడు. దానితో అతని ఆందోళన కొంతవరకు తగ్గిపోయింది. ముఖంలో తిరిగి ఆ పూర్వ గాంభీర్యం ప్రత్యక్షమైంది. వెంటనే నాకేసి తిరిగి—

“ప్రొఫెసర్! మీకు మా జలాంతర్గామి చూడాలని ఉన్నదా? అయితే వెంటనే చూడవచ్చును. నాతో రండి!” అన్నాడు.

—ఇంకా ఉంది.

పిల్లల స్వంత ఖర్చు

అప్పట్టో నేను స్కూలు ఫ్రెండ్లలో చదువుతుండేదాన్ని. మా తమ్ముడు భోర్లుపారం చదువుతుండేవాడు. మాకు స్నేహితులు ఎక్కువ, ఇరిచయాల ఎక్కువ. నిముషానికోమాటు ఏదో ఒక ఖర్చు వస్తుండేది.

“అమ్మా, మా స్నేహితురాలి పెళ్ళి. అంతా కలిసి ఒక బహుమతి ఇస్తున్నాము. అర్థ రూపాయి కావాలే” అని అడిగాను ఒకనాడు ప్రాద్దున్నే మా అమ్మని. “అల్లాగేలే” అంది మా అమ్మ.

“మా మాస్టరుగారు పూర్తించి తెలిపోతున్నారు. టీపార్టీ చెయ్యాలి. నాకో అర్థరూపాయి కావాలే అమ్మా” అన్నాడు పెంటనే మా తమ్ముడు.

ప్రాద్దున్నే లేస్తూనే రూపాయి విపోయింది. మధ్యాహ్నం స్కూల్లో మా విందు సప్లీ వచ్చింది. భారం చాలావరకు నామీదే పడింది. టీపార్టీ ఘనంగా చేయాలనీ, ఫోటో పెద్దది తీయించుకోవాలనీ అనుకున్నాం. అంతా కలిపి మనషికి కిరూపాయ లభిస్తుందని అంచనా వేశాం. సాయంకాలం ఇంటికి వస్తూనే ఈ విషయం నాన్నగారికి వన్నెచిన్నెలుగా చెప్పి, మూడు రూపాయలు తీసుకున్నాను. మా వాడు మాత్రం ఏం తక్కువ తిన్నాడు? వాడికి, స్నేహితులతో

సినిమాకి పోవడానికి రూపాయి కావాలని వచ్చింది.

ఈరకంగా ఒక్క రోజులో ఐదు రూపాయలు ఎగరగొట్టేశాం. సుపుతీ పుత్రకులం కలిపి. ఎంత గారాబమైతే మట్టుకు అమ్మ, నాన్నలకైనా అనిపించదూ ఖర్చు ఎక్కువైపోతోందని?

మర్నాడు ప్రాద్దున్నే కాఫీల దగ్గరే వచ్చింది ఈ ప్రస్తావన.

“అమ్మాయి, నీ ఖర్చేమిట ఇల్లా పెరిగిపోతోంది?” అన్నారు

జానకిరాణి

నాన్నగారు. మా తమ్ముడికి సంతోషం నా ప్రాంతానికి ఏమన్నా వస్తే. పెంటనే అందుకున్నాడు.

“ఓం నాన్నగారూ, మరి దుబారా మనిషి అక్కయ్య. టీపార్టీలు, ఫోటోలు ఏడాదికి ఒకటి రెండూ కాదు. అరడజను! వైగా నాన్నగారూ, తగుదునమ్మా అంటూ అన్నీ నా తినేసుకుని వల్లమాలిన ఖర్చులు చేసి, నష్టమొస్తే చేతి నుంచి పెట్టుకుంటుంది. మరి!

“నేను నన్నే, కోడంగా చాలించ వోయి, అడపిల్లి అన్నతర్వాత ఆమాత్రం ఖర్చులుండవుకాబోలు. తమరినంగతి నాన్నగారికి తెలియదనా? నాన్నగారూ, నా ఖర్చులన్నీ కలిపి వీడి సినిమా ఖర్చుల వుండదండీ. వాతానికి రెండేసి సినిమాలు

చూడండి నిలవలేదు. నన్నంటాడు గానీ, వాడి జేబురుమాళ్లు, టైలరు ఖర్చేంతో అడగండి. అవన్నీ కలిపితే నా ఖర్చుకి రెట్టింపాతుంది. నిజమో కాదో అమ్మనడగండి” అన్నాను నేను.

మా అమ్మ అంతా నవ్వుతూ వింటోంది. “ఊగుకోండ్రా, ఇద్దరూ ఇద్దరే. వీళ్ళకి దర్జాలు ఎక్కువ. జమీందారీలక్షణాలు గానీ, మామూలు లక్షణాలుకావీళ్ళని” అన్నది అమ్మ కాఫీ కలుపుతూ. నాన్నగారు చాలా దీర్ఘమైన ఆలోచనలు చేశారు. అమ్మ ఇచ్చిన కాఫీగ్లాసు అల్లా ప్రక్కన పెట్టి కాసేపు నిశ్చలంగా చూశారు. అమ్మవంక తిరిగి,

“ఇల్లా ఐతే చాలా కష్టం. వీళ్ళ జీతాలు, పుస్తకాలని మించి విపోతోంది ఈ ఖర్చు. తగ్గించే ఉపాయం చూడాలి” అన్నారు.

“ఏం తగ్గిస్తారు లెద్దరూ. ఉన్న వాళ్ళిద్దరూ. నలుగురేసి, ఆరుగురేసి పిల్లలున్న వాళ్ళకి ఎల్లానూ తప్పదు తగ్గించుకోవడం. ఏదో జరగనివ్వండి. దానిసంగతంబారా, ఆడ పిల్ల. కాస్తా కూస్తా ఖర్చుండబోదు. వాడిమో మగబిడ్డ! నలుగురిలో చిన్నతనం వాడికి, కానీ అర్థగా మనం వెనుకీస్తే” అన్నది అమ్మ.

కానీ నాన్నగారు ఆమోదించలేదు. కాసేపాగి, “ఏమర్రా పిల్లలూ, ఒకవని చేద్దాం పోనీ”

అన్నారు. మేమిద్దరం బిక్క మొహం లేసుకుని ఏమిటన్నట్లు చూశాం. మమ్మల్ని గురించి మా ఖర్చు ని గురించి ఇంత మీమాంస వచ్చి నంధుకే చస్తున్నామను మేమిద్దరం.

“మీకు నెలకే చెరోపది రూపాయలు ఇస్తాను. మీ ఖర్చులన్నీ పెట్టుకోండి. మిగిలితే మా కివ్వళ్ళు గ్లేదు. దాచుకోండి, ఆ పదిరూపాయల్లో సరిపెట్టుకోవాలన్నమాట. అమ్మని, నన్ను చీటికి మాటికి రూపాయలకోసం అడగళ్ళు గ్లేదు మీరు. ఏమంటారు?” అన్నారు.

మాకిది కొత్తగా ఉంది. నిజమే, ఇదే హాయి అనిపించింది నాకు. అదో దర్జా చేతిలో పట్టుంటే. అన్నిటికీ అమ్మకి అర్థీ పెట్టుకో నళ్ళు గ్లేదు. ఎల్లాగూ నేను పాదు పుగా పుంటాను కాబట్టి, కాస్తా కూస్తో మిగిల్చి ఏదైనా కొనుక్కోవచ్చు అనుకున్నాను. మా తమ్ముడు కూడా ఏవో అంచనాలు ఆక్షణంలోనే వేసేసుకున్నాడు కాబోలు. ఇద్దరం ఒక సారే తలూపాం. ఇద్దరికీ చెరో పది చేతుల్లో పడ్డాయి.

అవేళ ఏదో చంగా కట్టాల్సి వచ్చింది. దర్జాగా కట్టేశాను అమ్మతో చెప్పకుండానే. పూలు కొనుక్కున్నాను. దోవనే పోడూ గాజులు కొన్నాను. ఒక వారం గడిచింది.

నాకో కొత్త సంగతి తెలియ వచ్చింది. ఏమిటంటే ఇదివరకంత విచ్చలవిడిగా ఖర్చుపెట్టటం లేదు నేను. కానీ కానీకి ఆలోచన చేయటం మొదలుపెట్టాను. తమ్ముడి కంటే ముందు ఖర్చు విపోతుడని ఒక బెంగ, నెలాఖరుకే చేతిలో

డబ్బుండబేమా అని మరో బెంగ. దీనితో పెట్టెలో రూపాయలు కదలడం మానేశాయి. ఇదివరకు పూలు చాలా కొనేదాన్ని. ఇప్పుడు తగ్గించేశాను. ఇదివరకు చీటికి మాటికి బండి ఎక్కిదాన్ని. “కాస్త దూరమేగా!” అని నడవడం మొదలెట్టాను. మా వాడినంగతి కూడా నాకు కాస్త తెలియడం మొదలెట్టింది. వాడి సినిమా ప్రాగంలు తగ్గినట్లు కనబడ్డాయి.

“అమ్మాయి, నీ దగ్గరోవేళ పుంటే ఇవ్వవే, నాదగ్గర నీ రూపాయల నోటుంది” అన్నది ఒకనాడు మా అమ్మ. “ఎందుకు?” అన్నాను లేవడానికి బద్ధకిస్తూ. “తోటకూర దాని కివ్వాలి.....మళ్ళీ ఇస్తాలేవే, బెంగెట్టుకోకు” అన్నది మా అమ్మ. సరే, ఇచ్చాను.

మధ్యాహ్నం గాజులొచ్చాయి. నాకు ఆ సాయంకాలానికి చీరకి సరిపోయేలాగా మదురాకుపచ్చ గాజులు కావాలని ప్లావక మొచ్చి, కేకేశాను. ఒక అర్థ రూపాయకి నేను కొన్నాను. ఈలోగా మా అమ్మ పాకిట్లోకి వచ్చింది. “ఆ ఎర్రగాజులు చూపించు అబ్బాయి” అని పురమాయించింది. అవో అర్థ రూపాయి అయ్యాయి.

“ఇది కూడా ఇచ్చేయవే. తర్వాత ఇస్తాను అలమాను తెరవి నప్పడు” అన్నది మా అమ్మ.

నాకు కాస్త కష్టంగానే అనిపించింది ఇది. ఐనా ఇచ్చేశాను. మరో నాలుగురోజుల్లో ఈవిధమైనకష్టాలు ఎక్కువరావడం మొదలెట్టాయి.

మా వాడు సాయంకాలం బజారు వెడుతున్నాడు. అమ్మ వంటింట్లోంచి కేకేసింది.

“ఒరేయి, పావుపాను కాఫీపాడి కావాలిరోయి” అని. వాడు చెప్పలు విడిచి వంటింట్లోకి వచ్చాడు.

“డబ్బియ్యి” అన్నాడు. మా అమ్మ బియ్యం బాగుచేసు కుంటోంది. “నేనెప్పుడు లేవలేను గానీ, తెచ్చిపెట్టు బాబూ, నీదగ్గ రున్నదానితో” అన్నది. మా వాడు నా వంక బిక్క మొఖమేసిచూసి, సరేనని మూలిగి వెళ్లాడు. ఇదీ వరస రోజూ.

నాన్న గారు రిక్తావాడికోపావలా ఇవ్వాలి వచ్చింది. జేబులు, అల మారలు, బాట్టుపెట్టెలు అన్నీ వేతి కినా అణా ముక్కానీ మించి చిల్లర దొరకలేదు. నీ రూపాయలు మార్పాలి. ఎవడిస్తాడు మిట్ట మధ్యాహ్నంవేళ చిల్లర?

“అమ్మాయి, పావలా!” ఇదే విధంగా పాగాయి రోజులు.

విచిత్రవ్యక్తి

మూలం : మార్క్ ట్వెన్

అనువాదం : సందూరి రామమోహనరావు

వెల రూ. 1-8-0

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గ్రంథమాల, మద్రాసు -1.

★ విల్లలస్యంతఖర్వు ★

నాకు, మా తమ్ముడికి ఖర్వు లంటావుండేవి మాయమయ్యాయి. మాలో పిసినారితనం ఎక్కువౌతున్నకొద్దీ, ఇంటికింద చీటికి మాటికి చిల్లరలివ్వడం ఎక్కువైంది. ప్రత్యేకంమాదగ్గర్నుంచి తీసుకోవాల్సి లేకపోయినా, అమ్మకి, నాన్నగారికి అల్లా వచ్చేవి అవసరాలు. పాపం! మళ్లీ ఇచ్చేద్దామనేవున్నాకుదిరేదికాదు. మేము అప్పలాల్లికు మళ్లీ దబాయించలేము కదా! సరే. వాల్సైనా తీర్చాల్సిన బాకీలల్లిప్తులో మా పేర్లు వేసుకోరుకదా!

ఇల్లా మా క్రింద ఏర్పడింది కాస్తా కుటుంబంభర్వుక్రింద తయారైంది. ఈ సంగతి మేమిద్దరం ఒకే సారి గ్రహించాము.

ఒక శుభోదయాన, మా నాన్నగారికి చెప్పాం కూడబలుక్కుని.

“నాన్నగారూ, ఇంక నుంచి నూకు డబ్బు వద్దలెండి. మే ముడిగినప్పు డివ్వండి కావలసిన డబ్బు” అన్నాను నేను.

“ఏం? పదిరూపాయలు చాలడం లేదా?” అన్నారు నాన్నగారు.

“అనలు ఎక్కువౌతాయి నాన్నగారూ. మే ముడిగేవాటిలో అవసర నుకుకున్నవే ఇవ్వండి నాన్నగారూ మీరు” అన్నాడు మా తమ్ముడు.

“ఐనా, మాకు వేరే దేనికండీ, వీలునిబట్టి ఎంతైతే అంతే ఖర్వు జెట్టకుంటాము” అన్నాను నేను.

అమ్మ, నాన్నగారు ఏమనుకున్నారో గాని ఎందుకు వీల్లిలా అంటున్నారా అని ఆలోచించినట్లు

లేదు. కాబట్టి బ్రతికిపోయాం. లేకపోతే మేమిద్దరం కాబూలి వాళ్ళల్లే కనుపించేవాళ్ళం వాళ్ళకి.

తుదివిడుకొలు (9-వ పేజీ తరువాయి)

అంతలో మాడవయామం కూడా గడిచి పోయే సమయం అప్పు ముయింది. అనిరుద్దాది ఆర్తులులా ఆచార్యశ్రీవుని కఠిమూరంలో నిలబడి నిశ్చలంగా ఆదివ్యస్థిత జ్యోతిస్తే తిరిగివున్నాడు. సమీపంలో పన్నుని వెలుగుతో ప్రవహించే హిరణ్యవలీనది కూడా ప్రవహించడం విరమించి ఆక్కడే నిలబడి అలాగే స్తంభించిపోయింది. ప్రపంచం అంతా ఒకే మహా ప్రళాంత స్వరూపం ధరించింది.

3

“అనందా!” అని అంతలో ఇంకొక పిలుపు విపబడింది. ఆ పిలుపు విపబడగానే అనండుని కిరీటంతో ఒక శరీర పువ్వులా వికసించింది. నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ ఆచార్యని శిష్యు సమీపించాడు. అనిరుద్దాది శిష్యులంతా చుట్టూ నిలచుండి ఇక ఏక్షణంలో మహాపరినిర్వాణం జరిగగలవో అని ఎంతో ఆత్రుంగా నిరీక్షిస్తున్నాడు. ఆకాశంలో తార్కలన్నీ ఆ విషయమే సుసమలడుకొంటున్నట్లుగా మెరుస్తున్నాయి.

అనండుని దృష్టి తిరిగి ఇంకొకమారు తారకలవైపు తిరిగింది. అతని కిరీ మహాపరినిర్వాణసమయ మానస్సు మొదటి స్ఫురించింది. అనండుని హృదయంలో స్తంభించిన ధైర్యసాగరం ఒక్కమాడుగా విజృంభించి అల్లకల్లోలమే పొంగింది!

అతడిక నిలబడలేక తిథాగతశ్రీవుని పాదాలపై వాలిపోయాడు! పసిపాపలా నిలపించాడు! అతనికి తిరిగి ఇంకొక ఆర్థ్యాహ్వానం వినిపించింది!

అనండుడు ధైర్యం చిక్కబట్టుకొని నిశ్చల దృష్టితో ముద్దతవుని చరమాపదేశం వివరవలెనే కుతూహలంతో అలాగే నిరీక్షిస్తూ నిలబడాడు.

“అనందా! జన్మించినవారికి మరణం అనుభవనీయమని నీ కనేక మారులుపదేశించాను. ఇప్పుడదే జరుగమన్నది. దీనికై విచారింప నేల! నీ కంటి క్రైస్తాకులుకు నిర్వాణం కరతలామలకం!”

అనాటినుంచి, ఈనాటివరకు నాకు, మా తమ్ముడికి డబ్బు అంటే నవ్వాస్తుంది. ఈమధ్యనే మా అమ్మకి చెప్పాను ఈ తమాషా అంతా.

ఆ ఉపకేశంలో అనండుని హృదయం తిరిగి స్థిరపడింది.

అటుపిమ్మట గౌతమబుద్ధుడక్కడ నుంచి పులయిన భిక్షువులను, కుశీనర జానపదులను, హిరణ్యవలీనదిని సమస్త ప్రాణి లోకాన్ని ఎంతో ఆహ్వానంగా మాచాడు. అతని విశాలవిలోచనాలుచుట్టూ నిలిచిన ప్రతి ప్రాణినీ, ప్రతిపదార్థాన్నీ పలకరించి తుది విజ్ఞోల్లరస్తున్నట్లుగా స్ఫురించాయి.

గౌతము డింకొకమా రానందినవపు మాచి అత్యంతప్రళాంతస్వరంతో నెమ్మదిగా ఇలా ఉపదేశించాడు:

“అనందా! సమస్త ప్రాణి లోకానికి, పరవశుజాలానికి వివాళం సమాజం! మీరందిరు నిత్యజాగరూకులై అనంత నిర్వాణ ప్రాప్తికై ప్రయత్నించండి!”

అంతలో ఆకాశంలో ఒక సముజ్వల తారక నేలపై రాలింది!

మరి ఒక మహాతరక దేదేవ్యమాన ప్రభావాలతో ఆకాశాని కెగసి పోయింది!

అరుణవలయం (9-వ పేజీ తరువాయి)

తలుపు ఎంతోజాటివా బదులులేదు.

“కిందికివెళ్లి ఏదైనా గొడ్డలిలాంటిది కనిపిస్తే తీసుకురా. తలుపు బద్దలు కొట్టేరాం.” గొడ్డలి కనిపించలేదు గాని ముత్తి ఒకటి దొరికింది.

“ఇటుకొర్రైలువెయ్యండి” అని అతనికి సహాయంగావచ్చిన డి.బెక్సెట్ అడిగాడు. పార్ లూర్ని వెలిగించాడు. తెల్లటి తలుపు, అంతా తెల్లగానే ఉందిగాని ఒకవోట ఎర్రగా రిబ్బర స్థాంతుతో ముడించినట్లు అరుణవలయం మాత్రం ప్రతికృతమైంది.

“తలుపు బద్దలుకొట్టు” అని పార్ అరిచాడు.

అయిదు నిమిషాలనేపు తలుపువదిల ముత్తి బద్దలుకొట్టి ఒక చిన్న ముక్క విడిగొట్టారు. ఆరంభంలోంచి పార్ లోపలి గడియ తీశాడు. ఇంత గొడవజరిగినా మందంపై పడుకున్న వ్యక్తికి స్పృహ వచ్చిన మాదన కనిపించలేదు. దగ్గరికి వెళ్లి చూస్తే అతడు మరణించి ఉన్నాడు. అతని ముఖాన వికృతమైన నవ్వు తొంద విస్తేరింది.

(ఇంకొక ఉంది.)

గరుడ ప్రతిమ (బేలూరు)

ఫోటో : వి. గోపాలకృష్ణన్—మద్రాసు.

ఇప్పుడు రెక్సోనాలో ఏదో క్రొత్త మార్పు ఉన్నది !

అది...

ఎంతో ఎక్కువ...

సువాసనైనది!

రెక్సోనా సబ్బు—

చాలాకాలము నిలవుండే

హాయికొరకు ఇప్పుడు ఇంకా—

మరీ ఎక్కువ

పరిమళమును

గలిగియున్నది !

